

Străjer în calea furtunilor

Cadran militar buzoian

Anul XVIII, nr. 37, decembrie 2025

PARAȘUTIȘTII BUZOIENI- SALT ÎN ISTORIE

Străjer în calea furtunilor

Adresa:

Buzău, str. Unirii nr. 140
Fax 0238 713.543
www.fundatia-averescu.ro

COLEGIUL DE REDACȚIE:

Președinte:

Gl.mr. Gabriel-Constantin Turculeț

Redactor-șef:

Gl.bg. (rtr) dr. Mircea Tănase

Redactor-șef adjunct:

M.m.I Liviu Badiu

Redactori:

Lt. Nicoleta Pană

Plt.adj.pr. Sandu Popa

Viorel Frîncu

Secretar de redacție:

Plt.adj.pr. Sandu Popa

Prelucrare grafică și procesare text:

M.m.I Liviu Badiu

Corectură:

Plt.adj.pr. Sandu Popa

Adriana Anghelescu

Alexandru-Mihail Tănase

Autorilor le revine responsabilitatea pentru conținutul lucrărilor publicate, precum și pentru formele grafice folosite, prescurtări, indicații bibliografice, transliterări etc.

Revista pune la dispoziția celor interesați spații de publicitate.

Numărul curent al revistei se găsește pe site-ul fundației, în format pdf.

Coperta 1

Platou Dacia,
Buzău

Coperta 4

Ziua Drapelului,
Buzău

Tipar: EditGraph. Buzău

www.editgraph.ro

ISSN: 1843-4045

SUMAR

-General-maior Gabriel-Constantin TURCULEȚ, *Fundația „Mareșal Alexandru Averescu” - 20 de ani în slujba comunității militare buzoiene* (1)

-AGENDA FUNDAȚIEI-

-Locotenent Nicoleta Pană, *109 ani de la înființarea Armatei a 2-a* (2)

-General de brigadă (rtr) dr. Mircea Tănase, *Fundația Mareșal Alexandru Averescu-20 de ani în slujba comunității militare buzoiene* (3)

-General de brigadă (rtr) dr. Mircea Tănase, *Revista STRĂJER ÎN CALEA FURTUNILOR - un autentic și prolific vector de imagine al Fundației „Mareșal Alexandru Averescu”* (5)

-Locotenent Nicoleta Pană-Concursul de Istorie „1 decembrie 1918-Ziua Națională a României” (8)

-ISTORIE, CULTURA-

-Colonel Cezar Cucuș, *Regimentul 4 Roșiori „Regina Maria”- onoare, datorie și romantism* (10)

-Colonel (rtr) Remus Macovei, *General Alexandru Glatz - o carieră remarcabilă și un sfârșit tragic* (24)

-Redacția-*Parfum de târg interbelic* (28)

-Alin Spânu, *Presiuni și dezinformări germane pentru acceptarea ultimatumului sovietic de către România (27-30 iunie 1940)* (34)

-*Jurnal de război al preotului Marin H. Dumitrescu* (40)

-dr. Valeriu Avram, dr. Marius Adrian Nicoară, *Pagini dintr-o istorie neconvențională a Aeronauticii române* (46)

-Profesor universitar dr. Gheorghe Boaru, *SI TATA A LUPTAT LA COTUL DONULUI* (51)

-Adrian-Gabriel Carpiuc, *Punți peste Prut: diplomația multilateral și noua paradigmă a securității regionale* (56)

-Angela Petre, *Pe aripile lecturii* (59)

-Redacția- *RAFTUL CU CĂRȚI* (61)

-AREALUL BUZOIAN-

-Plutonier adjutant principal Sandu Popa, *Cum să transformi o zi liberă într-o amintire de suflet: o vizită la Poiana Cozanei și Grota Pustnicului* (66)

-MOZAIC BUZOIAN-

-Locotenent Nicoleta Pană, *Ziua Drapelului Național* (68)

-Mastru militar clasa I Liviu Badiu, *-Botezul aerului- pentru cei mai noi piloți militari ai Armatei României* (69)

-general-maior Claudiu-Mihail Sava, *Batalionul 202 Apărare Chimică, Biologică, Radiologică și Nucleară „General Gheorghe Teleman” – ARC PESTE TIMP, 75 DE ANI* (72)

-Locotenent Nicoleta Pană, *Ceremonia de predare-primire a comenzii Diviziei 2 Infanterie „Getica”* (75)

-Locotenent Nicoleta Pană, *Ceremonii de predare-primire a comenzii unor unități din subordinea Diviziei 2 Infanterie „Getica”* (77)

-Adriana Anghelescu, *Emil Niculescu, O VIAȚĂ PRIN(TRE) CĂRȚI* (79)

-Adriana Anghelescu, *Festivalul de Romantă și Poezie „Rapsodii de toamnă”, ediția a XIX-a* (81)

-Adriana Anghelescu, *Premiile concursului de creație literară „FASCINAȚIA MĂRII”, 2025* (82)

-Locotenent Nicoleta Pană, *Ștafeta Veteranilor Invictus 2025 a ajuns la Buzău!* (84)

-Adriana Anghelescu, *SIMPOZION - „EROII NEȘTIUȚI AI FRONTULUI” LA COLEGIUL NAȚIONAL „MIHAI EMINESCU” BUZĂU* (85)

-Locotenent Nicoleta Pană, *Ziua Armatei României* (87)

-Mastru militar clasa I Liviu Badiu, *Ziua Armatei României sărbătorită la Iași* (91)

-General de brigadă (rtr) dr. Mircea Tănase, *Batalionul 52 Operații Speciale „BĂNEASA-OTOPENI” la aniversare* (92)

-Mastru militar clasa I Liviu Badiu, *Ziua Veteranilor din Teatrele de Operații* (95)

-Redacția, *Fundația „Mareșal Alexandru Averescu” premiată de Statul Major al Apărării* (97)

Revista se difuzează structurilor militare din Buzău, asociațiilor partenere și instituțiilor publice interesate.

Fundația „Mareșal Alexandru Averescu” - 20 de ani în slujba comunității militare buzoiene

Înființată în anul 2005, Fundația „Mareșal Alexandru Averescu” are ca scop promovarea valorilor morale și militare tradiționale, păstrarea vie a memoriei Armatei a 2-a și cultivarea spiritului de coeziune între cadrele militare active, în rezervă și în retragere, precum și între armată și societatea civilă. Activitatea Fundației nu se limitează doar la comemorări și evocări istorice. De-a lungul anilor, aceasta a promovat educația patriotică, a sprijinit tinerii, a organizat manifestări culturale, științifice, artistice sau sportive, a desfășurat acțiuni caritabile și umanitare și a consolidat legătura dintre armată și comunitate.

Prin toate aceste acțiuni, Fundația a reușit să păstreze și să ducă mai departe spiritul Mareșalului Alexandru Averescu - simbol al devotamentului, disciplinei și demnității militare.

În acești ani, Fundația noastră a adunat în jurul său oameni dedicați, foști și actuali militari, profesori, istorici și susținători ai valorilor naționale. Le mulțumesc tuturor celor care au contribuit, prin efort, timp și devotament, la consolidarea acestei instituții de suflet. Mulțumesc, în mod special, foștilor președinți ai Fundației, care au condus-o cu demnitate și viziune, în spiritul tradițiilor Armatei a 2-a, Comandamentului 2 Operațional Întrunit „Mareșal Alexandru Averescu” și Diviziei 2 Infanterie „Getica”.

Le sunt recunoscător tuturor celor care au fost alături de noi. Mulțumesc colaboratorilor, autorităților și instituțiilor publice locale, precum și partenerilor civili care au înțeles importanța misiunii noastre.

Aniversarea nu este doar un moment de bilanț, ci și un nou început. Fundația noastră are datoria să continue să inspire, să promoveze valorile disciplinei, onoarei și patriotismului, să rămână un reper moral pentru generațiile următoare.

Îi îndemn pe toți membrii și susținătorii noștri să continue implicarea cu aceeași energie și credință. Avem o tradiție de apărare și o responsabilitate față de cei care vor urma.

La aniversarea a două decenii de la înființarea Fundației „Mareșal Alexandru Averescu” păstrăm vie memoria celui care a fost unul dintre marii comandanți ai Armatei Române, un model de patriotism, curaj și spirit de datorie.

Mareșalul Alexandru Averescu a fost un mare strateg și conducător militar care a înscris pagini de glorie în istoria Armatei României, întruchipând spiritul de sacrificiu, dragostea și devotamentul față de țară.

Aș dori să aduc în atenție două momente istorice din cariera mareșalului. Primul se referă la Bătălia de la Mărăști, din iulie 1917, unde, în calitate de comandant al Armatei a 2-a, generalul (atunci) Alexandru Averescu a conceput și condus o ofensivă planificată cu rigoare, bazată pe coordonarea precisă a artileriei și infanteriei. Prin aplicarea unor tactici moderne, a obținut o victorie clară, eliberând poziții cheie și ridicând moralul armatei române, într-un moment al războiului când, după retragerea în Moldova din toamna și iarna anului 1916, totul părea pierdut. Această izbândă a fost prima mare victorie ofensivă a armatei noastre în Primul Război Mondial și a demonstrat nu doar priceperea militară a comandantului, ci și capacitatea sa de a insufla curaj și încredere trupelor sale.

Un alt moment important al carierei sale a fost apărarea de la Oituz, unde generalul Averescu a avut un rol hotărâtor în menținerea frontului și în oprirea înaintării inamicului. Prin decizii ferme și prin grija față de militarii din subordine, el a dovedit că un comandant adevărat luptă alături de oamenii săi și le împărtășește suferința. Spiritul de unitate și rezistență cultivat atunci a devenit un model pentru generațiile de militari care i-au urmat.

Divizia 2 Infanterie „Getica”, continuatoarea tradițiilor de luptă ale Armatei a 2-a, păstrează vie moștenirea comandantului său simbol și valorile care au definit acele momente istorice. Prin fiecare misiune îndeplinită, prin fiecare exercițiu și activitate desfășurată, Divizia 2 Infanterie „Getica” cinstește memoria eroilor și duce mai departe tradiția și valorile perene ale armatei române: onoare, demnitate, curaj și loialitate față de țară.

În numele Diviziei 2 Infanterie „Getica”, adresez mulțumiri membrilor Fundației „Mareșal Alexandru Averescu”, colaboratorilor, autorităților și instituțiilor publice locale, precum și tuturor celor care au sprijinit activitatea noastră.

Vă transmit tuturor sincere felicitări și urări de sănătate și putere pentru a duce mai departe idealurile mareșalului Alexandru Averescu și ale Diviziei 2 Infanterie „Getica”.

General-maior Gabriel-Constantin Turculeț,
Președintele Fundației „Mareșal Alexandru Averescu”

109 ANI DE LA ÎNFIINȚAREA ARMATEI A 2-A'

Luni, 18 august 2025, am marcat aniversarea a 109 ani de la înființarea Armatei a 2-a, ale cărei tradiții de luptă sunt continuate de Divizia 2 Infanterie „Getica”. Sub genericul „Arc peste timp - de la Armata a 2-a la Divizia 2 Infanterie „Getica” - 109 ani”, activitatea a cuprins prezentarea unui scurt istoric al mării unități și o ceremonie militară și religioasă la bustul mareșalului Alexandru Averescu, aflat în fața comandamentului diviziei.

Cu acest prilej, comandantul diviziei, generalul-maior Claudiu-Mihail Sava, a depus în prezența personalului comandamentului o coroană de flori la monumentul mareșalului, primul comandant al Armatei a 2-a înființată în Primul Război Mondial.

Onoare și respect pentru trecut, responsabilitate și dăruire pentru prezent și viitor.

---Locotenent Nicoleta Pană, Divizia 2 Infanterie „Getica”.

Fundația Mareșal Alexandru Averescu - 20 de ani în slujba comunității militare buzoiene

---General de brigadă (rtr) dr. Mircea Tănase,
membru al Uniunii Ziariștilor Profesioniști din România

În urmă cu 20 de ani, a fost înființată la Buzău, în cadrul mării unități din garnizoana noastră, Fundația „Mareșal Alexandru Averescu”, ca persoană juridică de drept privat, fără scop patrimonial, în temeiul dreptului la asociere prevăzut de Constituția României.

Fundația și-a propus ca obiective, și în cea mai mare măsură a reușit, să perpetueze valorile morale, militare, tradiționale, ale istoriei armatei române, cultivarea și menținerea unei puternice coeziuni a cadrelor militare active, în rezervă și în retragere, a soldaților și gradaților voluntari, a personalului civil contractual din garnizoana Buzău, sprijinirea tinerilor militari în domeniul științific, cultural, artistic și sportiv, promovarea valorilor de cultură organizațională, sprijin material și moral acordat militarilor și familiilor acestora, prin acțiuni caritabile și umanitare.

La constituire, Consiliul Director al Fundației a ales și a hotărât ca aceasta să poarte numele Mareșalului Alexandru Averescu, unul dintre cele mai cunoscute nume din istoria armatei române, un personaj înconjurat de aureola unui erou legendar, care s-a impus la nivelul conștiinței publice ca simbol al încrederii în propriile forțe și garant al victoriei, în Războiul pentru Întregirea Neamului.

Făcând o succintă trecere prin biografia mareșalului Alexandru Averescu, trebuie să menționăm că s-a născut la 9 martie 1859, la Babele, lângă Ismail, pe atunci în Basarabia, astăzi în Ucraina.

La 18 ani, în 1877, s-a înscris voluntar ca jandarm și a participat la Războiul de Independență. Pentru curajul cu care a luptat pentru țara sa, Averescu a fost înaintat la gradul de sergent. După această experiență, a decis să îmbrățișeze o carieră militară și s-a înscris la Școala Divizionară de la Mănăstirea Dealu, pe care absolvit-o în 1881, obținând gradul de sublocotenent.

În 1886 a absolvit Școala Superioară de Război din Torino, Italia, iar în 1892 a fost profesor la Școala de ofițeri de cavalerie și comandant al escadronului de elevi. Între 1894-1896 a fost comandant al Școlii Superioare de Război (actuala Universitate Națională de Apărare), având pe atunci gradul de maior. Ca profesor la această școală a elaborat numeroase cursuri de tactică, strategie, organizare-mobilizare, geografie militară.

Între 1896-1898 a fost atașat militar al României la Berlin, unul dintre posturile diplomatico-militare dintre cele mai importante pentru relațiile militare ale României.

Între 1899 și 1904 a fost șeful Secției Organizare-Mobilizare din Marele Stat Major. În anul 1906 a fost avansat la gradul de general de brigadă. La 13 martie 1907 Alexandru Averescu a fost numit în funcția de ministru de război.

A fost șef al Marelui Cartier General între 1911-1913 și a luat parte la Al Doilea Război Balcanic, conducând ofensiva trupelor române pe teritoriul Bulgariei.

În timpul Primului Război Mondial generalul de divizie Alexandru Averescu a îndeplinit funcția de comandant al Armatei a 2-a, încă de la mobilizarea acesteia în 14 august 1916, până la 30 ianuarie 1918. S-a acoperit de glorie în fruntea Armatei a 2-a, în marile bătălii din vara anului 1917 de la Mărăști și Oituz. A fost decorat cu Ordinul „Mihai Viteazul”, clasa a II-a.

Susținut de o mare parte din cei pe care i-a condus la victorie în război, Alexandru Averescu a înființat în 1918 și a condus Liga Poporului, formațiune politică care va deveni din 1920 Partidul Poporului. Va fi investit în mai multe rânduri prim-ministru (ianuarie-martie 1918, 1920-1921, 1926-1927).

În 1923 a fost ales membru de onoare al Academiei Române.

În anul 1930 a fost ridicat, alături de generalul Constantin Prezan, la cel mai înalt rang militar: Mareșal al României,

Mareșalul Alexandru Averescu a murit la 3 octombrie 1938, la București.

A fost înmormântat în Mausoleul de la Mărăști, alături de alți generali, ofițeri și soldați cu care a luptat și a cunoscut gloria în tranșeele Primului Război Mondial.

Bustul mareșalului Alexandru Averescu, operă a artistului plastic Valentin Tănase, șeful Studioului de Arte Plastice al Armatei, a fost instalat și dezvelit la Buzău la 14 august 2019, ca un demers memorialistic comun al Primăriei Buzău, Diviziei 2 Infanterie „Getica” și Fundației „Mareșal Alexandru Averescu”. Menționăm că tot prin grija Fundației noastre, la 11 noiembrie 2018, un bust al mareșalului Alexandru Averescu, realizat de către același artist plastic, a fost dezvelit la București, pe Bulevardul Mărăști, în fața Bisericii Cașin.

Avem astfel confirmarea că Divizia 2 Infanterie „Getica”, căminul Fundației „Mareșal Alexandru Averescu”, își onorează cu cinste mandatul de continuatoare a tradițiilor de luptă ale Armatei a 2-a, comandată în timpul Războiului de Întregire de generalul Alexandru Averescu.

Glorie eternă Eroilor Neamului!

La mulți ani Fundației „Mareșal Alexandru Averescu”!

La mulți ani Armatei Române!

Revista STRĂJER ÎN CALEA FURTUNILOR - un autentic și prolific vector de imagine al Fundației „Mareșal Alexandru Averescu”

---General de brigadă (rtr) dr. Mircea Tănase

Primul număr al revistei a apărut în august 2007, la doi ani după înființarea Fundației „Mareșal Alexandru Averescu”, fiind dedicat personalității mareșalului Alexandru Averescu, cu ocazia împlinirii a 90 de ani de la glorioasele lupte purtate de Armata a 2-a română în Primul Război Mondial.

Obiectivul declarat al revistei a fost de a apropia militarii de toate gradele și vârstele de societatea buzoiană, de a publica informații încă necunoscute din istoria militară a acestui spațiu.

De asemenea, publicația și-a propus să fie o interfață între militarii buzoieni și Fundația „Mareșal Alexandru Averescu”, să prezinte structurilor militare buzoiene, să readucă în prim plan marile personalități ale Armatei a 2-a și militarii de marcă din garnizoana Buzău, să stimuleze și să promoveze creația culturală locală.

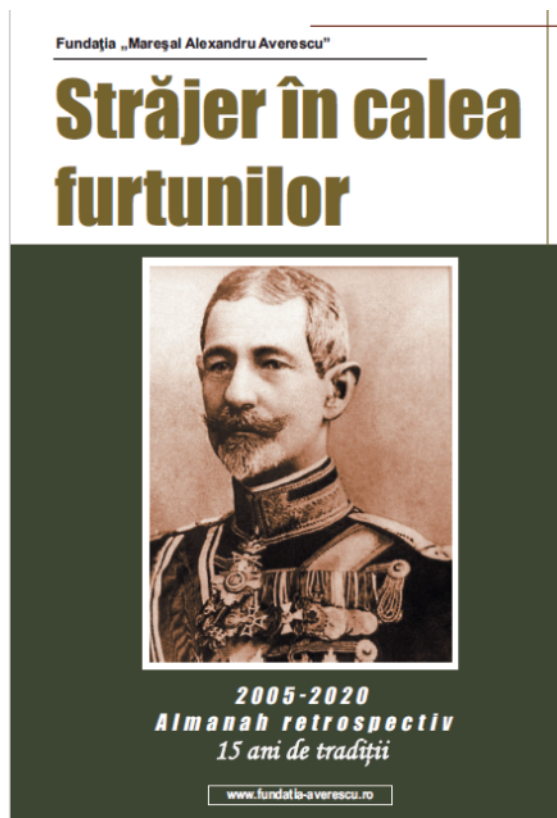
Ca magazin al Fundației „Mareșal Alexandru Averescu”, revista și-a propus prezentarea celor mai importante acțiuni ale marii unități și unităților buzoiene și ale Fundației - așadar, un autentic și prolific vector de imagine.

Primul colectiv de redacție al revistei:

- Director: General locotenent dr. Florian Pință
- Redactor-șef: Colonel dr. Mircea Tănase
- Manager proiecte (și tehoredactor): Locotenent colonel Constantin Dinu
- Manager IT: Locotenent colonel Cristian Serescu
- Departament managerial: Colonel dr. Mihai Goia
- Departament economic: Maior Gherghina Gaboră

Revista are apariție semestrială, de regulă în preajma celor două mari sărbători ale poporului român: Ziua Eroilor și Ziua Națională a României. Astfel, astăzi, în octombrie 2025, am ajuns la 36 de apariții, numărul 37 fiind în curs de editare. Este postată și în spațiul virtual, pe site-ul Fundației „Mareșal Alexandru Averescu”.

La început revista avea 70 de pagini, dar am reușit să susținem, ulterior, 100 de pagini pe număr (uneori chiar mai mult), full color, cu o hârtie și o grafică de calitate, ceea ce, pentru cei care o colecționează, dar nu numai, contează mult.

De-a lungul celor peste 18 ani de existență a revistei, colectivul de redacție a avut mai multe configurații, fiecare dintre ele străduindu-se să-i asigure apariția la timp, cu un conținut din ce în ce mai interesant și mai valoros.

Aș menționa aici directorii de până acum ai revistei: domnii generali Florian Pința, Dan Ghica-Radu, Visarion Neagoe, Nicolae N. Roman, Nicolae Ionel Ciucă, Lucian Foca, Gheorghe Vișan, Gheorghită Vlad, Dragoș-Dumitru Iacob, Ciprian Marin, Claudiu-Mihail Sava și, mai nou, domnul general Gabriel-Constantin Turculeț, redactorii șefi: coloneii Mircea Tănase, Costel Avrănescu, Romeo Feraru, Liviu Corciu, redactorii Emil Niculescu, Silviu Bădiliță, Pr. Alexandru Tudose, Sandu Popa, Viorel Frâncu, Adriana Angheliesu, Nicoleta Pană.

O mențiune specială pentru tehnoredactorii revistei, cei fără de care întregul nostru demers editorial nu ar fi fost posibil: colonelul Constantin Dinu și maiștrii militari Iulian Cadulencu și Liviu Badiu. Un cuvânt de mulțumire pentru implicarea în apariția și difuzarea revistei pentru colegii noștri Ionel Bratu, Cătălin Nedea, Claudiu Diacănu și Laurențiu Pană.

Aducem sincere mulțumiri doamnei Gina Oprișan, pentru identificarea resurselor financiare necesare tipăririi revistei.

Mulțumim tuturor sponsorilor și susținătorilor financiari, între care o contribuție deosebită a avut-o Consiliul Județean Buzău. Mulțumim, de asemenea, pentru profesionalism editurilor buzoiene Vega, Editgraph și AlphaMDN.

Ne-au fost alături în demersul nostru personalități incontestabile ale domeniilor lor de activitate - academicieni, profesori universitari, istorici militari și civili, cadre militare cu funcții de răspundere, cercetători, studenți, elevi - care au contribuit la ridicarea și susținerea revistei cu materiale de certă valoare științifică, dar și la diversitatea și ineditul multor teme abordate și prezentate la o înaltă ținută editorială. De aceea cred și susțin că arhiva revistei este un adevărat tezaur cultural și nu știm dacă o altă garnizoană din țară, în afară desigur, de București, se mai poate lăuda cu o asemenea împlinire în nume propriu.

Cine va fi obligat, sau doar curios, să cerceteze peste ani evoluția oștirii române și pe coordonata sa socio-culturală, nu va putea evita Fundația „Mareșal Alexandru Averescu” și revista „Străjer în calea furtunilor”.

Va afla astfel că aceasta nu a fost doar în slujba imediată a militarilor buzoieni, ci a îmbogățit, prin cuvântul fixat pe hârtie și în mediul on-line, patrimoniul local și național al oștirii române.

De subliniat că editarea revistei, dar și contribuția cu materiale nu este retribută în vreun fel, ci doar recompensată cu satisfacția participării la un proiect editorial de succes. Sincere mulțumiri tuturor!

Aș dori, să ne amintim și de Emil Niculescu, mulți ani bibliotecar devotat al Cercului Militar Buzău, un autentic și neprețuit ostaș pe frontul cultural buzoian, implicat necondiționat și cu mult folos în proiectul nostru editorial. Rubrica **Raftul cu cărți**, dar și alte numeroase contribuții valoroase au constituit o permanență în paginile revistei.

Alte realizări editoriale ale Fundației „Mareșal Alexandru Averescu”:

În anul 2016, la împlinirea a 100 de ani de la intrarea României în Războiul de Întregire Națională și de la înființarea Armatei a 2-a, Fundația „Mareșal Alexandru Averescu” a realizat, sub coordonarea domnului general Lucian Foca, o amplă lucrare, „Armata în județul Buzău”, care a strâns în paginile celor două volume parcursul istoric al majorității structurilor militare care au ființat sau încă activează în arealul buzoian, dar și al celorlalte entități cu caracter militar (asociații culturale, sportive, ale cadrelor militare în rezervă și în retragere etc.). Poate că anul viitor, la împlinirea a 110 ani de la înființarea Armatei a 2-a, vom putea actualiza și reedita această lucrare.

Almanahul retrospectiv „Străjer în calea furtunilor 2005-2020”, editat sub coordonarea domnului general-maior Dragoș-Dumitru Iacob, la împlinirea a 15 ani de activitate a Fundației „Mareșal Alexandru Averescu” cuprinde cele mai relevante materiale publicate în revistă de-a lungul anilor, încercând să acopere întreg spectrul de exprimare al acesteia, de la știință militară la arealul cultural buzoian. Desigur, nu am putut reedita decât o parte din bogatul tezaur depozitat în paginile revistei, dar lucrarea rămâne una de referință.

Mergând pe aceeași linie, în anul 2021, la împlinirea a 105 ani la constituirea Armatei a 2-a române, comanda Diviziei 2 Infanterie „Getica”, continuatoarea tradițiilor de luptă ale acesteia, a avut frumoasa inițiativă de a alcătui un album istoric, care să ilustreze, în 105 file de carte frumoasă, cei 105 ani de istorie glorioasă. Astfel, am încercat și cred că am reușit să cuprindem în paginile acestei lucrări, coordonată de domnul general-maior Dragoș-Dumitru Iacob și intitulată „De la Armata a 2-a la Divizia 2 Infanterie „Getica” 105 ani de istorie în imagini”, cele mai sugestive imagini din parcursul istoric al acestei mari unități, indiferent de denumirea, rolul și misiunile sale în structura de forțe a Armatei României.

În încheiere, aducem un cuvânt de mulțumire tuturor celor care, de-a lungul vremii, sub o formă sau alta, angajați în diferitele formule redacționale ale revistei sau numai simpli colaboratori sau susținători ai acesteia, au trudit pentru a rostui cuvintele și imaginile în opera noastră comună, revista „Străjer în calea furtunilor”.

Vă invităm să citiți revista și să ne deveniți parteneri în continuarea acestui frumos demers editorial în slujba comunității militare buzoiene și a oștirii române.

La împlinirea a 20 de ani a Fundației „Mareșal Alexandru Averescu” și a „majoratului” revistei „Străjer în calea furtunilor”, ne întărim legământul inițial să mergem spre viitor în aceeași cadență și să ne susținem reciproc, pentru a menține și întări legătura puternică cu societatea în slujba căreia ființăm.

La Mulți Ani revistei „Străjer în calea furtunilor”!

La Mulți Ani Fundației „Mareșal Alexandru Averescu”!

CONCURSUL DE ISTORIE „1 Decembrie 1918- ZIUA NAȚIONALĂ ROMÂNIEI” -ediția a XVI-a-

Ediția a XVI-a a Concursului de istorie organizat de Fundația „Mareșal Alexandru Averescu” în parteneriat cu Divizia 2 Infanterie „Getica” s-a desfășurat sâmbătă, 15 noiembrie 2025, la Baza Aeriană de Instruire și Formare a Personalului Aeronautic „Aurel Vlaicu” din localitatea Boboc.

Competiția a reunit elevi din colegiile militare naționale și civile din Buzău. În așteptarea rezultatelor, participanții, împreună cu profesorii coordonatori, au vizitat expoziția de tehnică și echipamente militare din dotarea unităților militare ale Forțelor Terestre din garnizoană, precum și expoziția statică cu aeronavele din dotarea bazei aeriene.

În urma deliberărilor juriului, clasamentul a fost următorul:

Premiul de excelență „Florin Constantiniu”: Curelaru Laurențiu - Colegiul Național Militar „Tudor Vladimirescu” Craiova.

La secțiunea dedicată instituțiilor de învățământ preuniversitar din județul Buzău:

- locul I : Bianca Barbă - Albă Colegiul Național Pedagogic „Spiru Haret”;
- locul II : Marina Radu - Colegiul Național „B.P. Hașdeu”;
- locul III : Iulia Zecheru - Colegiul Național „B.P. Hașdeu”;
- mențiunea I : Ștefan Banu - Colegiul Național „Al. Vlahuță”;
- mențiunea II : Maria Denisa Buzea - Colegiul Național Pedagogic „Spiru Haret”.

La secțiunea dedicată colegiilor naționale militare:

- locul I : Laurențiu Curelaru - Colegiul Național Militar „Tudor Vladimirescu” Craiova;
- locul II : Ovidiu Călin - Colegiul Național Militar „Tudor Vladimirescu” Craiova;
- locul III : Leontie Dăscălescu - Colegiul Național Militar „Ștefan cel Mare” Câmpulung Moldovenesc;
- mențiunea I : Teodor Stuparu - Colegiul Național Militar „Tudor Vladimirescu” Craiova;
- mențiunea II : David Voican - Colegiul Național Militar „Dimitrie Cantemir” Breaza.

Premiile au fost înmânate de către generalul-maior Gabriel-Constantin Turculeț, președintele Fundației „Mareșal Alexandru Averescu”, comandorul Bogdan Pușcă, comandantul Bazei Aeriene „Aurel Vlaicu”, și colonelul Florin Șperlea, președintele juriului.

Adresăm recunoștința noastră organizatorilor, colaboratorilor, invitaților speciali, gazdelor, voluntarilor și membrilor juriului pentru sprijinul lor în buna desfășurare a concursului.

Transmitem felicitări tuturor echipelor participante și profesorilor coordonatori pentru efort și implicare.

---Locotenent Nicoleta Pană, Divizia 2 Infanterie „Getica”.

Regimentul 4 Roșiori „Regina Maria” - onoare, datorie și romantism -

--- Colonel Cezar Cucoș,
Comandantul Brigăzii 1 Sprijin Manevră „Argedava”

„Ce dimineață frumoasă, cât de tăcut și de liniștit e totul, dar eu știu că va fi război. Război!
[...] Soarele strălucește și va fi război!” –

Regina Maria, Cotroceni, 14 august 1916, ajunul intrării României în Primul Război Mondial¹

Suntem la un veac și jumătate de la nașterea Reginei Maria, cea care a încântat sufletele românilor și a născut adevărate pasiuni printre admiratorii săi. Cea mai controversată dar și cea mai iubită regină a României, al cărei spirit a fost cu mult peste timpurile pe care le-a trăit, a îndrăgit până la patimă echitația, cavaleria și armata română.

Înscrisă, în anul 1896, în *controalele* Regimentului 4 Roșiori, din ordinul Regelui Carol I, tânăra principesă va trăi marea sa bucurie atunci când, în prezența rudelor sale din Marea Britanie și din Rusia, venite la București să o vadă, a fost numită comandant onorific al regimentului. „Ziua când îmi primii întâia oară regimentul a fost pentru mine o zi de mândrie, iar de atunci înainte se făuri o legătură puternică și trainică între mine și scumpul meu [regiment] 4 Roșiori”, avea să-și amintească regina, peste ani². Maria devenise astfel „cap al regimentului”, numele unității de cavalerie va fi legat de al său, iar militarii regimentului, care purtau cu mândrie *cifra* suveranei pe epoleți, vor fi cu regina ... până la capăt.

**Principesa Maria
în ținuta
Regimentului 4 Roșiori**

Marie Alexandra Victoria de Saxa-Coburg și Gotha, alintată de cei apropiați Missy, a ajuns în țara sa de adopție, Regatul României, în anul 1893, ca soție a principelui moștenitor Ferdinand. **Maria**, cum i-au spus românii, urma să fie principesă și apoi cea de-a doua regină a României, o țară care devenea a doua sa patrie și care era în plină afirmare în sud-estul Europei.

La 28 decembrie 1917 (stil vechi), când după 25 de ani de la căsătorie, cuplul regal își aniversa *nunta de argint* la Iași, Maria rememora, cu realism, începuturile sale ca principesă moștenitoare. La venirea sa în tânărul regat sud-est european cu influențe balcanice, „*țărișoara cea nouă se bucura să aibă o prințesă înrudită cu toate casele regale și imperiale ale Europei, nepoată a reginei Victoria, nepoată a țarului Rusiei, verișoară primară a împăratului german și așa mai departe...*”³. Cu toate acestea, după un sfert de veac, maturizată deplin, Maria era conștientă

¹Lucian Boia, *Maria, regina României, Jurnal de război 1916-1917*, Editura Humanitas, București, 2022, p. 101.

²Regina Maria, *Povestea vieții mele, vol II*, Editura Adevărul S.A., București, 1935, p. 150.

³Lucian Boia, *Maria, regina României, Jurnal de război 1917-1918*, Editura Humanitas, București, 2022, p. 345.

că făcuse o căsătorie din interes, ei revenindu-i rolul să aducă prestigiu și moștenitori Casei Regale a României.

Având preocupări militare, Principele Ferdinand (sau *Nando*, cum îi plăcea Mariei să îi spună), pe lângă răspunderile pe care începea să le aibă în treburile țării, ca *Alteță Regală*, a urcat în ierarhia armelor, de la gradul de sublocotenent (1 noiembrie 1886) la cel de general de divizie (10 mai 1904) și general de corp de armată (1911). A comandat, pe rând, Batalionul 1 Vânători, Regimentul 4 Roșiori, Brigada 8 și Divizia 4 Infanterie. De asemenea, Ferdinand a fost *cap* al Regimentului 68 Infanterie prusian, colonel în Regimentul 6 Infanterie „Carol I rege al României” al armatei ungare⁴ etc. Era nelipsit de la manevrele trupelor și îi plăcea să se preocupe cu meticulozitate de obligațiile militare, ajungând astfel inspector general al cavaleriei române.

Urmând exemple ale caselor regale europene, la 8 aprilie 1895, Regele Carol I l-a numit pe Principele Ferdinand comandant al Regimentului 4 Roșiori, fiind înaintat atunci la gradul de colonel⁵. Acesta va fi comandant al regimentului până în aprilie 1898, fiind succedat de locotenent-colonelul Alexandru Averescu⁶.

**Regimentul 4 Roșiori
Insigna aniversară
7 ani**

Regimentul 4 Roșiori fusese înființat prin Înalt Decret Regal nr. 1172 din 23 martie 1893, document care prevedea transformarea unor regimente de călărași permanenți în regimente de roșiori. Astfel, Regimentul 11 Călărași din Botoșani⁷ a devenit Regimentul 4 Roșiori, dislocat ulterior (1895) în garnizoana București⁸.

În anul 1896, deși nu era o unitate de gardă propriu-zisă, acesta urma să capete un statut special, odată cu „înscrierea *Alteței Sale Regale Principesa Maria în controalele Regimentului 4 Roșiori*”⁹, din ordinul Regelui Carol I. Din cartea *Șefii armatei române – generalii și coloneii în activitate*, scrisă de căpitanul M. Mărgăritescu în 1904, aflăm că Maria a fost „înscrisă în cadrele Regimentului 4 Roșiori, la 28 octombrie 1896”¹⁰. Practic, vedem că, în ajunul zilei sale de naștere, când urma să împlinească 21 de ani, Maria „era acceptată” să facă parte, onorific, din Regimentul 4 Roșiori, fiind luată în evidențele acestuia.

În mai 1897 însă, în urma unor manevre militare la care a participat, Ferdinand a căzut bolnav de febră tifoidă. Se pare că prințul moștenitor băuse apă dintr-o „*fântână primitivă*”, contaminându-se astfel cu microbul de tifos care bântuia România. Boala s-a agravat atât de mult încât într-una din acele nopți, Maria a fost trezită din somn pentru a-și lua rămas bun de la prințul moștenitor. „*Nando zăcea pe spate, era atât de slab încât trupul lui părea una cu cearșaful. Avea o față lividă și răsufla cu greutate*”¹¹, nota Maria în memoriile sale.

⁴M. Mărgăritescu, *Șefii Armatei Române - generalii și coloneii în activitate*, București, 1 august 1904, p. 19.

⁵Prin Înalt Decret Regal nr. 4201 din 29 decembrie 1892, principele Ferdinand fusese înaintat la gradul de maior și numit comandant al Batalionului 1 Vânători. Iar la 1 ianuarie 1895, era înaintat la gradul de locotenent-colonel.

⁶Viitorul mareșal al României, Alexandru Averescu a fost comandant al Regimentului 4 Roșiori în perioada 1898-1899.

⁷Regimentul 11 Călărași fusese înființat prin Înalt Decret Regal nr. 1164 din 15 aprilie 1880.

⁸În București exista și Regimentul IV Ilfov nr. 21, în cazarma actualului Muzeu Militar Național. În 1891, regimentele de linie s-au contopit cu cele de dorobanți. Așa se face că noile regimente au păstrat în denumire și numărul regimentelor de dorobanți, la care s-a adăugat denumirea geografică sau istorică.

⁹Înalt Decret Regal nr. 4157 din 28 octombrie 1896, publicat în „*Monitorul Oastei*” nr. 48 din 9 noiembrie 1896.

¹⁰M. Mărgăritescu, *op. cit.*, p. 21.

¹¹Maria, Regina României, *Povestea vieții mele*, vol. II, Editura Eminescu, București, 1991, p. 149.

Gândul că Ferdinand ar putea să moară o îngrozea pe Maria. Pierderea lui ar fi însemnat întoarcerea sa în Anglia, fără cei doi copii pe care îi avea, Carol și Elisabeta, aceștia fiind sub tutela Regelui Carol I. Maria urma să lupte însă, știind că Ferdinand, mai mult un complice afectuos decât un soț iubitor, era cheia destinului său.

Ferdinand a supraviețuit, învingând boala, dar a rămas slăbit și schimbat fizic pentru mult timp. Medicii i-au recomandat atunci să plece în străinătate, la Nisa, pentru tratamente. Deși Carol I a considerat acest fapt o abatere de la îndatoririle pe care le avea, cuplul princiar va petrece întreaga iarnă 1897-1898 pe Coasta de Azur, în compania rudelor rusești ale Mariei. Ferdinand era în convalescență, însă Carol o găsea vinovată pe tânăra principesă de absența lor îndelungată. Este motivul pentru care, în vara lui 1898, cu ocazia vizitei în Rusia, Carol îl va lua doar pe Ferdinand, lăsându-l pe Maria în țară¹².

Revenind la obligațiile militare ale lui Ferdinand, Regele Carol I nutrea convingerea că lipsa îndelungată a prințului moștenitor din mijlocul trupelor avea consecințe negative asupra moralului și pregătirii acestora. Se pare că acesta ar fi fost motivul pentru care Carol I a insistat ca Maria să se implice în activitățile Regimentului 4 Roșiori. Așa se face că în toamna anului 1897, în prezența rudelor tinerei principese, fratele său Alfred, sosit din Marea Britanie, și vărul său, marele duce Boris, venit din Rusia, Maria a fost numită comandant onorific al regimentului, după propriile mărturisiri¹³, fără a fi emis un decret regal în acest sens.

Coincidență sau întâmplare, regimentul fusese înființat în 1893, anul în care Maria a venit în România. Principesa s-a simțit mereu mândră cu statutul său de *cap al regimentului*. Treptat, s-a legat sufletește de acesta, simțindu-se foarte apreciată în mijlocul roșiorilor săi. L-a luat ca aghiotant pe locotenentul Gheorghe (Zizi) Cantacuzino, cu acceptul lui Ferdinand însă. Acesta din urmă, la rândul său, ceruse acordul unchiului Carol ca tânărul ofițer, fost subordonat al său în Batalionul 1 Vânători, să fie aghiotantul soției sale, motivând că „*este un om cumsecade, amuzant, fără a fi necuviincios*”¹⁴.

¹²Cristian Moșneanu, *Destin regal și întregirea României*, Editura Librex Publishing, București, 2024, p. 39.

¹³În fondul de arhivă al Regimentului 4 Roșiori (care cuprinde documente create începând cu anul 1914) nu a fost identificat un document oficial prin care Principesei Maria să îi fi fost atribuită comanda onorifică a regimentului. În jurnalul său, Regele Carol I consemnează, la data de 15 octombrie 1896: „*Ora 1, mare lunch, toți cei din pavilionul vânătoare, toți miniștrii cu soțiile. La masă, într-un scurt discurs, am înscris-o pe Missy în lista Regimentului 4 Roșiori al lui Nando (s.n.) și am băut în cinstea ei și în cinstea lui Alfred [fratele principesei Maria, aflat în vizită în România, împreună cu marele duce Boris, vărul principesei]*”; (*Jurnalul Regelui Carol I, vol III*, Editura Polirom, Iași, p. 246). Pe de altă parte, în memoriile sale, Maria plasează evenimentul acordării comenzii onorifice a regimentului în toamna anului 1897: [...] „*când [principele Ferdinand] a fost avansat colonel i s-a dat comanda regimentului de cavalerie 4 Roșiori, la care Unchiul [Regele Carol I], într-o clipă de slăbiciune, mă numise șef onorific (s.n.). [...] Aceasta fuse o mare întâmplare în tânăra mea viață. [...] Numirea mea fu primită cu nespus entuziasm de către ofițeri și soldați*”. (*Regina Maria, Povestea vieții mele*, vol II, Editura Adevărul S.A., București, 1935, p. 149).

¹⁴Constantin I. Stan, *Regele Ferdinand I „Întregitorul” (1914-1927)*, Editura Paideia, București, 2003, p. 30

Se pare că neglijarea soțului bolnav și escapadele amoroase ale principesei cu locotenentul Zizi Cantacuzino au făcut ca regele Carol să o exileze în Anglia, unde aceasta avea să o nască, la 9 ianuarie 1900, pe Maria Mignon. Nici tânărul ofițer de cavalerie nu a scăpat de intransigența lui Carol, fiind exilat, la rândul său, în Franța¹⁵. Evenimentele nu puteau să scape criticilor presei satirice a vremii.

Maria va reveni în țară, fiind iertată de regele Carol I, care punea mai presus de orice viitorul dinastiei. Într-o fotografie de epocă din 1901, Principesa Maria apare la Bârlad, alături de ofițerii Regimentului 4 Roșiori, în uniforma militară de reprezentare a regimentului, pe calul său, Benjamma, încadrat în regiment.

Viitoarea regină a României este tot mai prezentă în atmosfera regimentului. La ceremoniile militare, Principesa (și apoi Regina) Maria purta cu grație uniforma elegantă de cavalerie (*à la hussard*), constând în tunică de culoare roșie cu brandenburguri negre, fustă albă (în loc de pantaloni) cu găitane negre și căciulă mică din blană de miel, ce avea capacul din postav de culoare albastru-deschis, culoarea distinctivă a regimentului¹⁶.

1906. „Am fost la manevre. Am călărit în capul **regimentului meu**. Se striga ura, mă urmăreau cu privirile toți, mă aplaudau și eu eram foarte mândră”¹⁷, scria viitoarea regină bunului său prieten Andrei Ioan, aflat pe șantierul naval San Marco, la 1/14 octombrie 1906, după încheierea manevrelor regale pe Dealul Cotroceni. Ca de fiecare dată, ea a defilat în fruntea regimentului, în uniforma de roșior, fiind foarte apreciată în rândul trupelor.

La 1 ianuarie 1907, cu ocazia Anului Nou, Regele Carol I își începea Ordinul de Zi adresat armatei cu mesajul: „Ostași, un an măreț se încheie cu întreita aniversare pe care am sărbătorit-o împreună. [...] Sunt convins că la ora primejdiei, Țara se va putea sprijini cu încredere pe vitejia voastră”¹⁸. Manifestările prilejuite de aniversarea celor 40 de ani de domnie, încheiate cu marea expoziție jubiliară din noiembrie 1906, ținută pe Dealul Filaret și la Arenele Romane, întruchipau cumva imaginea unei Românie moderne, acea mult visată „Belgie a Orientului”. Problema țărănimii românești devenise însă una extrem de gravă, ceea ce avea să ducă la „vântul de răsmeriță care a început să bată peste ei la nici un an după grandioasele serbări din 1906”, așa cum scria I.L. Caragiale în studiul său „1907, din primăvară până în toamnă”¹⁹.

Regina Maria, alături de ofițeri din Regimentul 4 Roșiori, Bârlad, 1901

¹⁵Se va întoarce în țară și își va continua cariera militară, ajungând general de grăniceri. Cunoscut și sub numele de Zizi Cantacuzino – Grănicerul, după trecerea în rezervă, acesta va deveni președinte al partidului legionar „Totul pentru Țară”.

¹⁶Regimentul 30 Gardă „Mihai Viteazul”. *Istorie, uniforme, simboluri*, Editura Militară, București, 2015, p. 35.

¹⁷Eugen Teodoru, *Din scrinurile regilor*, Paul Edition, București, 2019, p. 227.

¹⁸Serviciul Istoric al Armatei, *Armata Română și Răscoala din 1907 – Documente*, Editura Militară, București, 2007, p. 17.

¹⁹Alexandru Gârneață, *Adevărata istorie a unei monarhii. Familia Hohenzollern*, Editura Cartea Românească, București, 1949, p. 65.

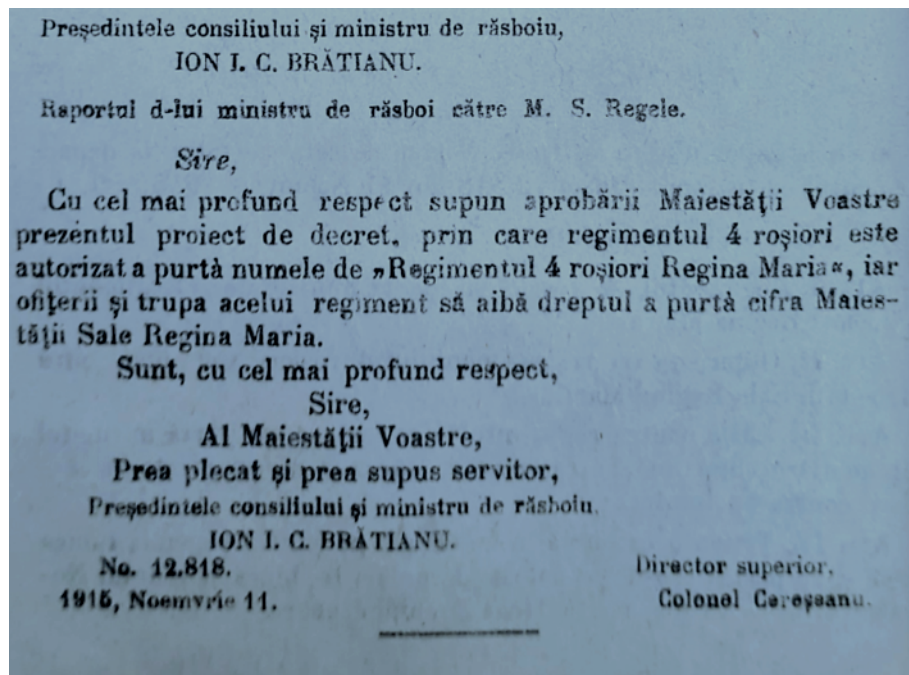
Din păcate, autoritățile nu au găsit căile pașnice de liniștire a lor, astfel că pentru înăbușirea rășcoalei regele a apelat la armată. La 3 martie 1907, trupele intervin prima dată, la Pașcani, împotriva muncitorilor ceferiști care fraternizaseră cu țăranii, eliberându-i pe cei arestați din vagoane. La Botoșani cad primii morți, însă țăranii sunt îndârjiți și apără cu sacrificii dreptul lor la o viață mai bună²⁰.

La 9 martie, încep să fie înăbușite focarele din Moldova, dar altele izbucnesc, cu o mai mare furie, în Muntenia. La 13 martie, în Parlament se încheie un acord între liberali și conservatori pentru „salvarea patriei”, iar Regele Carol I dă o proclamație către popor, în care se vorbește despre „Patria aflată în pericol prin fapte necugetate”. Se promet drepturi pentru țăranime, dar, în același timp, sunt mobilizați rezerviștii. Astfel că regimentele armatei, în marea lor majoritate, sunt implicate în reprimarea țăranilor răsculați. Îmbarcate pe trenuri, acestea sunt redislocate dintr-o zonă în alta a țării, tocmai pentru a nu exista legături emoționale cu populația.

Se pare că, prin statutul său special, Regimentul 4 Roșiori nu a plecat în zonele fierbinți și nu a primit misiunea de a lua parte efectiv la represaliile ordonate. În ordinul circular al Ministerului de Război, din 27 martie 1907, privind structura organizatorică a diviziilor de infanterie după efectuarea desconcentrării, Regimentul 4 Roșiori îl regăsim însă în ordinea de bătaie a Diviziei 8 din Corpul 4 Armată, constituită pentru localizarea unor posibile focare ale rășcoalei. Ordinul mai preciza că, pentru regimentele de cavalerie permanentă, efectivul va rămâne *cel bugetar*, iar regimentele de călărași vor desconcentra trupa cu schimbul, formând două escadroane cu „oamenii permanenți”. Regimentele de cavalerie trebuiau să „trimită la reședință (la cazarmă - *n.a.*) ofițerii și cadrele necesare pentru instrucția recruților”²¹.

În campania din vara anului 1913, dusă de armata română în cel de-al Doilea Război Balcanic, Regimentul 4 Roșiori, comandat de colonelul David Praporgescu, cel care va deveni erou al Primului Război Mondial, a trecut Dunărea și a ajuns pe Valea Ogostului, între Rahova și Berkovița.

La 11 noiembrie 1915, Regele Ferdinand I semnează Înaltul Decret nr. 2480, prin care, la propunerea președintelui consiliului și ministru de război, Ion I.C. Brătianu, aprobă ca Regimentul 4 Roșiori să poarte numele onorific „Regina Maria” (art. 1)²². Decretul prevedea, de asemenea, ca ofițerii și trupa regimentului să poarte *cifra* Majestății Sale Regina Maria (art. 2), stabilind detalii privind forma și poziționarea acestui însemn pe epoleți (art. 3, 4).

²⁰*Ibidem*, p. 59.

²¹Serviciul Istoric al Armatei, *op. cit.*, p. 25.

²²De remarcat este faptul că, nici în conținutul Înaltului Decret Regal nr. 2480 din 11 noiembrie 1915, nici în raportul înaintat de Ion I.C. Brătianu, nu regăsim trimeriter la un document oficial prin care Regina Maria să fi fost numită anterior comandant onorific al Regimentului 4 Roșiori.

Referitor la starea generală a armatei române, la început de secol XX, aceasta nu era deloc una corespunzătoare, în ceea ce privește înzestrarea. În concepția Regelui Carol I, odată cu încheierea Tratatului secret de alianță cu Germania și Austro-Ungaria din 1883, în timp de război armata română urma să fie o anexă a trupelor austro-ungare. Menirea acesteia rămânea „să fie pe frontul oriental aripa de la extrema dreaptă a armatelor germano-austriece. Întrucât putea îndeplini această funcțiune, armata noastră răspundea dorințelor lui. De ce să ne muncim și să cheltuim prea mult? În ziua hotărâtoare, salvarea va veni tot de la ofițerii germani care vor sosi să ne sfătuiască, în armamentul și munițiile pe care germanii ni le vor trimite”²³. Așa explică liderul liberal I. G. Duca, în memoriile sale, atitudinea manifestată de Carol I față de oastea română, după încheierea acelui tratat. În plus, așa-zisa victorie a trupelor române în Campania din Bulgaria din 1913 a creat autorităților române falsa iluzie că armata era pregătită pentru un război.

În socotelile diplomaților europeni și în estimările strategilor militari, *Războiul cel mare* fusese prevăzut a se declanșa undeva în jurul anului 1920. Ambele tabere în care alianțele împărțiseră Europa se pregăteau însă pentru acesta. Asasinarea arhiducelui Franz Ferdinand a dat Germaniei ocazia să grăbească începutul războiului, de teama că o amânare ar face ca dușmanii acesteia să desăvârșească pregătirile. În urma încurajărilor date de Berlin, ultimatumul trimis de Austria Serbiei a declanșat în 1914 conflictul care urma să însângereze timp de patru ani întreaga Europă.

După doi ani de neutralitate, în seara zilei de Sfânta Maria Mare a anului 1916, în numele libertății și al dreptății răstignite de secole, România pornea ofensiva peste Carpați, către Ardeal. Situația României urma să fie însă una extrem de complicată, chiar dacă entuziasmul intrării în război, alături de Antantă, doborâse dorințele Regelui Carol I. În mod eronat, se crease convingerea că destinul țării se poate decide doar printr-o diplomatie abilă, nu printr-o consolidare a puterii militare. Starea și dotarea armatei române reveneau în discursul politicianilor doar ca pretext în lupta cu adversarii politici. Deșteptarea autorităților avea să se producă însă odată cu dezastrul suferit în anul 1916, atunci când adevărata capacitate de luptă a armatei române și incompetența guvernanților au făcut ca România să piardă în doar patru luni și jumătate de război o treime din armata mobilizată și două treimi din teritoriu, inclusiv Capitala.

Cu toate acestea, intrarea României în război alături de Antantă a fost momentul în care s-a născut un adevărat curent favorabil viitoarei regine. Nonconformistă, ieșită de sub constrângerile și rigorile defunctului rege Carol I, Maria a dat frâu liber pornirilor proprii personalități. „Nu urăsc pe nimeni, nici măcar pe kaiserul Wilhelm – dar inima și sufletul îmi sunt alături de inima și sufletul țării mele! Când spun că sunt o bună româncă nu spun doar vorbe goale”²⁴, nota Maria în jurnal, la Buftea, miercuri, 17/30 august 1916. În ultimul an al domniei sale, Regele Carol I scăzuse în popularitate, ca urmare a repetatelor sale pronunțări în favoarea intrării României în război alături de Puterile Centrale. Nici succesorul său, Ferdinand, nu se bucura de simpatia poporului.

**Cifră regală a
Regimentului 4 Roșiori
„Regina Maria”**

²³I. G. Duca, *Amintiri politice. Începutul unei noi domnii*, vol I, Colecția „Memorii și mărturii”, München, 1981, p. 97.

²⁴Lucian Boia, *op. cit.*, p. 112.

În aceste circumstanțe, interesul publicului avea să fie polarizat de personalitatea Mariei, cea care, în cercurile filoatlantiste, era percepută ca reprezentant, la cel mai înalt nivel, al Antantei.

Regimentul Mariei a participat la toate campaniile armatei române din Primul Război Mondial. Ca în situația celor mai multe unități militare care urmau să ia parte la război, Regimentul 4 Roșiori și-a completat efectivele prin mobilizarea decretată la 14/27 august 1916, făcând parte, alături de Regimentul 9 Roșiori, din Brigada 2 Roșiori. Cazarma regimentului era situată în București, iar la intrarea în război, unitatea era comandată de locotenent-colonelul Cleante Davidoglu.

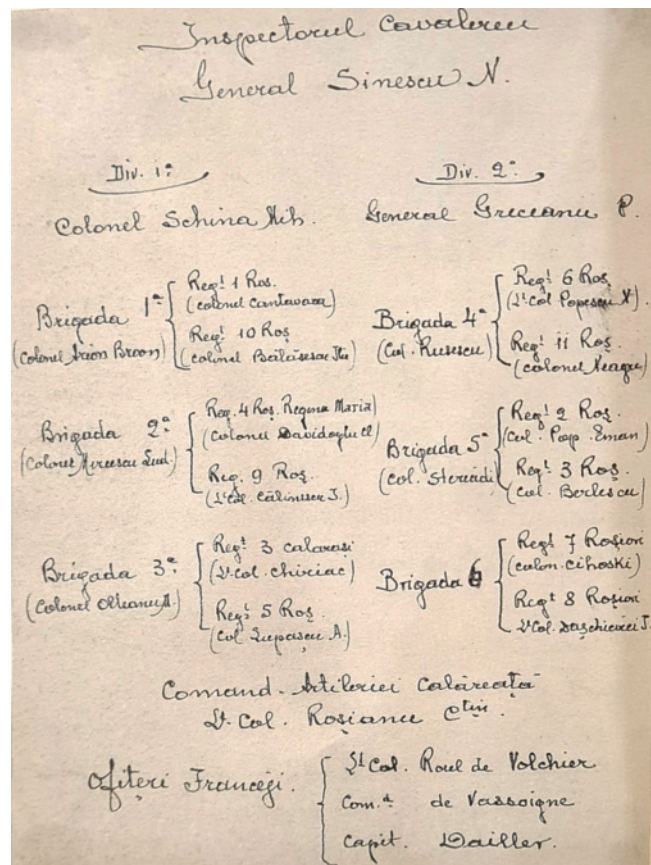
În campania anului 1916, Regimentul 4 Roșiori îl regăsim mai întâi în ordinea de bătaie a Diviziei 1 Cavalerie din Corpul VI al Armatei 3, cea care urma să execute manevra de la Flămânda. Apoi regimentul luptă, tot în cadrul Diviziei 1 Cavalerie, în operația de apărare de pe frontul de sud, în Bătălia pentru București și în acțiunile militare de pe aliniamentul Cricov-Ialomița.

Tributul de sânge l-a plătit însă într-o operație, greșit planificată, executată alături de celălalt regiment al brigăzii, Regimentul 9 Roșiori, pe frontul de sud, denumită *Șarja de la Robănești*, din 10 noiembrie 1916. Acțiunea a rămas în istoria militară a României prin jertfa și pierderile foarte mari ale cavaleriștilor. Împotriva unui inamic superior, înzestrat cu mitraliere automate, Regimentul 4 Roșiori a pierdut la Robănești, în mod nejustificat, peste 100 de oameni²⁵.

După grelele înfrângeri suferite în anul precedent, anul 1917 a debutat cu eforturile de reorganizare a armatei române, cu sprijinul misiunii militare franceze, condusă de generalul Berthelot. Divizia 1 Cavalerie s-a reorganizat în spatele frontului, fiind inclusă, alături de Divizia 2 Cavalerie, în ordinea de bătaie a Corpului de Cavalerie, comandat de generalul de brigadă Nicolae Sinescu, și avea în compunerea sa Brigada 1 Cavalerie pe Jos, Brigada 2 Roșiori (cu Regimentul 4 Roșiori și Regimentul 9 Roșiori) și Brigada 3 Roșiori.

Se spune că Maria a *îmbrățișat* cauza războiului precum alții o religie, implicându-se personal în funcționarea serviciului de ambulanțe destinate frontului. Maria se interesa permanent de mersul lucrurilor în serviciul sanitar, vizitând aproape zilnic spitalele militare, și se ocupa personal de aplanarea fricțiunilor dintre diferitele organizații de Cruce Roșie prezente în România²⁶.

Pe de altă parte, Regina Maria a îndrăgit caii și manejul deopotrivă. „*Mi-a făcut bine galopul, e singurul lucru care mă binedispune – descopăr din nou și din nou că îmi face aceeași plăcere*”²⁷, spunea Maria după o plimbare, călare, prin lași, însoțită de Barbu Știrbey, în ziua de 17/30 martie 1917.

Cavaleria română - 1917, ciornă

²⁵Deznodământul tragic al Șarjei de cavalerie de la Robănești, ca și cel al sângeroasei Șarje de la Prunaru, din 14 noiembrie 1916, a condus la concluzia că, în fața armamentului automat, aceste acțiuni aventuroase, care făcuseră gloria cavaleriștilor în trecut, nu mai corespundeau condițiilor războiului modern.

²⁶Vladimir Zinenco, *Războaiele! România și Rusia, aliați și inamici*, Editura Neverland, București, 2022, p. 128.

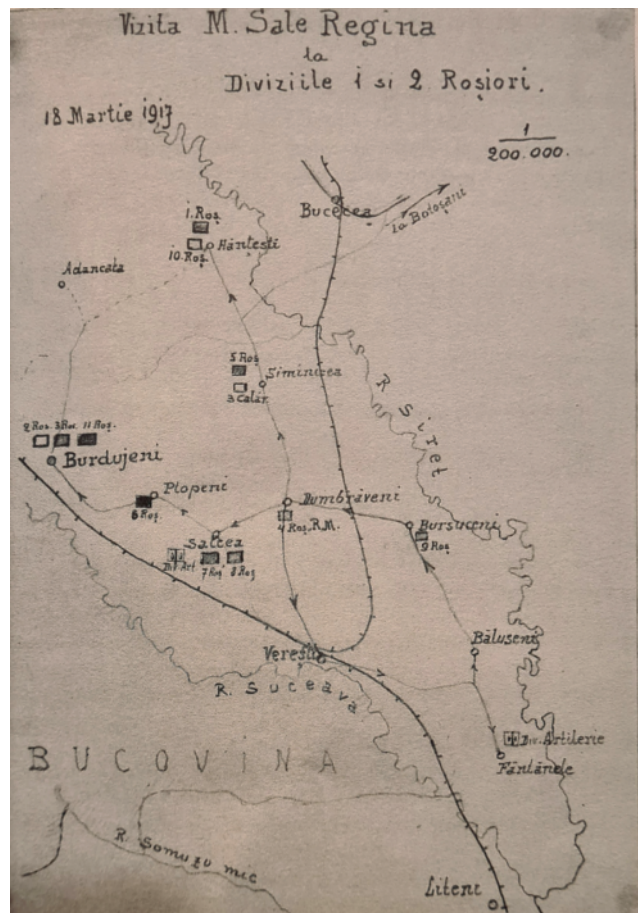
²⁷Lucian Boia, *op. cit.*, p. 396.

Seara, după cină, în jurul orei 22.00, Maria pleacă în zona Sucevei pentru ca în ziua următoare să poată vizita spitalele și regimentele de cavalerie dislocate acolo. A doua zi, aflată în trenul de întoarcere spre Iași, Maria scria: „Toată ziua am inspectat cavaleria, a fost o zi plăcută, care mi-a făcut bine și mi-a dat o impresie mai puțin tristă decât am avut în ultima vreme cu privire la armata noastră și la toate celelalte, mai ales la Iași și în împrejurimi. Am vizitat 14 regimente din opt sate. Totul era extraordinar de bine organizat”²⁸. Maria plecase din gara Verești dimineața la ora 8.15 și a urmat circuitul desenat și organizat de aghiotantul său, Ernest Ballif²⁹. Traseul fusese astfel stabilit încât regina a ajuns atât la prânz cât și seara la Dumbrăveni, la Regimentul 4 Roșiori. „La Dumbrăveni am luat prânzul cu ofițerii mei, în casa lui Leon Ghika³⁰. A fost o plăcere să-i revăd – firește, câteva chipuri lipseau. Erau acolo și Leon Ghika și fratele lui, dar am fost invitata roșiorilor”³¹.

În toate localitățile unde erau cantonate, în plină pandemie de tifos, regimentele de cavalerie o întâmpină și-i prezintă onorul, iar Maria rămâne impresionată de tinerețea ostașilor. Maria ajunge rând pe rând la Hănțești, Salcea, Siminicea, Dumbrăveni și este întâmpinată cu ghiocei și brândușe mov, primele flori de primăvară. „Și bietul meu regiment, al patrulea, a suferit mult (de tifos - n.a.) [...] Mi-am simțit inima mai ușoară când am auzit din nou uralele trupelor mele, iar când am ajuns în sfârșit la Dumbrăveni, pe la sfârșitul zilei, m-am emoționat de cât de frumos m-au primit, iar când am auzit din nou Imnul național mi-au venit lacrimi în ochi”³², scrie regina.

Impresionanta vizită făcută trupelor de cavalerie dislocate în nordul Moldovei s-a încheiat la Burdujeni, unde erau trei regimente și un spital foarte mare amenajat în clădirea gării și unde cei mai mulți nu sufereau de tifos, ci de *febră recurentă*. După o prăjitură și un ceai (cumpărat din Suceava, orașul ruso-româno-austriac, cum îl numește regina), servite în cea mai mare sală a gării Burdujeni cu soția generalului Petre Greceanu, comandantul Diviziei 2 Cavalerie, Maria se va întoarce la Verești, de unde, la ora 19, ia trenul către Iași.

În iulie 1917, războiul s-a reluat cu înverșunare pe frontul din Moldova, prin ofensiva condusă de generalul Averescu la Mărăști, în cadrul efortului general aliat împotriva Puterilor Centrale³³.

Traseul Reginei Maria, 18 martie 1917

Impresionanta vizită făcută trupelor de cavalerie dislocate în nordul Moldovei s-a încheiat la Burdujeni, unde erau trei regimente și un spital foarte mare amenajat în clădirea gării și unde cei mai mulți nu sufereau de tifos, ci de *febră recurentă*. După o prăjitură și un ceai (cumpărat din Suceava, orașul ruso-româno-austriac, cum îl numește regina), servite în cea mai mare sală a gării Burdujeni cu soția generalului Petre Greceanu, comandantul Diviziei 2 Cavalerie, Maria se va întoarce la Verești, de unde, la ora 19, ia trenul către Iași.

În iulie 1917, războiul s-a reluat cu înverșunare pe frontul din Moldova, prin ofensiva condusă de generalul Averescu la Mărăști, în cadrul efortului general aliat împotriva Puterilor Centrale³³.

²⁸*Ibidem*, p. 398.

²⁹Generalul Ernest Ballif (1871-1940) a fost mai întâi aghiotantul Regelui Ferdinand și apoi al Reginei Maria (1916-1919). Ballif a făcut parte din Consiliul de Coroană și a fost, până la moarte, președinte al Fundației „Regele Ferdinand I”. De asemenea, a fost administrator al Domeniului Coroanei (1920-1940) și mareșal al Curții Regale (1936 -1937).

³⁰Leon Ghika (1861-1929), proprietar și filantrop, fiul politicianului Leon Ghika – Dumbrăveni, fost ministru de externe.

³¹Lucian Boia, *op. cit.*, p. 398.

³²*Ibidem*.

³³Bătălia de la Mărăști (11/24 iulie -19 iulie/1 august 1917) a fost o ofensivă a Armatei 2 române și a aripii stângi a Armatei 4 ruse împotriva flancului drept al Armatei 1 austro-ungară, fiind primul examen la care au fost supuse trupele române după noua reorganizare, dotare și instruire din prima jumătate a anului 1917.

Deși a avut succes, după doar câteva zile, aceasta a fost oprită pentru că situația din Galiția și Bucovina se agravase, iar trupele ruse din Moldova, demoralizate de situația din Rusia, începuseră să se dezorganizeze.

La 24 iulie (s.v.), mareșalul von Mackensen a lansat, la rândul său, o puternică ofensivă spre nord, având ca obiectiv principal o lovitură decisivă dată armatelor româno-ruse și obligarea României să iasă din război. Luptele au atins punctul culminant la Mărășești, pe 6 august 1917, când armata română a reușit să oprească înaintarea trupelor germane și austriece.

A treia bătălie de la Oituz³⁴, purtată în perioada 26 iulie - 9 august 1917 (s.v.), s-a desfășurat pe axele principale ale văilor Cașinului, Oituzului și Slănicului, având ca obiectiv strategic apărarea și menținerea frontului împotriva Puterilor Centrale, care urmăreau străpungerea dispozitivului de apărare românesc și pătrunderea pe Valea Trotușului spre Onești și apoi spre Adjud, pentru a face joncțiunea cu armatele aflate în ofensivă la Mărășești.

Victoriile obținute de trupele române în sudul Moldovei au insuflat foarte multă încredere acestora, care sperau ca, sub conducerea generalului Averescu, să elibereze rapid Brăila, Focșani, Râmnicu-Sărat, de unde calea spre București ar fi fost liberă.

În campania din anul 1917, Regimentul 4 Roșiori, comandat de locotenent-colonelul Gheorghe Moruzzi, a participat, tot în dispozitivul de luptă al Diviziei 1 Cavalerie, la bătălia de la Mărăști și la cea de-a treia bătălie de la Oituz, unde a dus lupte grele pentru recucerirea dealurilor Stibor și Coșna, adevărate bastioane ale inamicului.

De-a lungul sângeroaselor zile de război, ziare ieșene precum *Neamul Românesc*, *Mișcarea sau România* publicau ample articole dedicate suveranei. Erau publicații care, preluând expresii din vorbele oamenilor simpli ce o cunoscuseră îndeaproape, i-au atribuit numele de „**Regina-soldat**” și „**Mama răniților**” - imaginea sa mitologică din vreme de război. La propunerea lui Nicolae Iorga,

făcută reginei, lucrarea acesteia *De la inima mea la a lor* a fost publicată în 15.000 de exemplare și distribuită în tranșee și în spitale, devenind în scurt timp „Cărticica reginei”, cea care alina suferințele îndurerate ale soldaților. De altfel, atunci când se vor întoarce din război în satele lor, soldații vor propovădui pentru multă vreme cele trei povestiri născute din impresii trăite pe front: istoria personală a participării la război, legenda Reginei Maria și cultul pentru generalul Averescu.

La finele anului 1917, aflată la Iași, împreună cu celelalte autorități ale statului, Familia Regală sărbătorea nunta de argint. Din amintirile reginei aflăm că acea zi de 28 decembrie s-a încheiat cu o mare cină la care au participat personalități politice și militare. „*Înainte să ne așezăm la masă, scrie regina, Nando i-a decorat pe Prezan, Văitoianu și Grigorescu, iar Prezan mi-a oferit «Virtutea Militară», clasa întâi (medalie de război pe care nu o primesc decât cei mai bravi soldați), în numele armatei, pentru că am venit mereu în mijlocul lor fără teamă. Mi-a făcut o imensă plăcere*”³⁵.

**Monumentul eroilor cavaleriști,
Pasul Oituz**

³⁴A fost denumită astfel pentru că primele două bătălii de la Oituz s-au desfășurat în toamna anului 1916.

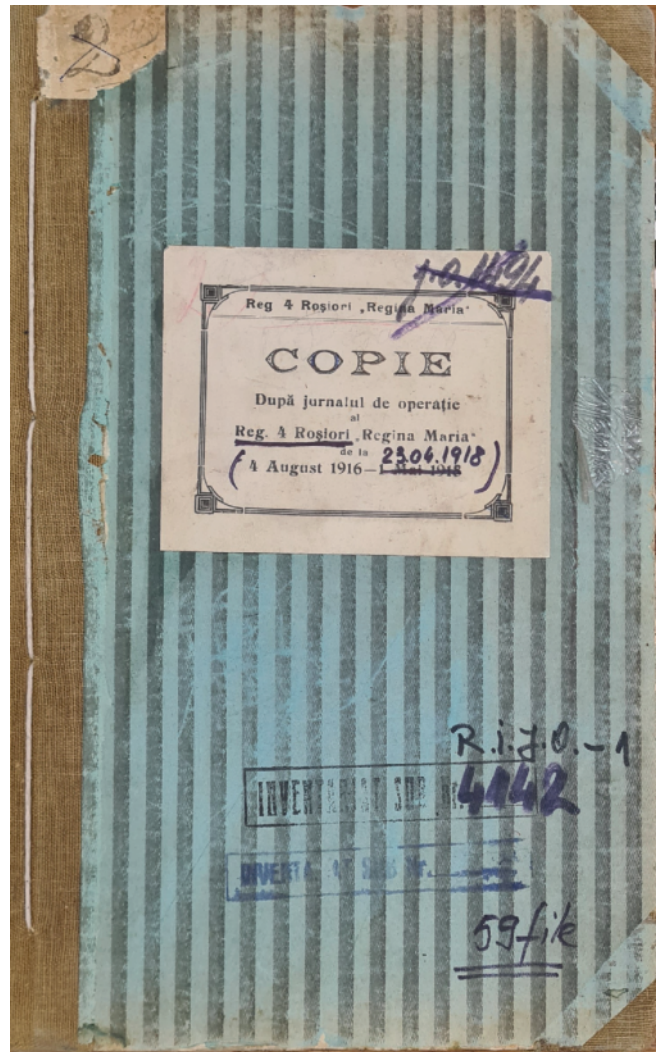
³⁵Lucian Boia, *op. cit.*, pp. 345-348.

Este de remarcat faptul că regina nu a primit ordinul «Mihai Viteazul», cea mai înaltă distincție acordată ofițerilor, ci «Virtutea Militară», care o plasa printre soldații de rând. Chiar dacă potrivit regulamentelor militare de atunci, femeile nu puteau fi decorate, Maria nu fusese percepută nici ca oficialitate de rang înalt, nici ca regină, nici ca femeie, ci doar ca **soldat**.

Atunci când vine vorba despre Regimentul 4 Roșiori, pe care de cele mai multe ori îl numește „*regimentul meu*”, în jurnalele și cărțile scrise cu multă patimă de către regină, răzbate o mândrie aparte din spusele sale.

București, duminică 18 noiembrie / 1 decembrie 1918: „*Ne-am întors! Chiar ne-am întors, după doi ani lungi de exil!*”³⁶, exclamă regina Maria în jurnalul său. La gara Mogoșoaia, suita regală a fost așteptată de Berthelot, Rosetti, Prezan, Catargi cu familia, alți generali și ofițeri români și francezi. Maria povestește cu lux de amănunte senzația pe care o trăiește odată urcată pe calul Jumbo, parcurgând alături de Ferdinand și celelalte *notabilități* traseul bucureștean, și descrie sentimentul de mândrie ce o încearcă atunci când descoperă că Regimentul 4 Roșiori o întâmpină la întoarcerea sa în Capitală. „*Cât e de lungă draga și vechea noastră șosea, toți soldații erau aliniați de o parte și de alta, mai întâi francezii, apoi englezii, apoi românii – primii dintre ei erau din regimentul meu*”³⁷. Orașul era în delir. În uralele frenetice ale poporului, suita regală va străbate Calea Victoriei până la statuia lui Mihai Viteazul din Piața Universității, unde toate trupele au defilat, dându-i onorul. A urmat drumul către Mitropolie, scurta și solemnă slujbă din biserica veche de aici, apoi emoționanta reîntoarcere la Palatul Cotroceni³⁸.

Ferdinand și Maria au fost încoronați ca suverani ai României Mari în Cetatea Albă la 15 octombrie 1922. Cuplul regal și guvernul liberal au considerat acest fapt un act simbolic, necesar pecetlirii unirii tuturor provinciilor românești. Maria va fi extrem de marcată de ceremonia încoronării, iar peste ani își va aminti: „*Bătrânul Pherekide, ca președinte al Senatului, iar Orleanu, ca președinte al Camerei, au adus coroanele. Generalul Lupescu purta mantia Majestății Sale Regele, iar Generalul Popovici o aducea pe a mea. Aceștia erau asistați, potrivit dorinței mele, de către colonelul și cel mai tânăr sublocotenent de la regimentele noastre, așa că în acea zi a zilelor am avut Regimentul 4 Roșiori alături de mine*”³⁹.

³⁶Lucian Boia, *Maria, regina României, Jurnal de război, 1918*, Editura Humanitas, București, 2022, p. 422.

³⁷*Ibidem*.

³⁸La intrarea în curtea palatului Cotroceni, Maria se îndreaptă măcinată de durere către mormântul pruncului său, Mircea, de care i-a fost atât de dor și pe care l-a plâns tot timpul cât a stat în refugiu la Iași.

³⁹Diana Mandache, *Regina Maria a României. Capitole târzii din viața mea. Memorii redescoperite*, Editura ALLFA, București, 2007, p. 143.

După banchetul dedicat încoronării, Maria își va îmbrăca uniforma de roșior, iar pe deasupra mantia verde cu care-și făcuse intrarea în București, la întoarcerea din refugiu de la Iași. „A fost o paradă mare, mare, iar către sfârșit a venit și Regimentul meu, 4 Roșiori, și am plecat de lângă soțul meu regele, ducându-mă să-i întâmpin și să călăresc în fruntea lor. Cu siguranță le-a plăcut, călărind pe nobilul meu cal sur”⁴⁰, își amintește regina peste ani.

După încheierea Primului Război Mondial, Regimentul 4 Roșiori „Regina Maria” va continua să fie prezent, alături de unitățile de gardă, la ceremoniile militare organizate în Capitală, dar și la alte evenimente. Mărturie stă albumul fotografic, alcătuit din 37 de file, pe care au fost atașate 216 fotografii de dimensiuni și formate diferite. Acestea îi înfățișează pe ofițerii de cavalerie ai

regimentului în diferite ipostaze și au fost realizate în perioada anilor '20, surprinzând evenimente semnificative, precum parade militare organizate cu ocazia zilei de 10 Mai, concursuri de echitație, absolviri ale promoțiilor de ofițeri, serbări de sfârșit de an, ceremonii de depunere a jurământului militar ș.a. În majoritatea fotografiilor din album, Regina Maria este surprinsă purtând uniforma regimentului, pozând sau defilând alături de Regele Ferdinand I.

În 1930, culoarea uniformelor de ceremonie ale roșiorilor s-a schimbat din roșu în bleumarin. Culoarea roșie a tunicilor roșiorilor, purtate în secolul XIX, a rămas însă un simbol al statutului aparte pe care

îl aveau unitățile de elită care îndeplineau misiuni de gardă și protocol.

Unitatea atât de dragă sufletului său, Regimentul 4 Roșiori, va fi lângă regină până la capăt, conducând-o pe ultimul său drum. În după-amiaza zilei de 18 iulie 1938, la ora 17.38, Regina Maria se stingea la Peleşor, în „dormitorul de aur”, în urma bolii de care suferea⁴¹. Vestea morții a creat o mare emoție în rândul tuturor celor care au îndrăgit-o. Pleca la doar 62 de ani, vârsta la care murise și Regele Ferdinand, dar urma să rămână în istorie „ca o icoană luminoasă pentru un întreg popor”, cum spune Constantin Argetoianu⁴².

După o scurtă slujbă oficiată la Peleşor, sicriul reginei este ridicat pe brațe de ofițerii Regimentului 4 Roșiori și dus la Peleş. Într-o ediție specială, ziarul *Timpul*, condus atunci de Grigore Gafencu, admirator al reginei, sub titlul *Corpul neînsuflețit al Suveranei a fost așezat pe un catafalc, la Castelul Peleş*, prezintă în detaliu cum ofițerii Regimentului 4 Roșiori, sosiți special de la București, duc pe brațe sicriul reginei de la Peleşor la Peleş, în acea zi de 19 iulie 1938, când a început pelerinajul la castelul ornat în culoarea violet, acolo unde, „între flori roșii pe care le-a iubit, Regina Maria odihnește senină și frumoasă”⁴³.

⁴⁰*Ibidem*, p. 145.

⁴¹Regina suferea de ciroză hepato-splenică, formă hemoragică.

⁴²Constantin Argetoianu, *Însemnări zilnice*, vol. V, Editura Machiavelli, București, 1994, p. 43.

⁴³Coord. Andrei Potlog și Aura Christi, *Regina Maria. Prin puterea destinului*, Editura Ideea Europeană, București, 2025, p. 150.

Patru ofițeri ai Regimentului 4 Roșiori fac permanent gardă în jurul catafalcului reginei, în timp ce șirul mulțimii se oprește câte o clipă, în adâncă durere și cufundat în lacrimi, în fața Augustei Suverane.

Joi, 21 iulie 1938, la ora 7.30 dimineața, a început slujba de la Peleş, oficiată de starețul Mănăstirii Sinaia, arhimandritul Serafim Georgescu, după care, sicriul reginei a fost ridicat de ofițerii Regimentului 4 Roșiori și așezat pe un afet de tun cal. 75 mm, tras de șase cai. Cortegiul a pornit spre gară, pe un ultim drum al reginei în Sinaia. La gară, o așteptau țăranii din Bran, îndurerăți de pierderea iubitei lor castelane. Trenul mortuar s-a pus în mișcare la 9.15 și a ajuns la 11.45 în Gara Cotroceni⁴⁴. Până la București, toate stațiile de cale ferată erau „drapate cu violet”⁴⁵, iar în gări poporul îndurerat îngenunchea în fața reginei.

La București, impresionanta sosire a cortegiului funerar la Gara Cotroceni a fost anunțată cu 75 de salve de tun. „În liniștea mormântală, tulburată doar de sunetele muzicii militare ce intonează imnul regal și de dangătele clopotelor de la capela Cotroceni, sicriul de stejar, înfășurat în drapelul regal (...), este luat pe brațe de ofițerii din Regimentul 4 Roșiori și trecut prin hall-ul haltei spre a fi așezat pe catafalcul din mijlocul piațetei”⁴⁶, titra ziarul Universul, la 23 iulie 1938.

Rămas fără iubita sa regină, Regimentul 4 Roșiori și-a purtat mai departe renumele și stindardul. În preajma celui de-Al Doilea Război Mondial, deși avea statutul său special, regimentul a fost inclus în planurile de apărare și de campanie ale armatei române. Intervenția armatei maghiare în Transcarpatia, la 14 martie 1939, și ciocnirile acesteia cu trupele cehoslovace au determinat Marele Stat Major român să ordone completarea imediată a efectivelor părții active a marilor unități destinate Frontului de Vest din care făcea parte și Divizia 1 Cavalerie. Aceste unități, printre care se număra și Regimentul 4 Roșiori, au constituit încă de a doua zi, la 15 martie 1939, grupul de siguranță spre Ucraina Subcarpatică, până la intrarea în dispozitiv a Grupului operativ Maramureș, aflat în curs de concentrare.

În majoritatea armatelor moderne însă, tancurile preluau din ce în ce mai mult locul trupelor călare, iar celebrele șarje de cavalerie erau de domeniul trecutului. Eșecul armatei poloneze, dotată cu cai, în fața trupelor moto-mecanizate germane, pregătite pentru un război fulger, a trezit un larg ecou printre cei responsabili cu organizarea și înzestrarea armatelor, la începutul anilor 1940.

Cu toate acestea, armata română, insuficient pregătită pentru noul tip de operații militare, a intrat la 21 iunie 1941 în cel de-Al Doilea Război Mondial cu unități de cavalerie, fără ca acestea să aibă un sprijin de luptă adecvat.

⁴⁴Ziarul *Timpul*, ediție specială, 22 iulie 1938.

⁴⁵Regina Maria a lăsat în scris ca la funeraliile sale să nu se folosească culoarea neagră, ci violet.

⁴⁶Ziarul *Universul*, nr. 197, din 23 iulie 1938.

Și Regimentul 4 Roșiori a fost mobilizat și trimis pe Frontul de Est, în războiul împotriva URSS, pentru a lupta la eliberarea nordului Bucovinei și, ulterior, la cucerirea Peninsulei Crimeea. Din 29 decembrie 1941 până la 21 ianuarie 1942, Regimentul 4 Roșiori a dus lupte grele pentru respingerea trupelor sovietice debarcate în zona Kerci – Feodosia, în extremitatea estică a Crimeii. Ulterior, în cadrul Bătăliei pentru Stalingrad, regimentul va lupta în Stepa Calmucă, în noiembrie-decembrie 1942. Ca urmare a pierderilor suferite, la 26 decembrie 1942, regimentul este scos din luptă, iar în ianuarie 1943, acesta revine în țară și intră în refacere, în localități din jurul Capitalei (Militari, Roșu, Bălășești și Ogrezeni).

În vara anului 1944, Regimentul 4 Roșiori „Regina Maria” intră în subordinea Diviziei 8 Cavalerie și va lua parte la luptele împotriva trupelor germane din București, în zilele fierbinți din perioada 23-28 august. Apoi, în Campania din Vest (1944-1945), regimentul va lupta pentru eliberarea nord-vestului Transilvaniei, remarcându-se la Oarba de Mureș, și pe teritoriul Ungariei și Cehoslovaciei, până în munții Tatra Mare și în Carpații Albi.

După război, începând cu 1 octombrie 1947, odată cu reorganizarea armatei române pe cele patru regiuni militare, Regimentul 4 Roșiori a intrat în componența Regiunii a II-a Militară, al cărei comandament era în București, și care cuprindea Muntenia (fără județul Râmnicu Sărat) și Dobrogea. După abolirea monarhiei la 30 decembrie 1947, autoritățile comuniste, proaspăt instaurate la București, s-au grăbit să elimine titulatura „Regina Maria” din denumirea Regimentului 4 Roșiori. În 1949, l-au denumit Regimentul 4 Cavalerie, iar pentru a se estompa definitiv renumele regimentului reginei, din anul 1951, acesta a fost redenumit Regimentul 245 Cavalerie.

În anul 1954, arma Cavalerie a fost desființată în armata României. Astfel, în baza ordinului Marelui Stat Major nr. CL0010.100, din 18 septembrie 1954, Regimentul 245 Cavalerie a fost transformat în Regimentul 122 Mecanizat, dislocat în garnizoana Sebeș-Alba. Astfel, faima regimentului Reginei Maria s-a stins treptat, voit, în spiritul politicii de denigrare a celor 81 de ani de monarhie în România.

De altfel, după instaurarea regimului comunist în România, toate unitățile de gardă și-au pierdut statutul lor special. Unele dintre acestea au fost transformate în unități militare obișnuite ale noii armate populare, altele au fost desființate.

Din anul 2015, Batalionul 814 Tancuri „Mihai Vodă” din Turda a preluat tradițiile Regimentului 4 Roșiori „Regina Maria”, iar Muzeul Militar Național „Regele Ferdinand I” din București păstrează astăzi, la loc de cinste, Drapelul de Luptă al faimoasei unități de cavalerie, așa cum acesta a strălucit în vremurile sale de glorie, la parade și în lupte. Purtând patina timpului, stindardul regimentului, alcătuit din flamură, hampă și acvilă, încântă ochii prin frumusețea sa și a decorațiilor ce îl împodobesc.

Purtând patina timpului, stindardul regimentului, alcătuit din flamură, hampă și acvilă, încântă ochii prin frumusețea sa și a decorațiilor ce îl împodobesc.

Flamura, din pânză dublă de mătase, de 85x42 cm, este tricoloră, cu albastru la hampă. Pe culoarea galbenă, din mijloc, se află un pavilion alb, căptușit cu roșu, pe care este cusută stema României, model 1921, brodată. La cele patru colțuri ale flamurei este brodată cifra încoronată a Regelui Ferdinand I, iar pe cele trei laturi libere ale acesteia, sunt franjuri din fir metalic auriu.

Hampa are lungimea de 3 m și este confecționată din lemn de mesteacăn. Pe aceasta, sub flamură, este fixată plăcuța din alamă pe care stă scris, cu litere de mână, **Regimentul 4 Roșiori**.

Sub plăcuță, de-a lungul hampei, sunt săpate șase caneluri, bronzate, ce coboară până la partea inferioară. *Acvila*, de tip napoleonean, are o înălțime de 20 cm și reprezintă vulturul conturnat stânga, coronat, cruciat, dar fără crucea coroanei. Acesta este fixat pe un cartel perpendicular, din același material, care are înscrise, pe față, cu litere majuscule roșii, deviza armatei, **ONOARE ȘI PATRIE**, iar pe verso, denumirea corpului de trupă, cu același tip de scriere, **REGIMENTUL 4 ROȘIORI**.

Decorațiile care i-au fost conferite de-a lungul timpului și care împodobesc cu panglicile lor Drapelul de Luptă al Regimentului 4 Roșiori sunt: Medalia „Avântul Țării” – 1913, Ordinul „Mihai Viteazul”, clasa a III-a – 1916, Medalia „Crucea comemorativă a războiului 1916-1918” cu baretele: ARDEAL, CARPAȚI, TÂRGU OCNA, DOBROGEA, 1918 și Ordinul *Steaua României* clasa a III-a.

Spirit ager și romantic deopotrivă, cea care de atâtea ori, în momente dificile pentru țară, strigase „Ah! De ce nu sunt eu regele!?” și despre care, la vremuri de cumpănă, s-a spus că era „singurul bărbat din Palat”, Maria rămâne pentru români *Regina întregirii Neamului, regina-soldat și mama răniților* de pe front, cea care, așa cum a remarcat Argetoianu, a fost singura din Familia Regală care a priceput și vremurile și războiul, iar prin purtarea sa, din timpul neutralității, al războiului și la Conferința de Pace de la Paris (1919), „și-a ispășit toate păcatele” lumefi⁴⁷.

Atipică și avangardistă pentru epoca sa, Maria a trăit intens, a iubit și a fost iubită, a suferit și a îndrăgît, a învins percepțiile și ideile preconceptuate ale celor din preajma sa. Lipsa unor înscrisuri oficiale privind conferirea comenzii onorifice a Regimentului 4 Roșiori și puținele trimiteri ale documentelor militare din arhive la activitățile Mariei în cadrul regimentului pot fi puse pe seama faptului că, în mentalul colectiv al vremii, până și o principesă era tratată ca femeie, pentru care deținerea unui asemenea rang în armată era de neconceput. Chiar și datele diferite care transpar din jurnalul Regelui Carol I și din memoriile Reginei Maria, privind anul în care tânăra principesă a dobândit statutul onorific, nu fac mai puțin romantică, ci, dimpotrivă, îmbracă în mister frumoasa poveste a legăturii dintre *Suverană și Regimentul său*. Maria s-a simțit întotdeauna mândră în fruntea roșiorilor, iar Regimentul 4 Roșiori a fost mereu al ei, din anul 1896 până la moarte, așa cum ne-a lăsat scris în jurnalele și memoriile sale.

BIBLIOGRAFIE

1. Coord. Andrei Potlog și Aura Christi, *Regina Maria. Prin puterea destinului*, Editura Ideea Europeană, București, 2025
2. Diana Mandache (ed.), *Regina Maria a României. Capitoale târzii din veața mea. Memorii redescoperite*, Editura ALLFA, București, 2007
3. Eugen Teodoru, *Din scrinurile regilor*, Paul Edition, București, 2019
4. Lucian Boia, *Maria, regina României, Jurnal de război*, vol I, II, III, Editura Humanitas, București, 2022

⁴⁷Constantin Argetoianu, *Pentru cei de mâine amintiri din vremea celor de ieri*, Editura Humanitas, București, 1992, p. 108.

General Alexandru Glatz - o carieră remarcabilă și un sfârșit tragic

---Colonel (rtr) Remus Macovei,
Președintele Asociației Naționale Cultul Eroilor „Regina Maria”, filiala Constanța

Generalul Alexandru Glatz a fost o figură proeminentă a armatei române, cu o carieră militară remarcabilă, uneori controversată, cu funcții de la comandant de pluton artilerie la secretar general al Ministerului Apărării Naționale. Din nefericire, ca mulți alți ofițeri din elita armatei române interbelice, a avut de suferit după instaurarea regimului comunist în România, sfârșind tragic în Penitenciarul Sighet.

Alexandru Glatz s-a născut la 14 aprilie 1882, la Craiova, fiind fiul lui Iulius (farmacist) și Luliei, născută Sanders (casnică).¹

A fost căsătorit cu Elena Nasta, din Craiova, la 16 ianuarie 1911. Au avut trei copii: Sanda - Iulia, profesoară de matematică (1911), Radu - Constantin - ofițer (1913) și Rodica - Ileana, inginer arhitect (1918). Ambele fete au fost căsătorite cu ofițeri.²

Cariera militară

Studii militare: Școala de Ofițeri de Artilerie și Geniu (1901 - 1903); Școala Specială de Artilerie și Geniu (1904 - 1905), clasificat al șaselea din 23 de cursanți; Școala de Tragere a Artileriei de la Constanța (11 iulie - 18 august 1911); Școala Superioară de Război (începută în 1913, terminată în 1918, întreruperea fiind cauzată de implicarea României în Campaniile 1913 și 1916-1919); Curs de informații și comandament (1929).

Participare la campanii militare:

- Al Doilea Război Balcanic; A fost mobilizat comandant baterie, prin detașare, la Brigada 2 Artilerie, în perioada 23 iunie - 31 august 1913, participând la Campania din Bulgaria.³

- Războiul de Reîntregire: Mobilizat la 14 august 1916, demobilizat la 1 iulie 1918; a participat, în calitate de comandant de baterie la luptele de la Merișor, Buliga, Pasul Vulcan și pe timpul retragerii pe itinerarul Jiu, Filași, Olt, Argeș, Gura Șușiței;

- Mobilizat la 28 octombrie 1918, demobilizat la 1 aprilie 1921, odată cu trecerea armatei pe picior de pace.⁴

Principalele funcții îndeplinite:

Militare - Comandant de pluton în Regimentul 9 Artilerie (1903-1907); comandant secție, șef birou tragere, șef serviciu aprovizionare și cazarmare în Regimentul 1 Cetate (1907-1908), adjutant al comandantului și cu mobilizarea în Brigada 1 Artilerie (1908-1911)⁵, comandant baterie în Regimentul 1 Artilerie „Regele Carol I” (1911 - 1914), Brigada 2 Artilerie (1913) prin detașare pe timpul mobilizării; comandant baterie în Regimentul 21 Artilerie (1914, 1915 - 1917); ofițer în Biroul Informații din Comandamentul Armatei a 2-a (martie 1917 - februarie 1918); ofițer în Biroul II-Regulamente și în Biroul Instrucție, în Marele Stat Major (1919-1920); atașat militar în Turcia (1 octombrie 1920-1922); comandant al Regimentului 34 Obuziere - Oradea (1922-1924); șef de stat major la Divizia 17 Infanterie (1924-1925); diferite funcții în Marele Stat Major (1925 - 1929); secretar al Consiliului Superior al Apărării Naționale (1929); Serviciul istoric (1930); comandant al Brigăzii 2 Artilerie (1930 - 1933) secretar general al Ministerului Apărării (1933-1937) comandant

¹ACNSAS, *Fond Penal*, Dosar P 54.

²ACNSAS, *Fond Informativ*, Dosar I 0211171, p.15

³*ibidem*

⁴ANMR, *Fond 3042 - DCI Memorii Bătrâni*, Inventar 0928 din 26.05.1982, nr.crt 3

⁵În perioada aprilie 1909 - aprilie 1910 s-a aflat în disponibilitate - concediu de un an.

al Comandamentului 3 Teritorial - Galați (1939-1940).⁶

Civile - Subsecretar de Stat la Ministerul Apărării Naționale în 1937, în guvernul Gheorghe Tătărescu și în guvernul prezidat de Miron Cristea (1938-1939), responsabil cu toate problemele referitoare la înzestrarea armatei cu material și muniție de război.⁷

Grade militare: sublocotenent (1903); locotenent (1906); căpitan (1913); maior (1916); locotenent-colonel (1917); colonel (1920); general de brigadă (1933 - la 51 de ani); general de divizie (01.06.1938).

În anul 1919, în urma rapoartelor înaintate de șefii săi, care au constatat că în 1917, dintr-o regretabilă eroare, ofițerul nu a fost avansat la gradul de locotenent-colonel, deși îndeplinea toate condițiile legale, generalul Constantin Cristescu, șeful Marelui Stat Major, aprobă avansarea maiorului Alexandru Glatz la gradul de locotenent-colonel la excepțional, începând cu 1917, păstrându-și astfel vechimea în promoție.⁸

Trecere în rezervă: 1940, la cerere.

Distincții: Medalia Jubiliară „Carol I” (1906); Medalia „Avântul Țării” (1913); Ordinul „Coroana României” cl. a V-a (1913); Ordinul Național „Steaua României” cl. a V-a cu Spade (1917); Ordinul rusesc „Sfântul Stanislav” cu Spade, în grad de Ofițer (1917); „Crucea Comemorativă a Războiului 1916-1918” (1918) cu bareta Jiu, Transilvania; Ordinul francez „Legiunea de onoare” în grad de ofițer (1927); Ordinul „Coroana României” în grad de Comandor (1927).⁹

Aprecieri ale comandanților

„Bun ofițer, purtare prea bună, ofițer modest și de viitor”- colonel Savopol, comandantul Regimentului 9 Artilerie, 1904

„Robust și rezistent la oboseli. Inteligent cu judecată dreaptă. Posedă concepțiuni și inițiative. Își asumă răspunderea personală. Calm, fără a fi lipsit de energie”- colonel Palade, comandantul Regimentului I Cetate, 1909.

„Are toate calitățile și aptitudinile unui foarte bun ofițer de artilerie. Bine educat, disciplinat, activ, devotat, activ și cu multă putere și bunăvoință de muncă.”- general Hartel, comandantul Brigăzii 1 Artilerie, 1910.

„Ofițer eminent din toate punctele de vedere, posedă calități sufletești distinse și este animat de sentimente nobile”- general Muică, comandantul Brigăzii 1 Artilerie - 1915.

„Activitatea ofițerului în timpul campaniei 1916-1918 a demonstrat că posedă o inteligență vie, foarte multă sârguință, și un înalt sentiment al datoriei, o fire cinstită și modestă, așa că poate fi caracterizat ca un foarte bun ofițer superior de artilerie, cu vădite aptitudini de ofițer de stat major, care merită a înainta în mod excepțional la gradul de locotenent colonel”- locotenent colonel Palade, 1918.

În perioadă 1920-1922, când a îndeplinit funcția de atașat militar în Turcia: „rapoartele trimise dovedesc muncă și priceperea cu care a știut să-și procure știri la timp, precum și o judecată dreaptă a evenimentelor. A reușit totdeauna să desprindă din suma de știri ce avea concluzia justă asupra evenimentelor, precum și aprecierile relative la consecințele lor. Posedă o solidă și întinsă cultură militară și generală, este la curent cu toate progresele științei militare și cunoaște în perfecție organizarea, resursele și tactica armatelor a căror activitate le-a urmărit în Asia Mică.” - colonelul adjutant Florescu, șeful Diviziunii a II-a, 1922;

⁶ACNSAS, *Fond Penal*, Dosar P 0006566, p7.

⁷În perioada 28 decembrie 1937- martie 1938, nu a îndeplinit nici o funcție fiind la dispoziția ministrului apărării.

⁸ANM, Fond 3042- *DCI Memorii Bătrâni*, Inventar 0928 din 26.05.1982, nr.crt 3

⁹Daniel Lăcătuș, *Fetele-durerii-Apel-la-memorie-Personalitati-decedate-inchisorile-comuniste*, vol-1.pdf, p.35.

„*Posedă o solidă cultură generală și militară, fiind pus la curent cu progresele științei militare și ale armelor artileriei. Dotat cu prea bune însușiri și calități, cu multă putere de muncă, plin de tact față de subalternii săi, s-a afirmat în toate ocaziunile ca un valoros comandant de regiment. Bun gospodar, regimentul său poate servi ca model*”- colonel N. Ioanid, comandantul Artileriei Diviziei 17 Infanterie, 1923.

„*A luat parte la întocmirea tuturor lucrărilor în legătură cu stabilirea planului de înzestrare a oștirii. Ofițer cu o intensă cultură generală și foarte solide cunoștințe profesionale. Temperament liniștit, dar energic și hotărât, are simțul îndeplinirii datoriei foarte dezvoltat. Caracter ferm*” – colonel P. Dumitrescu, secretarul Consiliului Apărării, 1929.

Calvarul

Odată cu venirea la putere a autorităților comuniste, pentru generalul Alexandru Glatz a început o perioadă extrem de dificilă.

În Tabelul cu foștii miniștri începând cu anul 1918 până la 6 martie 1945 propuși pentru arestare, generalul Alexandru Glatz este trecut la poziția 19, cu următoarele precizări: „*fost subsecretar de stat pe lângă Departamentul Apărării Naționale în 1937. A fost întâi la Marele Stat Major, trecând apoi secretar general la MAN, sub Uică, apoi sub generalul Anghelescu. În dictatura lui Carol a fost la Înzestrare.*”¹⁰

A fost arestat în cadrul celui de-al treilea lot de demnitari, alături de fostul subsecretar de stat la Ministerul de Finanțe, Zamfir Brătescu, Dimitrie Burileanu, dar și de alți înalți ofițeri ai Armatei Române.

Căpitanul de securitate Eugen Dascăl, de la Direcția Regională a Securității Statului Baia Mare a confirmat încarcerarea generalului în Penitenciarul Sighet.

Un document din arhiva SSI, înregistrat la 24 august 1945, prezintă acțiuni contradictorii din activitatea generalului Alexandru Glatz, utilizate în dosarul pentru condamnarea acestuia:

-În perioada cât a îndeplinit funcția de Șef al Biroului II, organele de informații au folosit în activitatea lor informativă contra Uniunii Sovietice toți arendașii regiunilor de pescuit de pe Nistru;¹¹

- În timpul în care a îndeplinit funcția de responsabil cu toate problemele referitoare la înzestrarea armatei cu material și muniție de război este acuzat că a agonisit o importantă avere: două blocuri în București, o vilă la Predeal, un loc de casă la Mamaia. Numai vila din București, str. Moise Nicoară, era evaluată la 4.000.000 lei;¹²

- A făcut demersuri pentru achiziționarea tractoarelor Steyer din Germania; explozibili din Franța, prin intermediul lt.col. Saint Souveur, de la firma Nobel din Paris; tractoare de la firma Fiat din Torino.¹³

- Iuliu Maniu ar fi făcut demersuri pentru verificarea averii generalului.¹⁴

La 1 august 1951 a fost condamnat la 2 ani de muncă silnică într-un lagăr, prin decizie M.A.I nr. 334/1951. La 7 februarie 1953 prin Decizia M.A.I nr. 559 condamnarea va fi prelungită cu încă 84 de luni.¹⁵

A murit în timpul detenției, la 7 februarie 1953 (71 de ani), în penitenciarul de la Sighet. Certificatul de deces seria MC nr. 370579 a fost predate familiei, prin Radu Glatz, la 27.03.1958.

Diverse

Cunoaștea foarte bine limbile germană și franceză;

Maiorul Glatz Alexandru a înființat Biroul Informații din Comandamentul Armatei a 2-a, pe care l-a condus în perioada 3 martie 1917- februarie 1918.

¹⁰ACNSAS, *Fond Documentar*, Dosar 008180, p.9 , lot demnitari cnsas.pdf

¹¹ACNSAS, *Fond Penal*, Dosarul P0006566, vol 1, p.27

¹²ACNSAS, *Fond Penal*, Dosar P0006566, vol 1, p.62

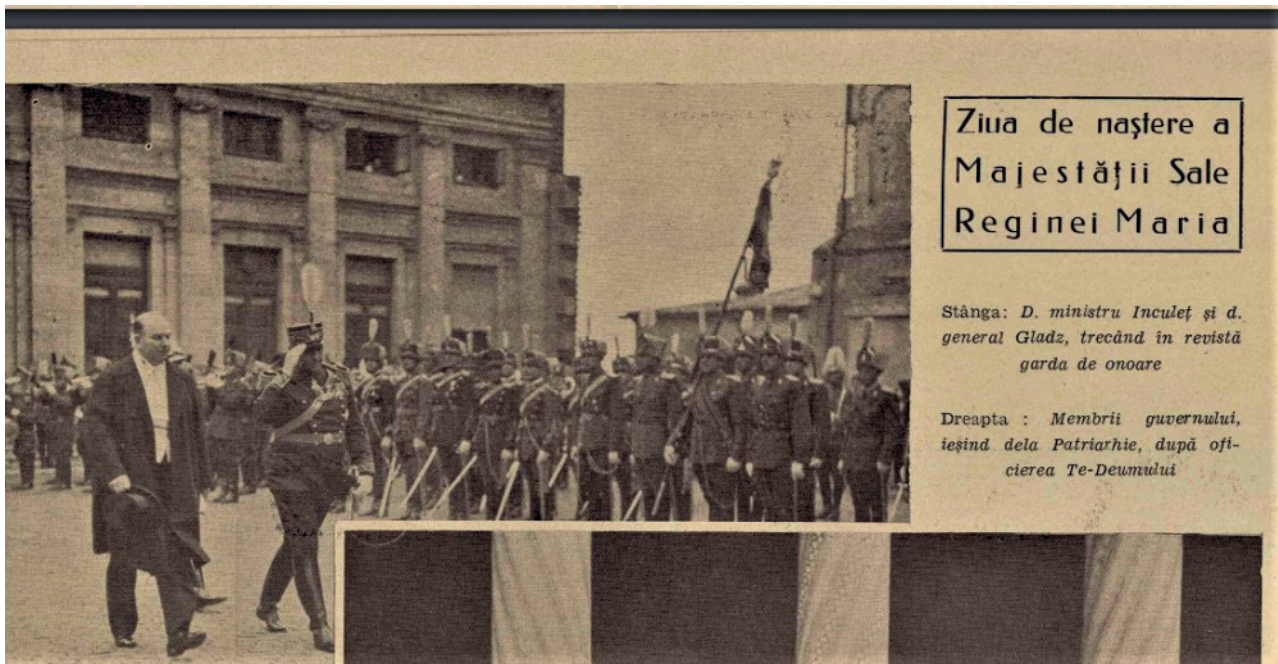
¹³ACNSAS, *Fond Informativ*, Dosar I 0211171, p.15

¹⁴ *Ibidem*, p.2

¹⁵ ACNSAS, *Fond Penal*, Dosar P 0006566 , vol. 2, p.5

A ajutat mult la culegerea informațiilor necesare pregătirii ofensivei de la Mărăști. Conform șefului Biroului informații pe timpul desfășurării luptelor a condus cu eficiență serviciul de informații și contraspionaj. A tradus multe documente capturate de la prizonierii germani (Regulamentul legăturilor între avion, artilerie și infanterie; Directive date de Marele Cartier General German pentru comandanții de companii; Regulamentul luptei cu gazele axifiante).¹⁶

Alexandru Glatz era numit, în anul 1920, atașat militar al României în Turcia, unde a desfășurat o importantă activitate de culegere de date pe toată perioada conflictului greco-turc, dar și a unor informații legate de politica Rusiei Bolșevice. În calitate de atașat militar în Turcia a desfășurat o fructuoasă activitate pentru recuperarea bunurilor aparținând statului român care au fost scoase din țară de către turci în timpul ocupației din timpul Primului Război Mondial¹⁷.

Ziua de naștere a
Majestății Sale
Reginei Maria

Stânga: D. ministru Inculeț și d. general Gladz, trecând în revistă garda de onoare

Dreapta: Membrii guvernului, ieșind dela Patriarhie, după oficierea Te-Deumului

În 1925, Serviciul de informații al Marelui Stat Major a fost ridicat de la rangul de secție la acela de diviziune. Până în 1927 a funcționat Diviziunea a II-a, cu o Secție de Informații compusă din șapte birouri și o Secție de Contrainformații, constituită din trei birouri. Colonelul Alexandru Glatz, șeful serviciului informații militare de atunci, referindu-se la această dezvoltare, susținea că „explicația trebuie căutată în situația general existentă în țară; nu trebuie uitat că, încă din anul 1924, aproape jumătate din teritoriul României se afla sub stare de asediu. Acțiunea contrainformativă este foarte importantă și nu mai poate fi înglobată cu cea informativă propriu-zisă și de aici specializarea unei diviziuni a Marelui Stat Major cu o secție de informații și o secție de contrainformații.”¹⁸

În anul 1930, pe când și-a desfășurat activitatea la Serviciul Istoric, a întocmit, după „documentele Mackensen” un tabel cu ordinea de bătaie a unităților germane și austriece care au acționat în România.¹⁹

În 1939, comisia compusă din generalii D.I. Moțaș, Gh. Florescu și Gh. Atanasescu a constatat că generalul de divizie Glatz Alexandru nu a corespuns îndeajuns condițiilor regulamentare pentru comanda de corp de armată.

¹⁶Ibidem

¹⁷Paris Rafti, 70 de ani de la decesul generalului Alexandru Glatz. Constanța, unul din locurile formării sale profesionale, Ziua de Constanța, 7 februarie 2023, <https://www.ziuaconstanta.ro/stiri/cultura/70-de-ani-de-la-decesul-generalului-alexandru-glatz-constanta-unul-din-locurile-formarii-sale-profesionale-805781.html>

¹⁸<http://presamil.ro/contrainformatiile-militare-99-de-ani-de-istorie/>

¹⁹ANMR, Fond 3042- DCI Memorii Bătrâni, Inventar 0928 din 26.05.1982, nr.crt 3

Parfum de târg interbelic

Cunoscutul jurnalist buzoian Cristian Ionescu a publicat în această vară o interesantă și savuroasă carte, Parfum de târg interbelic -viața de zi cu zi a buzoienilor în publicitatea vremii (1925-1935), care s-a bucurat de o frumoasă primire în rândul iubitorilor de istorie și de scriitură frumoasă. Bine documentată, atent elaborată și bogat ilustrată, cartea se poate constitui într-o frescă autentică a societății buzoiene interbelice, din perspectiva publicității, tributară, e drept, la vremea respectivă, presei scrise, dar suficient de incisivă și, de dorit, eficientă, într-o perioadă în care Marea criză economică făcuse ravagii pe întreg mapamondul, iar lumea, inclusiv buzoienii, încercau să-și revină din Marea Depresiune.

Am selectat din această lucrare un fragment, sugestiv credem, pentru nevoia și dorința buzoienilor de a se racorda la modernism, la binefacerile științei și tehnicii.

---Redacția

Noile cuceriri ale tehnicii

Dezvoltarea tehnologiei și extinderea rețelei de electricitate au contribuit mult la apariția de noi produse de uz casnic pe care buzoienii le găseau în magazine. Inevitabil, noile cuceriri ale tehnicii apăreau și în reclamele din presă, deși prețurile piperate nu le făceau accesibile pentru toată lumea.

Dacă până în preajma anilor 1930 găsim reclame la mașini textile, patefoane, gramofone, mașini de bucătărie și mașini de cusut, peste câțiva ani, buzoienii erau deja ademiniți cu noile bijuterii ale tehnologiei, care funcționau pe bază de electricitate. Situația nu este întâmplătoare, deoarece numărul locuințelor electrificate era mic. Așa cum am arătat în capitolul I, în anul 1935, din cele 247 de străzi ale orașului erau electrificate doar 152. Sau, potrivit istoricului buzoian Valeriu Nicolescu, în 1935, din totalul de 91 km de străzi din orașul Buzău, doar 61 km erau iluminați electric¹. În același an, orașul avea încă 394 de felinare deservite de 8 lampagii cu care se cheltuiau 225.000 lei/an². Nici în 1940, când la Buzău au apărut primele utilizări industriale ale energiei electrice, lucrurile nu erau prea mult schimbate: existau cca. 70 km de străzi electrificate și urmau să se electrifice alți 25 km³.

Totuși, locul patefonului, care în 1927 costa la magazinul lui I. Călinescu 1.700 lei („Vocea Buzăului”, 1 decembrie 1927), este luat în 1933 de radio, al cărui preț începea de la 2.800 lei („Vocea Buzăului”, 7 octombrie 1933). Pentru a înțelege cât de scump era un aparat de radio, ne raportăm la salariile câtorva categorii de funcționari publici din anul bugetar 1934-1935: un paznic câștiga între 2.000 și 2.500 de lei, un contabil clasa a II-a câștiga între 2.850 și 6.100 lei, un plutonier (șef de post) câștiga 3.400 lei, iar un farmacist, între 3.500 și 7.300 lei⁴.

¹Valeriu Nicolescu, 23 iulie 2021, *Începuturile și evoluția iluminatului la Buzău*, în: „Muntenia de Buzău”, <http://www.munteniadebuzau.ro/component/content/article/21-intrigi-de-palat/1281-inceputurile-si-evoluția-iluminatului-la-buzău.html>, accesat pe 21 august 2022

²Constantin Coman, *Economie și societate în Buzăul interbelic*, Buzău: Omega, 2008, p. 164, apud Arh. N. R. Dir. Jud. Buzău, fond Primăria oraș Buzău, dos. 11/1935, f. 3

³Internet, *Istoricul sucursalei Buzău a Distribuție Energie Electrică România*, <https://www.distributie-energie.ro/despre-noi/sucursale/sucursala-buzau/> (accesat 25 august 2022)

⁴Ioan Scurtu, *Viața cotidiană a românilor în perioada interbelică*, București: Editura Rao, 2001, pp. 117-118

La Buzău, în anul 1935, „salarii foarte mici aveau lucrătorii Serviciului de Salubritate: măturătorii și paznicii de noapte – 1.000 lei/lună, iar lampagii doar 850 lei”⁵.

Chiar dacă în România emisiunile „radiotelefonice” au debutat încă din 1921, abia prin 1924-1925 au început să fie realizate cu regularitate, iar în 1927 a luat naștere Societatea Română de Radiodifuziune, care a început să emită propriile programe pe 1 noiembrie 1928. La sfârșitul anului 1926 în România existau aproximativ 2.000 de posesori de aparate radio⁶.

În ceea ce privește situația la Buzău, aflăm din presa vremii că în 1926 „Societatea <Energia> în nume colectiv din centrul orașului a instalat un aparat de Radiofonie”⁷, ocazie cu care buzoienii au avut posibilitatea să asculte concerte transmise din marile orașe culturale ale lumii: Paris, Roma, Berlin, Viena, Leipzig etc. „Claritatea simfoniei cu care se înregistrează, te face să crezi că nu ai fi departe de sala în care are loc concertul”⁸, scriau ziarele buzoiene .

Aparatele de radio nu erau doar foarte scumpe (mai ales cele cu lămpi, iar cele cu galene erau mai ieftine), dar pentru a deține un astfel de aparat aveai nevoie de aprobare și erai obligat să plătești mai multe taxe. Pentru aprobare trebuia să prezinți dovadă de cetățenie și vârstă, dovadă de bună conduită în societate etc. Dacă o primeai, trebuia să plătești o taxă de verificare și control (150 lei pentru un radioreceptor cu detector de cristal, adică cu galenă, 200 lei pentru un aparat cu până la trei lămpi și 250 lei pentru un aparat cu peste trei lămpi) și, mai apoi, abonamentul propriu-zis (300 lei, 400 lei și respectiv 500 lei). Aparatele de radio puteau fi procurate din țară și trebuiau să aibă sigiliul de verificare al Direcției Generale a P.T.T.⁹

Buzoienii care își procuraseră un radio aveau totuși o problemă. Aparatura medicală a doctorilor din oraș le bruia frecvența radio. De aceea, grupul select al „amatorii radiofoniști” din municipiu făcea „un apel călduros către d-nii doctori care întrebuițează aparatele de înaltă frecvență să nu le utilizeze între orele 6-7 seara pentru a nu ne deranja audițiile din Buzău”¹⁰. Aceeași rugămintă îi era adresată și doctorului de la Institutul de Radiologie din oraș.

Existau totuși în Buzău și dușmani ai radioului: oameni care riscau să moară de foame din cauza acestei tehnologii moderne. Parafrazând o melodie din zilele noastre („Video Killed the Radio Star”), putem spune că, la rândul său, „Radioul a <omorât> lăutarii”. Bieții muzicanți din Buzăul interbelic, obișnuiți să le cânte clienților la mesele din localuri, s-au trezit că erau înlocuiți cu acea „cutie misterioasă cu sunete”, numită Radio. „Urmașii lui Barbu Lăutaru n-au cunoscut până azi ce e șomajul. Avem acum prilejul să-i vedem strecurându-se umili și necăjiți, cu lăuta subsuoară, pe străzi lăturalnice, în căutarea unui local cu oameni mai puțin la curent cu progresul științei. Fiindcă rând pe rând, mai ales în București, radio a luat locul în unele localuri tarafului de lăutari, sentimental și primitiv”, scria M. Ghimbășanu în numărul din 8 august 1931 a „Vocii Buzăului”.

Gazetarul buzoian aprecia că lăutarii au mai trecut printr-un moment similar când a apărut gramofonul, dar de data aceasta „dușmanul este înmiit mai puternic” și „prevedem timpul când la serate, baluri și nunți se va dansa numai după muzica auzită de la aparatele perfecționate”. Partea bună pentru bieții lăutari buzoieni era că „nu toată lumea are în casă un aparat radio”.

⁵Constantin Coman, *Economie și societate în Buzăul interbelic*, Buzău: Omega, 2008, p. 174

⁶Gheorghe Enciu, *Poșta și telecomunicațiile în România*, Editura Științifică și Enciclopedică București, 1984, p.332

⁷*Radiofonia la Buzău*, în „Vocea Buzăului”, II, nr. 1, 11 ianuarie 1926, p. 1

⁸Idem

⁹Gheorghe Enciu, *Poșta și telecomunicațiile în România*, Editura Științifică și Enciclopedică București, 1984, p.333

¹⁰„Vocea Buzăului”, V, nr 28, 30 iulie 1929

Toate aceste aspecte făceau ca posesorii de aparate radio să fie priviți cu invidie, achiziția noii minuni a tehnologiei nu doar că satisfăcea nevoia de informare și divertisment, dar era și o declarație a poziției într-o societate în care elitele dădeau tonul.

De exemplu, reclama magazinului „Auto-Palace” din strada Unirii, numărul 106 avea titlul „Proclamarea Regelui Carol al II-lea și Radiofonia” și le prezenta buzoienilor câteva avantaje ale procurării unui radio: „Solemnitatea Proclamării Regelui Carol al II-lea la cameră a fost difuzată prin Radio. Un microfon instalat pe tribună a permis tuturor radiofoniștilor din întreaga țară să asculte cuvântul noului rege și să asiste la emoționantele discursuri ce s’au rostit. Cine are radio este în permanent contact cu însăși viața capitalei și a lumii. Știrile de presă le primiți cu 24 ore mai înainte de a citi ziare”. („Vocea Buzăului”, 14 iunie 1930)

În anii 1929-1930, în zierele buzoiene, erau multe reclame la aparate de radio. De exemplu, la magazinul lui Gh. Podgoreanu, din strada Doamna Neaga numărul 15, se puteau cumpăra aparate marca Philips, căști și difuzoare. E drept că prețurile nu erau deloc mici: cel mai ieftin aparat radio (cel cu o singură lampă) costa „complet blindat” 1.900 lei, iar cel mai scump (cu 5 lămpi) costa 8.000 de lei. O „cască S.A.R” costa 300 lei, iar un „haut parleur (vorbitor)” costa între 500 și 2.500 lei. „Aparatele se predau în complectă stare de funcționare cu probă în atelier și inițierea clientului în manipularea lui. Instalarea se face gratuit”, se preciza în reclama din „Vocea Buzăului” din 19 iunie 1929.

Radio-poșeta, o minunăție a tehnologiei
(„Ilustrațiunea română”, 1938)

Într-o altă reclamă, din 1930, aflăm că la magazinul lui A. Zikman din Piața Daciei se putea cumpăra „în 9 rate lunare” un aparat de radio Philips TIP 2511, „ultima perfecțiune a tehnicii radiofonice” („Vocea Buzăului”, 25 decembrie 1930).

Într-o altă reclamă, din 1930, aflăm că la magazinul lui A. Zikman din Piața Daciei se putea cumpăra „în 9 rate lunare” un aparat de radio Philips TIP 2511, „ultima perfecțiune a tehnicii radiofonice” („Vocea Buzăului”, 25 decembrie 1930).

Nu era o întâmplare că cele mai multe reclame erau la radiourile Philips. Aflăm din revista de arhitectură și cultură urbană „Zeppelin” că Philips a fost prima companie străină care a comercializat radioreceptoare, iar în anul 1933 a deschis o linie de asamblare la Oradea, atelier care un an mai târziu a fost mutat la București. Potrivit aceleiași surse, în câțiva ani, fabricile Philips din

România asamblau 10.000 de aparate pe an.

În paginile gazetelor buzoiene, aparatele Philips erau la concurență cu cele Telefunken, despre care cititorii aflau că „dau toată Europa în difuzor” („Vocea Buzăului”, 8 martie 1930), și cu cele Radione.

Tot un statut privilegiat îl aveau și deținătorii de telefoane din Buzău. Se spunea că „telefonul și radioul erau cele două cutii magice care legau casa românului de lume”. La fel ca în toată țara, buzoienii trebuiau să plătească anumite abonamente destul de piperate pentru a avea un telefon acasă, dar câștigau un loc în lumea bună a orașului.

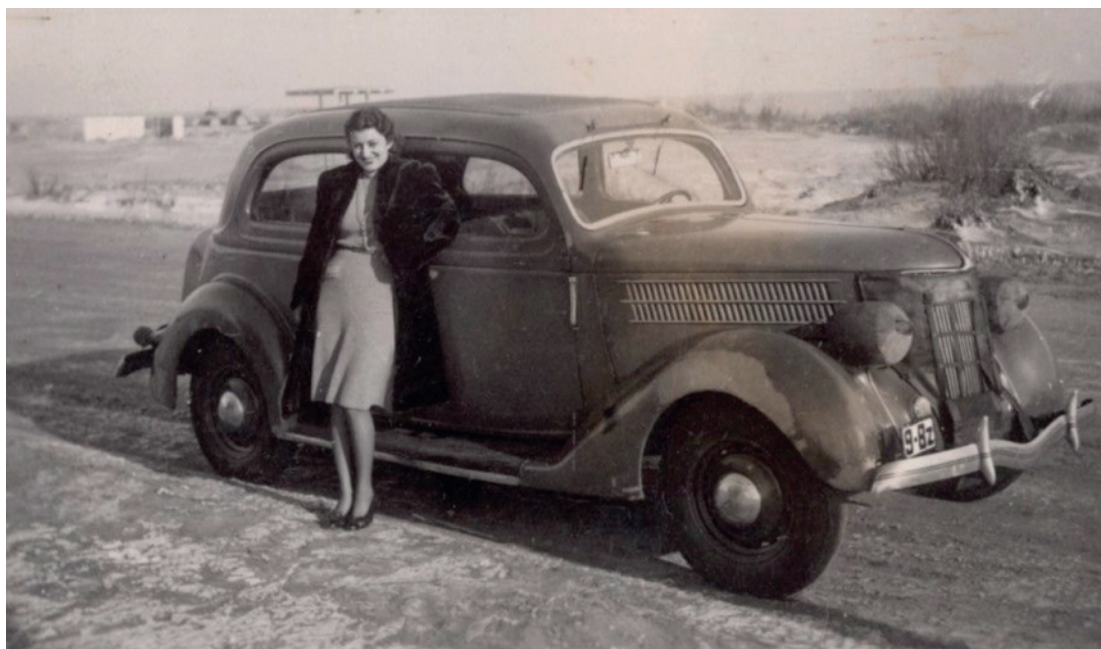
Drept dovadă, în numărul din 7 iunie 1930 al ziarului „Vocea Buzăului”, sub titlul „casele particulare ce au telefon”, erau prezentate numele și numerele de telefon ale acestor privilegiați. Printre cei 47 de deținători de telefoane la domiciliu se aflau avocați, mari negustori și ingineri.

O altă minune a tehnicii promovată în reclamele din ziarele buzoiene era frigiderul. Această invenție nouă a epocii venea să înlocuiască răcitoarele care funcționau pe bază de gheață. „FRIGIDAIRE! Răcitor electric automat indispensabil oricărei bune gospodării. Mai rece ca gheața. Mai sănătos ca gheața. Mai efin ca gheața”, suna reclama magazinului „Auto-Palace” din „Vocea Buzăului” din 9 august 1929.

Mai târziu, în 1935, apar reclamele Societății Comunale de Electricitate care anunța că vindea abonaților ei, în rate, aparate casnice electrice: „fiare de călcat și plite de încălzit”, dar și „lămpi moderne cromate, absolut inoxidabil, cu prețuri de fabrică” și „renumitele becuri OSRAM, cele mai durabile, cu cea mai redusă consumație” („Vocea Buzăului”, 21 decembrie 1935).

În anul 1930, buzoienii aflau din ziare că pot găsi la magazinul „Auto-Palace”, reprezentant al Societății Hidroelectrica din București, generatoare și pompe de extras apă, de la firma „Delco-Light” a americanilor de la General Motors. Cu această tehnologie puteai avea lumină electrică și „apă sub presiune în toate încăperile casei, fără să fie nevoie de rezervor”, motorul funcționând pe bază de benzină și ulei.

Bineînțeles că și reprezentanța buzoiană de autoturisme ținea pasul cu moda și prezenta în ziare cele mai moderne și performante modele de mașini. De exemplu, în 1929, un Citroen decapotabil, model C6, cu 45 de cai putere și un consum de 14 litri la suta de kilometri costa 225.000 lei, putând fi achiziționat de la magazinul lui Eugen G. Iliescu, de pe strada Smârdan, și în

În anii '30, un autoturism era cu adevărat un lux. În imagine, o mașină cu numere de Buzău (9 BZ) alături de care o domnișoară pozează cu mândrie, în anul 1937

12 rate („Vocea Buzăului”, 7 iulie 1929). Tot aici se vindea „noul Ford având ultimele perfecțiuni mecanice și înzestrat cu accesoriile pe care le au numai mașinile de lux” („Vocea Buzăului”, 2 iunie 1929) sau „mașina de mare lux Hupmobile” „cu două roți rezervă montate pe aripi și cu port bagaje”, model în 8 cilindri, care costa 460.000 lei („Vocea Buzăului”, 19 iunie 1929), iar mai târziu automobile Chrysler și Plymouth.

În 1930, același Eugen G. Iliescu devenea „reprezentant oficial pentru Uzinele Ford și Fordson pentru județele Buzău Rm. Sărat”¹¹ și inaugura cu mare fast noul local al „Auto-Palace”. Firma era prevăzută cu magazin de reprezentanță auto, birouri, garaj și ateliere de reparații, amplasate toate „în plin centru, pe strada Unirii” și rivalizau cu „cele mai frumoase magazine de automobile din București”.

Automobilele erau considerate în epocă proprietăți de lux, care se adresau persoanelor foarte bogate, ținând cont că un automobil echivala cu salariul mediu obținut de un funcționar obișnuit pe o perioadă de zece ani.

¹¹„Vocea Buzăului”, VI, nr 23, sâmbătă, 21 iunie 1930

Totuși, în Buzău nu trăiau doar funcționari sau muncitori necalificați. Existau și profesori de liceu sau ingineri, unii cu studii la Charlottenburg, precum cei doi fii ai lui Iulius Hörer, patronul Fabricii Metalurgice și de Turnătorie, ce aveau salarii de 15.000 lei/lună¹². Asta înseamnă că cu salariile pe un an ar fi putut achiziționa un Citroen C6 în valoare de 200.000 lei. Situația se schimba însă în cazul antreprenorilor buzoieni ai vremii, așa cum era I. C. Fințescu, despre care aflăm din „Vocea Buzăului” din 9 august 1929 că își permitea să-și cumpere un automobil Citroen Torpedo Six de 45 CP de la magazinul Auto Palace al lui Eugen Iliescu¹³.

Simpla achiziție a unui automobil era considerată un eveniment în Buzăul interbelic, iar noii proprietari erau prezentați cu mândrie în paginile gazetelor locale. De exemplu, în numărul din 1 noiembrie 1930 al „Vocii Buzăului” se scria că Petre Brătescu, mare proprietar din comuna Bălănești, își cumpăraseră de la autogarajul „Torpedo” din strada Unirii 71 „un splendid și renumit Fiat Torpedo 520”, iar conducătorul tehnic C. Lincă își procurase de la același magazin „o frumoasă și elegantă mașină Wippet Torpedo”.

Nu știm câte automobile erau înregistrate în acei ani în Buzău, dar știm că bijuteriile pe patru roți nu prea aveau multe străzi pe unde să circule în condiții optime. În anul 1940¹⁴, doar 5 km și 270 m din străzile buzoiene erau asfaltate. Ce însemna asta? Era vorba în principal despre Bulevardul Carol al II-lea (Unirii de astăzi) care măsoară 4 km și 378 m. Majoritatea străzilor orașului erau pavate cu piatră cubică sau pietriș, iar 20 km de străzi erau drumuri de țară.

Aflăm din cartea „Viața cotidiană a românilor în perioada interbelică” despre faptul că înmulțirea numărului de automobile în epocă a făcut să apară, în 1927, un regulament privind circulația acestora. Astfel, conducătorul auto trebuia să se asigure că mașina avea „număr de ordine”, „trompă (claxon)” și „felinare”. De asemenea, trebuia să aibă mereu asupra sa permisul de conducere, iar cine șofa fără permis era penalizat cu o amendă cuprinsă între 1.000 și 5.000 lei și cu închisoare de la 1 la 3 ani. Tot potrivit regulamentului, viteza unui automobil nu trebuia să depășească 25 de kilometri pe oră în localitate.

În ciuda acestor reglementări, bijuteriile pe patru roți creau deseori probleme pe străzile orașului Buzău. Populația era îngrijorată în vara lui 1933¹⁵ de viteza cu care automobilele și motocicletele circulau prin oraș, în special la Crâng, în centru, dar și la periferia municipiului. Gardiștii se fereau de cele mai multe ori să îi oprească pe șoferii buzoieni vitezomani „deoarece cei care gonesc sunt sau ofițeri sau șoferii autorităților”¹⁶.

Desele „curse” făcute de automobile pe Bulevardul Nicu Filipescu (azi Nicolae Titulecu) îi exasperau pe locuitorii din zonă, care se plâneau că, din cauza prafului, nu își mai puteau deschide ferestrele, pentru a-și aerisi camerele¹⁷. Deși bulevardul era „pietruit cu piatră mărunță”, mașinile ridicau praf dacă angajații de la Salubritate nu stropeau întreaga stradă.

Nu lipseau nici accidentele. Pe 14 iunie 1929, automobilul cu numărul „346 BZ”, „*mergând cu viteză nebună pe calea Unirii, a lovit în coastă o căruță sârbească ce venea dinspre Rm. Sărat*”¹⁸. Chiar dacă mașina condusă de un anume Șeicarău nu a suferit decât „ruperea barei de apărare și strâmbarea farurilor”, spiritele s-au încins. Căruțașul nevinovat a fost bătut crunt de bărbatul din dreapta șoferului, un buzoian beat care se recomandase drept șoferul domnului Dunka (probabil Gheorghe I. Dunka, fost prefect și parlamentar de Buzău).

Alteori, accidentele la volanul automobilelor se terminau tragic. A fost cazul căpitanului Pompiliu Angelescu din garnizoana Buzău, care și-a găsit moartea „în chinuri groaznice”, pe patul de spital, după ce a făcut accident pe drumul dintre Valea Călugărească și Mizil¹⁹.

¹²Constantin Coman, *Economie și societate în Buzăul interbelic*, Buzău: Omega, 2008, p. 176

¹³Idem

¹⁴*Ibidem*, p. 161

¹⁵„Vocea Buzăului”, IX, nr 30, 22 iulie 1933

¹⁶Idem

¹⁷„Vocea Buzăului”, IV, nr 22, duminică, 15 iulie 1928

¹⁸„Vocea Buzăului”, V, nr 23, duminică, 19 iunie 1929

¹⁹„Vocea Buzăului”, VI, nr 24, sâmbătă, 5 iulie 1930

Pentru că era de bonton să te deplasezi cu automobilul până și pentru cele mai banale activități zilnice, soțiile, amantele sau alți apropiați ai persoanelor cu funcții publice foloseau mașinile statului fără a se feri de ochii lumii. Soția inginerului Theodorescu, însărcinat cu construcția liniei ferate Buzău-Brașov, se deplasa în oraș cu mașina pusă la dispoziția soțului de Ministerul Comunicațiilor. Automobilul Ford, proprietatea statului, condus de un șofer plătit din bani publici, aștepta în fața Cofetăriei „Constantinescu” până ce doamna Theodorescu își servea prăjitura²⁰.

De asemenea, mașina Prefecturii era folosită de preotul Miltiade Ionescu, pe 27 noiembrie 1930, pe post de taxi, pentru a se deplasa la o petrecere organizată de un confrate preot tocmai în comuna Rușavăț. Gestul era taxat de către gazetari care se întrebau ironic dacă „*părintele Miltiade este al treilea Prefect*”²¹ al Buzăului.

Interesant de știut este că la Buzău avea un punct de lucru „*cea mai veche școală de șoferi din țară*”, așa cum o prezenta, în 1928, directorul acesteia, Gh. Marila din Turnu Severin. Beneficiind de acreditare din partea „Ministerului”, instituția susținuse cursuri în diverse orașe din țară și avea în dotare cinci „*mașini moderne cu pornire automată, iluminare electrică etc.*”²²: un Fiat 503, un Chevrolet, un Berliet, o camionetă Ford și una Sperber. Într-un anunț publicat în luna mai 1928, conducerea școlii de șoferi dădea de știre că, la Buzău, deja se înscrieseră peste 70 de cursanți care urmau să parcurgă studii teoretice și cursuri practice de șofat. Lecțiile de teorie se desfășurau timp de patru ore, în sala Precupescu, din cartierul Sindicatul Proprietarilor. „*Pentru studiul teoretic, s-a pus la dispoziția elevilor două motoare tăiate în secțiuni, iar pentru studiul practic în conducere, trei mașini*”, se arăta în anunțul școlii de șoferi a lui Gh. Marila.

Nu în ultimul rând, tehnologia modernă atinsese și domeniul industriei de țigări. În reclama din „Vocea Buzăului” din 25 decembrie 1935, buzoiarii erau îndemnați să fumeze „*noua țigară AVIATOR, țigaretă denicotinizată după procedeul C.A.M., țigaretă fără carton cu aplicație la vârf*”, care costa 1,20 lei bucata.

În ciuda mărfurilor de lux la care se făcea reclamă în paginile ziarelor locale, economia Buzăului în anul 1935 nu era deloc una strălucită. Ba, dimpotrivă. Președintele Camerei de Comerț și Industrie a județului Buzău, celebrul industriaș Petre Zangopol, făcea o prezentare tristă, în „Acțiunea Buzăului” din 11 noiembrie 1935, a situației economice din anul la care se oprește cercetarea noastră. „*Buzăul economic face astăzi cele mai mari eforturi nu pentru a progresa, ci pentru a se menține cel puțin pe linia pe care i-o impune situația sa economică din trecutul apropiat. Comerciantul și industriașul român nu are rolul preponderent în economia județului. El se mulțumește cu comerțul sau industria, de fapt meșteșugul, de mică importanță, en detail. În zadar avem noi 2.500 de firme românești individuale și sociale în județul Buzău, când numai 5-20 de firme mari străine exploatoare câștigă mai mult decât primele! Multe firme vechi, individuale și sociale, îndeosebi bănci, curat românești, au dispărut... Buzăul se bizuie astăzi numai pe comerț*”.

²⁰„Vocea Buzăului”, II, nr 1, luni, 11 ianuarie 1926

²¹„Vocea Buzăului”, VI, nr 45, joi, 25 decembrie 1930

²²„Reporterul”, II, nr 26, 24 mai 1928

Presiuni și dezinformări germane pentru acceptarea ultimatumului sovietic de către România (27-30 iunie 1940)

---Alin Spânu,

Facultatea de Istorie, Universitatea București

În perioada 1938-1940 revizionismul a atins punctul culminant¹, iar România a fost una din victimele acestei politici inițiată de Ungaria și Germania. Pe plan extern, ascensiunea curentelor politice revizioniste nu a găsit o opoziție fermă din partea Franței și Angliei, care au aplicat o politică de conciliere. În martie 1938 Austria a fost anexată la cel de-al III-lea Reich, fără nici o opoziție din partea statelor democratice. Câteva luni mai târziu, la Conferința de la Munchen (29-30 septembrie 1938), unde au participat premierii Marii Britanii, Franței, Italiei și Germaniei, s-a decis dezmembrarea Cehoslovaciei cu speranța de a păstra pacea în Europa. În acest context, în care puterile occidentale democratice au decis sacrificarea Cehoslovaciei, guvernul român a decis păstrarea neutralității². Concluzia dezbaterilor a fost exprimată de premier, patriarhul Miron Cristea³, care a cerut păstrarea neutralității României „cât vom putea mai mult”⁴ și raporturi amiabile cu toți vecinii. Anticipând pericolul care pândea România, regele Carol al II-lea a efectuat o vizită la Londra⁵ (15-18 noiembrie 1938) și Paris (19-21 noiembrie 1938) pentru a primi un sprijin politic și economic cât mai eficient. La întoarcere a discutat și cu Adolf Hitler, cancelarul Germaniei, la 24 noiembrie 1938, evoluția raporturilor bilaterale și, mai ales, cele economice. Acestea din urmă au fost inițiate la nivel de specialiști (din 12 februarie 1939) și s-au încheiat la 23 februarie 1939⁶, prin semnarea unui tratat economic. Sprijinul anglo-francez atât de necesar s-a concretizat prin oferirea de garanții pentru integritatea teritorială, oferite în același timp României și Greciei (13 aprilie 1939).

*O variantă primară a acestui studiu a fost publicată în: *Retrăiri istorice în veacul XXI, vol. IX - a XI-a sesiune de comunicări științifice 26 octombrie 2015: 1940 – 2015. 75 de ani de la dezmembrarea samavolnică a României Mari*, ediție coordonată și îngrijită de c-dor. prof. univ. dr. Jipa Rotaru și mr. dr. Luiza Lazăr Rotaru, Editura Karta-Graphic, Ploiești, 2016, p. 179-189.

¹Pentru mai multe detalii privind modificările de graniță din această perioadă, a se consulta: Aurică Simion, *Agresiunile naziste din Europa în anii 1938-1939*, Editura Eminescu, București, 1983.

²Mai multe amănunte privind acest subiect, în: Viorica Moisuc, *Diplomația României și apărarea suveranității și independenței naționale în perioada martie 1938-mai 1940*, Editura Academiei RSR, București, 1971; Livia Dandara, *România în vâltoarea anului 1939*, Editura Științifică și Enciclopedică, București, 1985; Ion Calafeteanu, *România și „criza cehoslovacă” (percepții germane)*, în revista „Historia” an VI, nr. 52/aprilie 2006, p. 3-6.

³Miron Cristea (n. 18 iulie 1868, Toplița Română - d. 6 martie 1939 Cannes, înmormântat în București) a studiat filologia și filozofia la Budapesta, unde a obținut și doctoratul; diacon (1897), arhidiacon (1901), monah (1902), protosinghel (1908), episcop al Caransebeșului (1909). A participat la Adunarea de la Alba-Iulia (1 decembrie 1918), după care a fost ales mitropolit primat al României (1920) și patriarh (1925). Pe larg despre viața și activitatea sa, a se consulta: Antonie Plămădeală, *Contribuții istorice privind perioada 1918-1939. Elie Miron Cristea – documente, însemnări și corespondențe*, Sibiu, 1987; Ilie Șandru, Valentin Borda, *Un nume peste istorie – Patriarhul Elie Miron Cristea*, Tg. Mureș, 1998; Elie Miron Cristea, *Note Ascunse. Însemnări personale (1895-1937)*, ediție îngrijită, notă asupra ediției de Maria și Pamfil Bilțiu, Editura Dacia, Cluj-Napoca, 1999; Constantin I. Stan, *Patriarhul Miron Cristea: o viață, un destin*, Editura Paideia, București, 2009.

⁴Ion Calafeteanu, *Diplomația românească în sud-estul Europei 1938-1940*, Editura Politică, București, 1980, p. 132.

⁵Mai multe detalii despre poziția Marii Britanii față de România, a se consulta: David Britton Funderburk, *Politica Marii Britanii față de România (1938-1940)*, Editura Științifică și Enciclopedică, București, 1983.

⁶Mai multe detalii asupra acestui tratat, în: A. Niri, *Istoricul unui tratat înrobitor (Tratatul economic româno-german din martie 1939)*, Editura Științifică, București, 1965.

Echilibrul politic european a fost rupt de încheierea tratatului de neagresiune dintre Germania și URSS (23 august 1939), cunoscut sub denumirea de Pactul Ribbentrop-Molotov⁷, prin care cele două state și-au împărțit sferile de influență dintre Marea Nordului și Marea Neagră. Prima transpunere în practică a planului secret a fost atacarea Poloniei de către Germania, la 1 septembrie 1939, care a avut ca efect o declarație de război anglo-franceză adresată Berlinului (3 septembrie 1939), însă fără urmări practice. La 17 septembrie 1939 trupele sovietice au pătruns în Polonia și, în scurt timp, cele două puteri și-au împărțit zonele de interes așa cum fusese stabilit anterior. Imediat după atacul asupra Poloniei, la 6 septembrie 1939, Consiliul de Coroană a decis neutralitatea României, iar în perioada următoare diplomația română a încercat să creeze un Bloc al neutrilor, care să se delimiteze de agresiunile teritoriale și să creeze un sistem de apărare. Evenimentele de pe scena politică continentală au impus un nou acord economic cu Germania (4 aprilie 1940) și un pact al petrolului cu Belgia, Olanda și Franța (27 mai 1940). Două zile mai târziu, Consiliul de Coroană a luat în discuție reorientarea politicii externe către Germania, având în vedere expansiunea acesteia pe continent și, mai ales, interesul pentru produsele petroliere românești.

La 26 iunie 1940 Moscova a înaintat reprezentantului român acreditat în URSS un ultimatum privind retrocedarea, în patru zile, a Basarabiei și nordului Bucovinei, considerate a fi fost ocupate abuziv de armata română în 1918⁸. A doua zi Consiliul de Coroană⁹ a discutat răspunsul către URSS și, din cei 28 de participanți, 11 au fost pentru respingerea ultimatumului, 4 pentru discuții și 13 pentru cedare. În seara de 27/28 iunie 1940 URSS a remis un al doilea ultimatum României, iar Consiliul de Coroană, în urma discuțiilor cu diplomații străini și factorii militari, a decis acceptarea condițiilor¹⁰. În doar patru zile, armata și administrația românească, alături de o parte a populației, a trebuit să se retragă din Basarabia și Bucovina în condiții din cele mai dramatice și mai vitrege¹¹.

Ultimatumul sovietic adresat guvernului român a luat pe nepregătite decidenții politici. Imediat după ce informația a devenit cunoscută au început consultări, tatonări, analize și poziții publice cu privire la solicitarea Moscovei. Unele puncte de vedere ale oamenilor politici au fost exprimate verbal sau în scris, altele au fost cenzurate. Liderii militari și-au exprimat scepticismul cu privire la posibilitatea unei rezistențe îndelungate în confruntarea, eventuală, cu Armata Roșie. Un gust amar față de necesitățile de înzestrare ale armatei și crearea unei industrii de apărare. O scadență pentru afacerea Skoda și alte achiziții pe bază de comisioane în loc de performanță.

⁷Pentru mai multe detalii: Emilian Bold, Ilie Seftiuc, *Pactul Ribbentrop-Molotov*, Institutul European, Iași, 1998; Roger Moorhouse, *Alianța Diavolilor. Pactul lui Hitler cu Stalin, 1939-1941*, Meteor Press, București, 2019; Laurence Rees, *Hitler și Stalin. Aliați și inamici. Tiranii celui de-al Doilea Război Mondial*, Editura Litera, București, 2023.

⁸Pe larg despre acest subiect în: Alexandru Moșanu, Ion Buga (coord.), *Anexarea Basarabiei în anul 1940 de către Uniunea Sovietică – o consecință directă a pactului Molotov-Ribbentrop*, Chișinău, 2002; Ioan C. Popa, *Fața nevăzută a agresorului. Pactul Ribbentrop-Molotov și urmările lui pentru România*, Editura Semne, București, 2017; Dorin Dușciac (selecție și traducere), *28 iunie 1940. Ocupația Basarabiei și a Bucovinei de nord de către URSS reflectată în presa internațională*, Editura Cartier, Chișinău, 2023.

⁹Mai multe detalii despre desfășurarea *Consiliului de Coroană* din 27 iunie 1940, în: Ion Mamina, *Consilii de Coroană*, Editura Enciclopedică, București, 1997, pp. 189-209.

¹⁰Din cei 28 de membri, 21 au votat pentru cedare, 6 pentru apărarea țării și unul s-a abținut. Un studiu de caz pe această temă: Valeriu Florin Dobrinescu, *Carol al II-lea și notele ultimative sovietice*, în revista „Dosarele Istoriei” an V, nr. 5 (45)/2000, pp. 54-56.

¹¹Pe larg despre evenimentele petrecute în acea perioadă, a se consulta: Paul Goma, *Săptămâna Roșie 28 iunie-3 iulie 1940 sau Basarabia și evreii*, Editura Vremea XXI, București, 2004; Mihai Pelin, *Săptămâna patimilor (23-28 iunie 1940). Cedarea Basarabiei și a nordului Bucovinei* (prefață acad. Florin Constantiniu), Editura Compania, 2008.

La toate se adăugau angajamentele ferme și publice ale regelui Carol al II-lea, care își asumase o conducere personală, că nu va ceda o brazdă de pământ strămoșesc fără luptă.

La presiunile directe ale URSS de a primi un răspuns rapid și pozitiv, dovada fiind înmânarea celui de-al doilea ultimatum (27/28 iunie 1940), s-au adăugat cele persuasive ale Germaniei. Interesată să nu izbucnească un conflict care să afecteze major zona industrială română, mai ales cea petroliferă, cel de-al III-lea Reich a făcut tot posibilul ca autoritățile de la București să accepte cererile Moscovei. Între alte canale utilizate pentru a «bombarda» decidenții politici români s-a numărat și Serviciul Special de Informații (SSI), condus de Mihail Moruzov¹². Contactele dintre SSI și serviciul de informații al armatei germane (Abwehr) au fost inițiate în 1937 și au avut ca numitor comun spațiul sovietic¹³. Schimburile de date au continuat și s-au aprofundat pe măsură ce Germania înainta expansionist în Europa centrală. Totuși, după semnarea pactului Ribbentrop-Molotov (23 august 1939) partea germană a păstrat o atitudine aparent binevoitoare față de SSI, cu scopul de a adormi vigilența și bănuielile cu privire la un eventual plan secret de împărțire a Europei și, de ce nu, a României.

La finalul lunii iunie 1940 partea germană a inițiat acțiuni concertate de difuzare a unui dublu mesaj către București. Reprezentantul Abwehr în România, dr. Hans-Otto Wagner¹⁴, a solicitat o întrevedere cu Mihail Moruzov la 27 iunie 1940. La ora 11,30 a fost primit de directorul SSI, ocazie cu care a prezentat atât mesajul amiralului Wilhelm Canaris¹⁵, șeful Abwehr, cât și punctele sale de vedere. Amiralul Canaris l-a informat pe omologul său român despre situația militară a URSS din apropierea granițelor române „pentru a reflecta asupra atitudinii de luat în cazul unei agresiuni din partea Uniunii Sovietice”¹⁶. Informațiile germane au atestat că în Districtele Militare Lemberg, Kiev, Harkov și Crimeea se află 46 de divizii de infanterie, 12 divizii de cavalerie și 10 brigăzi mecanizate. Cam acestea erau și datele obținute de serviciile de informații românești. În ianuarie 1940, Marele Stat Major, Secția a II-a Informații, Biroul 1 Informații, Frontul de Est, a elaborat o lucrare tehnică despre echipamentele militare utilizate de Armata Roșie, caracteristicile acestora și capacitatea de producție a industriei de armament din URSS.¹⁷

¹²Mihail Moruzov (n. 8 noiembrie 1887 Zebil, Tulcea-d. 26/27 noiembrie 1940 închisoarea Jilava) a fost șeful Serviciului Secret de Informații al armatei române în perioada 1924-1940. Pentru mai multe detalii despre viața și activitatea sa: Ion Pavelescu, *Enigma Moruzov. Cel mai mare spion din istoria României*, Editura Gaudeamus, Iași, 1995 și Cristian Troncotă, *Mihail Moruzov și Serviciul Secret de Informații al Armatei*, Editura INI, București, 1996.

¹³Pentru mai multe detalii a se consulta: Cristian Troncotă, Alin Spănu, *Documente SSI privind spațiul sovietic 23 august 1939-23 august 1944*, INST, București, 2004.

¹⁴Hans-Otto Wagner (n. 1898, Mannheim-d. 1985?) a absolvit Universitatea din Berlin și și-a susținut doctoratul pe tema minorităților etnice din Cehoslovacia (1928). A fost co-fondator al Societății germane pentru studii celtice, președinte al Ligii prietenilor flamanzi (1930), apoi recrutat de Abwehr ca expert în minorități (1933). Din 1941 este șeful Abwehr în Bulgaria, în 1943 se află în Iran pentru a organiza acțiuni de sabotaj contra englezilor și sovieticilor, în iulie 1944 este la Budapesta. A fost capturat de armata americană în Franța și trimis în SUA (până în 1946).

¹⁵Amiralul Wilhelm Franz Canaris (n. 1 ianuarie 1887, Aplerbeck-d. 9 mai 1945, Flossenbürg) ofițer de marină în Primul Război Mondial, în care a comandat un submarin și a acționat informativ în Spania. La 1 ianuarie 1935 a fost numit în fruntea Abwehr, pe care l-a condus până în 1944. În urma atentatului împotriva lui Hitler (20 iulie 1944), cercetările au dovedit și implicarea sa, fapt pentru care a fost anchetat, arestat, judecat și condamnat la moarte. Pe larg despre viața și activitatea sa, în: Jaroslav Kokoška, *Amiralul Canaris*, Editura Militară, București, 1970; Richard Bassett, *Spionul-șef al lui Hitler. Misterul Wilhelm Canaris*, Editura RAO, București, 2008.

¹⁶Arhivele Naționale Istorice Centrale (în continuare: ANIC), fond Ministerul de Război-Marele Stat Major (în continuare: MR-MStM), dosar 132, f. 150.

¹⁷Marele Stat Major, Secția a II-a, Biroul 1 Informații, Frontul de Est, *Armamentul armatei sovietice*, Tipografia Marelui Stat Major, București, 1940.

Peste câteva luni, la 19 iunie 1940, o sinteză informativă a Secției a II-a a confirmat datele primare privind gruparea unor importante forțe militare ale URSS la granița cu România și a considerat că un atac „este iminent”¹⁸. Intensificarea pregătirilor de atac a fost semnalată de nucleele informative românești de la toate eșaloanele aflate pe Nistru, care au destinat liderilor militari și politici produse analitice anticipative. În ultima decadă a lunii iunie 1940 Marele Stat Major a informat Ministerul Afacerilor Străine despre exercițiile militare efectuate de URSS în apropierea graniței, atât ziua cât și noaptea, fapt considerat a fi „în detrimentul”¹⁹ relațiilor de bună vecinătate. La 25 iunie 1940 Secția a II-a a informat Marele Stat Major că are „ferma convingere”²⁰ că unul din punctele pactului de neagresiune germano-sovietic îl reprezintă cedarea Basarabiei și Bucovinei. La data respectivă în jurul României au fost masate un număr „impresionant”²¹ de unități sovietice²², astfel încât s-a propus introducerea trupelor române într-un dispozitiv pregătit de luptă. O zi mai târziu organele informative ale Armatei 4 române, aflată în dispozitiv de-a lungul Nistrului, au elaborat un Buletin Informativ care a analizat pregătirile militare din URSS. Una din concluzii a fost aceea că trupele sovietice „se pregătesc intens”²³ în vederea unei agresiuni asupra României. Cât privește punctele de vedere personale ale lui Wagner, le vom analiza puțin mai târziu.

În aceeași zi, Manfred von Killinger²⁴, ministru plenipotențiar în Slovacia și emisar special al celui de-al III-lea Reich în Europa de Sud-Est, a sosit la București și a fost informat de Wilhelm Fabritius²⁵, ministrul plenipotențiar, despre ultimatum și recomandarea lui Joachim von Ribbentrop, șeful diplomației naziste, față de acest act. Ribbentrop a transmis ca, în discuțiile cu oficialii români, von Killinger să arate că Germania „sfătuiește România de a accepta cererile URSS”²⁶. În aceeași zi, în jurul orei 17, emisarul a fost primit în audiență de regele Carol al II-lea. În cursul discuției nu s-a sfiit să avertizeze destul de dur asupra unei respingeri a ultimatumului: „Colosul rus vă va distruge în cele din urmă. În cazul declanșării războiului cu URSS veți pierde, după părerea mea, nu numai Basarabia, ci mai mult. (...) Pentru toate acestea eu vă fac propunerea ca, din considerații de ordin politic, să urmați sfatul de a nu începe un război cu URSS”²⁷.

¹⁸Vitalie Văratice, *Preliminarii la raptul Basarabiei și nordului Bucovinei 1938-1940*, Editura Libra, București, 2000, p. 337.

¹⁹*Ibidem*, p. 354.

²⁰Notă informativă. *Măsurile militare ale URSS la frontierele României*, editat în Gheorghe Buzatu, *Românii în arhivele Kremlinului*, Editura Univers Enciclopedic, București, 1996, pp. 206-207.

²¹*Ibidem*, p. 206.

²²Au fost identificate 20-22 divizii de infanterie, 6 divizii de cavalerie, 7 brigăzi motomecanizate și 10 brigăzi de aviație.

²³Vitalie Văratice, *op. cit.*, p. 356.

²⁴Manfred baron von Killinger (n. 14 iulie 1886, Leippen-d. 2 septembrie 1944, București) ofițer de marină, istoric militar și diplomat. În Primul Război Mondial a comandat o vedetă torpiloare și a participat la marea bătălie navală de la Jutland. Din 1927 a aderat la NSDAP, în 1928 a fost ales în Parlamentul Saxoniei, iar în 1932 în Reichstag. Între mai 1933-1934 a devenit ministru-președinte al landului Saxonia; când S.A. (trupele de asalt) au fost lichidate de către Hitler, el a supraviețuit. A fost numit consul general la San Francisco (1936-1939), ministru plenipotențiar în Republica Slovacă (1940-1941) și în România (1941-1944). După 23 august 1944, având de ales între a fi tras la răspundere în Germania și a fi trimis în prizonierat în URSS, a ales să se sinucidă.

²⁵Wilhelm Fabritius (n. 20 iunie 1882, Oppenheim-d. 9 martie 1964, Holz) a absolvit Facultatea de Drept din Berlin (1905) și s-a angajat asesor la Ministerul Justiției din Marele Ducat Hessa (1906). Și-a luat doctoratul în drept (1908) și a trecut în Ministerul de Externe al Imperiului german (ulterior Germania), fiind trimis în misiuni diplomatice: Cairo (1912-1914), Istanbul (1914-1918), Zurich (1918-1920), Salonic (1921-1925), Istanbul și Ankara (1925-1936) și București (23 aprilie 1936-13 decembrie 1940). Până la finalul războiului a rămas emisar clasa I în Ministerul de Externe, Secția Comercială pentru Europa de Sud-Est.

²⁶Documentul a fost editat în: Cristian Troncotă, *Mihail Moruzov și Serviciul Secret de Informații al Armatei*, Editura INI, București, 1996, p. 461.

²⁷*Ibidem*, p. 463.

A doua zi, 28 iunie 1940, dr. Wagner revine la directorul SSI, pe care încearcă să-l convingă de compasiunea conaționalilor săi. El afirmă că toți membrii legației germane din București sunt afectați „de evenimentele ce au survenit cu ocazia cererilor formulate de URSS. Toți au, însă, convingerea că această situație este numai provizorie”²⁸. Pentru a accentua dramatismul situației și simpatia Germaniei față de români, s-a decis coborârea steagului de la legație, deși acesta trebuia arborat timp de 7 zile pentru a marca succesul militar din Franța. După Wagner un alt personaj intră în biroul lui Mihail Moruzov. Acesta este colonelul Alfred Gerstenberg²⁹, atașatul militar aeronautic al Legației germane, aflat la București din iunie 1938. El este primul care lansează o dezinformare, o perdea de fum care să obtureze alianța sovieto-germană privind ultimatumul. El afirmă ritos că acțiunile sovietice „se datorează unor combinații cu Anglia îndreptate, exclusiv, contra Germaniei”³⁰. În opinia sa inițiatorul planului ar fi fost sir Stafford Cripps³¹, ambasadorul britanic la Moscova din mai 1940, iar dovada o reprezenta faptul că diplomații Regatului Unit din București „au comunicat cu o săptămână înainte ultimatumul pe care URSS îl va adresa României”³². Desigur, în pofida acestui adevăr crud și greu de digerat de guvernul român, colonelul a declarat că „situația actuală a României nu trebuie să o determine la declanșarea unui război cu URSS, dat fiind disproporția de forțe față de armata sovietică și faptul că în spate se află comuniștii de la Sud”³³.

O notă informativă a SSI din 29 iunie 1940 atestă că cercurile oficiale germane din România sunt „foarte îngrijorate”³⁴ din cauza atitudinii URSS, care a ocupat atât Basarabia, cât și Bucovina de nord. Totodată, acestea mediatizau că Berlinul este convins că „participarea intervenției Rusiei în România și Ungaria se datorează în cea mai mare parte influenței Angliei”³⁵. Evident, rolul principal îl avea sir Cripps, însă la cererile ultimative sovietice și-au adus contribuția diplomații britanici de la București prin rapoartele expediate la Londra. Aceeași poziție deformată este difuzată și pe un alt canal. Corespondentul agenției oficiale de presă a Germaniei (DNB), Ernest Wiesenfeld³⁶, considera, în ultima zi a lunii iunie 1940, că ultimatumul „este rezultatul sugestiilor ambasadorului britanic la Moscova, Stafford Cripps, care a reușit să determine URSS să facă jocul Angliei”³⁷.

²⁸*Ibidem*, p. 459.

²⁹Alfred Gerstenberg (n. 6 aprilie 1893, Grainau-d. 1 ianuarie 1959, Bad Tolz) ofițer de cavalerie (1912), a trecut în aviație la izbucnirea Primului Război Mondial și a luptat în escadrila condusă de Manfred von Richthofen. După război revine în cavalerie (1919-1926), apoi demisionează din armată. Revine în activitate în aviație (1934) și este numit atașat militar aeronautic la București (1 iunie 1938) și comandantul Luftwaffe în România (15 februarie 1942). Capturat la 28 august 1944 este trimis în URSS, de unde este eliberat în 1955.

³⁰Cristian Troncotă, *Mihail Moruzov, op. cit.*, p. 455.

³¹Sir Stafford Cripps (n. 24 aprilie 1889, Londra-d. 21 aprilie 1952, Londra) a fost membru al Parlamentului (1913-1950), ambasador în URSS (mai 1940-ianuarie 1942), lider în Camera Comunelor (februarie-noiembrie 1942), ministrul Producției aeriene (noiembrie 1942-mai 1945), ministrul Comerțului (iulie 1945-septembrie 1947), ministrul Afacerilor economice (septembrie-noiembrie 1947) și ministru de Finanțe (noiembrie 1947-octombrie 1950).

³²Cristian Troncotă, *Mihail Moruzov..., op. cit.*, p. 455.

³³*Ibidem*.

³⁴*Ibidem*, p. 465.

³⁵*Ibidem*.

³⁶Ernst Wiesenfeld (n. 21 august 1913, Gevelsburg-d. 4 ianuarie 2009, Hamburg) a absolvit Facultatea de Istorie și Jurnalism la Universitatea din Berlin și și-a susținut doctoratul cu tema „Istoria jurnalismului politic la sași” (1938). După 1945 a fost corespondent la Paris pentru *WAZ* și *The World*, a înființat prima televiziune la Bonn, ARD (1961), a fost corespondent și șeful biroului ARD Paris (1969-1978), apoi redactor-șef al revistei *Bonner* (1980-1993).

³⁷Cristian Troncotă, *Mihail Moruzov..., op. cit.*, p. 467.

În opinia sa, scopul acțiunii era o intervenție militară a Germaniei și Italiei în URSS „de natură a-i ușura situația militară”³⁸.

Am lăsat la final punctul de vedere personal exprimat de reprezentantul Abwehr-ului la București, dr. Hans-Otto Wagner, lui Mihail Moruzov la 27 iunie 1940, deoarece arată esența politicii germane față de România în acel moment:

- „1. Nu este cazul ca România să declanșeze un război.
2. Pretențiile URSS pot fi luate în discuție, chiar dacă – pentru moment – România ar trebui să facă unele concesii teritoriale.
3. Discuțiile să fie conduse cu demnitate și fermitate de către România, ca de la egal la egal”³⁹.

Părerii personale, dar extrem de pertinente și cu recomandări punctuale față de evenimentele în curs. Evident că decizia finală a Consiliului de Coroană din 27 iunie 1940 a avut la bază, între altele, și sugestiile primite pe diferite canale.

În concluzie, toți factorii de decizie de la Berlin și-au utilizat reprezentanții de la București să recomande și să insiste pentru acceptarea ultimatumului sovietic. O primă diversiune a avut în vedere focalizarea atenției către Marea Britanie, considerată inițiatora acestui plan antiromânesc. A doua linie directoare sugera un răspuns pozitiv la cererile URSS, urmând ca într-un viitor scurt-mediu situația să se modifice. În definitiv, fiecare mare putere totalitară – Germania și URSS – nu a făcut decât să pună în aplicare acordul secret semnat la 23 august 1939 și, pe de altă parte, să-și atragă simpatia statelor pe care tocmai le ciopârteau.

Pentru România acest ultimatum avea să fie doar începutul unui calvar. Germania a cerut părții române să intre în discuții cu statele vecine cu care are conflicte de frontieră, să le rezolve și apoi va oferi tot sprijinul într-o colaborare reciproc avantajoasă. Între 16 și 24 august 1940, la Turnu-Severin, au avut loc discuții cu reprezentanții unguri, însă nu s-a ajuns la nici un acord. La 19 august au fost inițiate negocieri cu diplomații bulgari, privind problema Cadrilaterului, care se vor finaliza în prima decadă a lunii septembrie. Lipsa de rezultate concrete în discuțiile cu Budapesta a «necesitat» un arbitraj din partea Germaniei și Italiei, prin cei doi miniștri de externe, care au solicitat celor două părți să se prezinte la Viena la 29 august 1940. În noaptea de 29/30 august 1940 arbitrajul germano-italian a impus României cedarea unui teritoriu de peste 43.000 kmp din Transilvania. Cu o largă majoritate (21 voturi) Consiliul de Coroană din 30-31 august 1940⁴⁰ a acceptat dictatul de la Viena⁴¹, împotriva căruia s-au pronunțat 10 voturi. În mai puțin de trei luni, România a pierdut 99.738 kmp (33,8% din suprafață) și 6,8 milioane locuitori (33,3% din populație), fără să tragă un singur foc de armă în apărarea teritoriului.

Aceasta a fost scadența unei politici externe nerealiste, care nu și-a calibrat interesele în funcție de evoluția relațiilor internaționale între marile puteri. În al doilea rând, clasa politică autohtonă nu s-a preocupat serios de o dezvoltare și înzestrare a organismului militar național. Nu s-a dezvoltat corespunzător industria militară (aeronautică, de blindate, artilerie, arme automate ș.a.m.d.) ceea ce, în momente critice, a pus armata în imposibilitatea de a purta un război pe termen lung. Cedările teritoriale din vara anului 1940 sunt imputabile întregii clase politice din perioada interbelică și mai ales regelui Carol al II-lea, cel care și-a asumat conducerea efectivă a statului din februarie 1938.

³⁸*Ibidem.*

³⁹ANIC, fond MR-MStM, dosar 132, f. 151.

⁴⁰Mai multe detalii despre desfășurarea Consiliului de Coroană din 30-31 august 1940, în: Ion Mamina, *Consilii de Coroană, op. cit.*, pp. 226-283.

⁴¹Pe larg despre acest subiect în: A. Simion, *Dictatul de la Viena*, Editura Albatros, București, 1996; Neagu Cosma, *Dictatul de la Viena (30 august 1940) – consecință a crimei organizate statale de către Ungaria și a colaboraționismului unor unguri din România*, Bravo Press, 1996; Cornel Grad, *Al doilea arbitraj de la Viena*, Institutul European, Iași, 1998; Vasile Pușcaș, *Dictatul de la Viena, Transilvania și relațiile româno-ungare (1940-1944)*, Editura Școala Ardeleană, Cluj-Napoca, 2020.

JURNALUL DE RĂZBOI AL PREOTULUI MARIN H. DUMITRESCU

-partea a IV-a-

(continuare din numărul trecut)

Continuăm publicarea Jurnalului de război al preotului Marin H. Dumitrescu, veteran al celui de Al Doilea Război Mondial, confesor al garnizoanei Buzău între 1943-1948. Manuscrisul Jurnalului a fost pregătit și oferit spre publicare Editurii Prosexi din Dorohoi de către preotul Alexandru Tudose, actualul confesor al garnizoanei Buzău.

---Redacția

CAMPANIA DIN MUNȚII CAUCAZ

Menționăm că din acest volum lipsesc știrile de război pe o durată de 43 de zile (de la 11 iulie, până la 23 august 1942). În ciuda încercărilor repetate, nu s-a reușit aflarea paginilor pierdute.

23 august 1942 (duminică). Aici, bombardament intens cu brandurile către inamic. Cu bagajul samarizat pe cal, sub camuflajul unor salcâmi, ne strecurăm și intrăm în curtea colhozului. Mă prezint la domnul locotenent-colonel Boldișor și, printre altele, îl rog ca, folosind un prilej nimerit, să-l întrebe pe domnul colonel V. Cîrlan cu ce anume l-am nemulțumit și ce pretinde de la mine spre a fi mulțumit, căci doresc să mă achit conștiincios de obligațiunile legal datorate, cu orice risc, așa precum am făcut de la declararea războiului și până în prezent, deoarece l-am întrebat eu și nu mi-a răspuns nimic. Contrariu, prin raport scris, voi cere Diviziei să fiu mutat la oricare unitate militară din Zona Operativă, căci aici, permanent cu moartea în față, pentru fiecare din noi, socot că ura, dușmănia nu-și au rost.

Domnul locotenent-colonel Boldișor mi-a vorbit omenește, asigurându-mă că totul va intra în normal, domnul colonel V. Cîrlan neavând decât aprecieri foarte bune la adresa mea, însă situația dificilă în care ne aflăm - privind frontul - face ca dânsul să fie tăcut și mohorât. Să stau liniștit în mijlocul ostașilor, ridicându-le moralul, iar în timpul luptelor să ajut pe medic la postul de prim ajutor, adică, așa cum am făcut până în prezent.

Fiindu-mi foame, iar mâncare la popotă sau trupă nemaexistând, am apelat la căpitanul Despa, care îmi dă puțin unt și puțină pâine, locotenentul Tănase îmi dă 2 roșii, iar bucătarul unității îmi dă un porumb copt, cărora le mulțumesc. După ce mănânc, mă culc pe pătura așternută direct pe pământ, complet îmbrăcat, în plantația de meri.

24 august 1942 (luni). Căpitanul Eugen Balint, compania cercetare, și căpitanul Nicolae Dima, compania armament greu, s-au retras din pozițiile înaintate ocupate, iar satul Bakssanenok a fost ocupat de inamic. Puștile mitralieră ciripesc neîncetat, iar proiectilele artileriei inamice cad în jurul colhozului în care ne aflăm. Situația-i critică. Surprinși de inamic, la părăsirea satului Bakssanenok de către compania cercetare și armament greu, satul a rămas în mâna rușilor, trenul de luptă și regimentar, cai, samare, muniție, alimente, bagajele personale ale ofițerilor și subofițerilor etc. Informația o dețin de la plutonierul Buzatu din compania cercetare. Jale!?

De asemenea, la Batalionul 8, dezastru: comandantul a fost rănit și evacuat, iar morți și răniți sunt cu duimul. Colonelul comandant al Divizionului 4 Tunuri Munte a fost împușcat mortal. Se vorbește că și colonelul Nicolae Ciobotaru, comandantul Batalionului 7 Vânători Munte, ar fi fost rănit. Oricum, situația este f.f. critică pentru trupele române din această zonă. Pe caporalul Zota Nicolae îl trimit la echipa sanitară, spre a se informa dacă s-au adus morți de pe poziții.

La ora 10.00, apare și înaintea o coloană motorizată germană. Este reperată și intens atacată de către artileria rusească. În curtea colhozului în care ne aflăm, cad proiectilele de mare calibru (artileria grea). Panica e generală și mare. Canonada continuă. Personal, cu ajutorul ostașilor, am săpat un șanț 2/0,70 m, am așternut paie și stau mult îngrijorat (pierit) în el, rostind rugăciuni, cu gândul la draga mea Georgeta, la scumpele noastre copile, la părinți... pe care e foarte posibil să nu-i mai văd! Singura nădejde este Dumnezeu. Mă stăpânește un gând rău, privind pe iubitul meu frate Viorel - ofițer combatant în Regimentul 20 Dorobanți din Turnu Măgurele, de la care și despre care nu mai știu nimic de mult timp.

Din proprie inițiativă, plec de la colhoz la postul de prim ajutor, unde deja trimisesem pe caporalul Zota Nicolae. Seara, domnul locotenent-colonel Boldișor îmi face imputare - după mine, nejustă - că am plecat de la postul de prim ajutor și că am trimis pe caporalul Zota, luând pe soldatul Avram Nicolae, fără să-l anunț în prealabil. Mă supăr sufletește, însă „tac”, căci așa cere situația și disciplina militară.

Revin la colhoz, la trenul de luptă, unde găsesc totul împachetat, căci e ordin să ne retragem circa 5 km pe o nouă poziție. Sunt rugat de căpitanul Dima Nicolae să conduc trenul de luptă, neavând ofițer căruia să-i dea această misiune, rugăminte pe care o accept. Abia ajunși la noul obiectiv, că primesc ordin de la locotenent-colonelul Boldișor, prin doi ostași călări, să revin cu trenul de luptă la colhozul de unde am plecat, ordin pe care îl execut imediat. Suntem plouați până la piele. Revenit aici, domnul locotenent-colonel Boldișor își schimbă total atitudinea față de mine: amabil, prietenos, ba chiar mă tratează cu unt, pâine și ceai cald.

25 august 1942 (marți). La ora 03.00 din noapte, așternem paie de grâu sub căruță, ne culcăm, eu și Zota. Mă plouă, iar după ce domnul Boldișor cu ostașii s-au sculat, merg și mă culc în căruța soldatului Bâzâc. Încă plouă. Adorm și, în somn, visez pe Georgeta f. frumos. Sunt invitat de către domnul locotenent-colonel Boldișor la masă, la domiciliul său (!) foarte bine dotat - inclusiv cu mai multe femei tinere. Sunt servit cu ciorbă și friptură de pasăre, pâine proaspătă, vin și fructe!

Între tinerele femei era și o basarabeană drăguță, stilată, dar desculță, care se îngrijea ca domnul Boldișor să se simtă bine, sub „toate raporturile”...Ira.

La ora 17.00, călări pe cai, eu, domnul Boldișor și căpitanul Dima Nicolae mergem pe poziție la postul de comandă din linia I-a, unde stăm până la ora 23.00. La ora 24.00, după ce mănânc numai cu căpitanul Dima, mă culc într-o căruță, unde dorm bine. La deșteptare, mi se înmânează o c.p. (carte poștală n.n.) de la Georgeta.

26 august 1942 (miercuri). Răspund Georgetei la cartea poștală primită ieri. Traduce Ira, basarabeanca domnului Boldișor, din „Cartea de Aur” privind construirea (istoricul) Bisericii din Novocerkask.

La ora 12.00 botez 12 copii, la care asistă ca naș și domnul locotenent-colonel Boldișor. Sublocotenentul Ștefănescu fotografiază. Prin Ira, mi se servește o îmbelșugată masă - inclusiv vin.

Ira continuă traducerea, însă, în timp ce domnul Boldișor dormea, ea a dispărut fără urmă, dar n-a luat nimic. Atacul proiectat nu mai are loc, întrucât inamicul s-a repliat, atacând poziția ocupată de Batalionul 10 Vânători Munte, din cadrul Grupului IV Vânători Munte. Timpul este mohorât - gata de ploaie.

27 august 1942 (joi). Nimic deosebit. Ambii beligeranți stau în defensivă. În regiune sunt: cabardini și balkari - mahomedani. Tot în Caucaz mai trăiesc: osetini (ortodocși), ceceni (musulmani), inguși, daghestani și azerbaidjeni (toți musulmani); gruzinii (georgienii), osetinii de nord și de sud, armenii - toți sunt ortodocși.

28 august 1942 (vineri). Timp frumos. Termin de tradus „Cartea de Aur” din Novocerkask. Primesc de la Georgeta plicul datat 27.07.1942, cu fotografia. Boldișor iarăși se comportă prost. (A plecat Ira!?). Mănânc singur ce se găsește. Bombardament inamic asupra șoselei și a colhozului. Îngrijorare mare.

29 august 1942 (sâmbătă). La ora 03.00 din noapte, inamicul dezlănțuie un intens atac, cu artileria grea, asupra pozițiilor ocupate de Grupul IV Vânători Munte. Mă scol, fac baie, mă îmbrac și-mi spăl rufele, căci de dormit nu poate fi vorba.

Merg la postul de comandă al batalionului, însă, nemaiputând suporta dorul (durerea) de la stomac, la orele 14.00, revin la trenul de luptă, unde doctorul Vrăjoiu îmi dă medicamente și-mi recomandă regim alimentar.

La ora 16.45 merg în comuna Bakssan pentru a lua măsurile necesare în vederea oficerii Sfintei Liturghii, mâine, duminică, 30, luna curentă. În acest scop, primesc ajutor de la sublocotenentul Surmei Mihai, comandantul companiei I Vânători Munte, cantonată în localitate, precum și din partea localnicilor. Amenajez, în scopul propus, o mare și solidă pivniță. Localitatea este, în permanență, bombardată de aviația și artileria rusească. Remarc faptul că inamicul nostru se află instalat în cazemate și șanțuri fortificate, situate numai la 500-600 m depărtare, pe colinele de pe celălalt mal al râului Bakssan, iar față de pozițiile ocupate de trupele române, Vânători Munte, numai la circa 200-300 m. În jurul orei 10.30 (a.m.), un avion rusesc lansează 5 bombe mari în sat, dintre care două cad și explodează în apropierea casei în care mă culcasem împreună cu sublocotenentul Surmei Mihai. Panică mare, lumea se adăpostește pe unde poate, plâng mamele și fug cu copiii de mână și în brațe, case distruse parțial sau total, căci bombardamentul durează până dimineața.

Scriu: Georgetei (plic), D. Hagiescu - sublocotenent de rezervă (judecător), str. 10 Mai - Arad, lui Iosif Năvodnic și lui Fl. Teodorescu - carte poștală.

30 august 1942 (duminică). Cu tot calvarul din timpul nopții trecute, azi, la ora 09.00, am mers la locul stabilit, pregătit să officiez Sfânta Liturghie.

Am găsit prezent foarte mult popor, printre care un fost cântăreț bisericesc vârstnic (62 de ani), venit cu Catavasier, Liturghier și Molitfelnic. Datorită situației foarte periculoase, din cauza bombardamentului inamic, am oficiat numai sfințirea apei (Agheasma) și am botezat numai 42 de copii, după care am citit 31 de molifte de 40 de zile.

Răspunsurile la slujbă au fost date de un mare cor, format „ad hoc”, sub conducerea cântărețului rus. A fost o manifestare religioasă de mari proporții.

Țin să consemnez faptul că, în timpul slujbei, mai multe proiectile de brand au căzut și explodat în apropierea clădirii în care officiam, iar în chiar timpul oficerii botezurilor s-a prezentat sublocotenentul Rusu Victor, trimis de sublocotenentul Surmei Mihai, și m-a informat că am fost reperat de inamic, cu ajutorul partizanilor, și să părăsesc neîntârziat sala, împreună cu tot poporul. Am zorit, am terminat și, împreună cu întreaga asistență, ne-am răspândit, fiecare la ale sale. Culmea, căci, după 30-40 minute, artileria rusă a bombardat precis imobilul - în pivnița (beciul) căruia slujisem!, lucru despre care, apoi, s-a auzit peste tot, chiar și la domnul general Ion Dumitrache.

Datorită informațiilor primite de la partizani, inamicul își reglează tirul artileriei și al brandurilor cu mare precizie, așa cum s-a întâmplat azi cu postul de comandă al Batalionului 7 Vânători Munte, care a fost lovit în plin.

Slujesc înmormântarea a 2 soldați din compania comandă, pe care, apoi, ridicându-i într-o căruță, îi transport la marele și organizatul cimitir militar român din comuna Malka, unde-i înhumăm. Aici, sunt filmat de o echipă de cinești români în timp ce prohodeam alți ostași români, morți pe câmpul de luptă.

31 august 1942 (luni). Cu o mașină militară, mă deplasez de la trenul de luptă aflat la colhozul din comuna Bakssan, în comuna Malka, pentru a prohodi și înmormânta pe soldatul fruntaș Țuțunel Stelian, ctg. 1942, nr. matricol 665 - părinți: Ioan și Elisabeta, și pe soldatul Velicea Augustin, ctg. 1936, nr. matricol 940, originar din comuna Lunca, jud. Târnava Mică. Ambii au fost înhumați în mormântul nr. 13 din parcela a II-a. Au murit loviți de multiple schije de proiectile de artilerie, azi, la ora 10.00, în comuna Bakssan.

În Malka, întâlnesc și discut mult cu ofițeri de la Ambulanța 38 Vânători Munte, al cărei confesor am fost în Z.O. (Zona de Operații), pe timpul de la 17.08 - 31.10. 1941. Preotul căpitan (rez.) Moșic Traian îmi dă multe ciocolate. Mă întrețin cu sublocotenentul Stanciu și cu soldatul Bolog Ioan.

La ora 13.00 revin la colhozul de la marginea comunei Bakssan, unde-i trenul de luptă a cărui comandă o girez. În fața colhozului e amplasată artileria germană, fapt ce îngrijorează mult, căci, odată reperată de către inamic, va fi bombardată și implicit vom fi în mare pericol.

Lucrurile s-au desfășurat aidoma, căci, la timpul potrivit, artileria germană a dezlănțuit un atac de mari proporții, dar și artileria rusească a răspuns cu aceeași măsură. A fost o situație de groază, de mare pericol, fapt pentru care s-a impus mutarea trenului de luptă (a căruțelor pline cu material de război) la marginea unei liziere de salcâmi. Cu ajutorul soldaților, sap șanț adânc și îngust, deasupra căruia fac cort, căci plouă intens, aștern paie, o foaie de cort și aici mănânc ce dă Dumnezeu și mă culc, căci în căruță sunt mult mai mult expus pericolului. Au fost răniți 3 cai.

01 septembrie 1942 (marți). Artileria, brandurile și mitralierele au fost și sunt în plină activitate, iar inamicul răspunde cu aceeași măsură. Ultima clipă de viață sau mutilarea - rănirea ne paște pe fiecare.

Ieri, la Ambulanța 38 Vânători Munte, am aflat despre căpitanul Coloiu și căpitanul Antimiu Dumitru, din Batalionul 7 Vânători Munte, că au murit în timpul luptelor, iar căpitanii Maxim Constantin și Gânțoiu Marin au fost grav răniți. Păcat, mare păcat, căci Coloiu, Gânțoiu și Maxim erau căsătoriți cu puțin timp (2-3 luni) înainte de a pleca, din nou, în Zona Operativă, la 06 iulie 1942.

A fost rănit și domnul colonel Nicolae Ciobotaru, comandantul Batalionului 7 Vânători Munte, dar a refuzat să fie evacuat și a rămas în fruntea unității sale. Cinste lui! Situația „tuturor” este extrem de grea.

Mă doare sufletul și îi plâng pe toți, căci în prima parte a războiului am fost preotul Batalionului 7 Vânători Munte, iar toți, în frunte cu domnul colonel Nicolae Ciobotaru, s-au comportat foarte bine față de mine! Nu-i voi uita niciodată!

Refac cortul și schimb paie, căci a pătruns apa de ploaie. Apoi, după așternerea foii de cort și a păturii, **aranjez fotografiile familiei mele și lacrimile îmi curg pe față, de dorul și de dragostea pe care le-o port neîncetat în suflet, dar și de teama că nu ne vom mai vedea!**

Servesc masa cu domnul locotenent-colonel Boldișor și cu domnul locotenent Tănase, cu alimente bune și suficiente - inclusiv vin - aduse de dâșii. Ambii se pilesc zdravăn cu vin adus de locotenentul Tănase. Plouă neîncetat.

La ora 18.00 plecăm câteștrei la comandament, în Bakssan, însă zăbovim în câmp, până ce bombardamentul inamicului asupra satului devine din ce în ce mai redus și, deci, mai puțin periculos pentru noi. La comandament, stăm până la ora 21.00, iar după ascultarea știrilor la postul de radio din Iași, ne reîntoarcem. Afară, întuneric beznă, fapt pentru care rătăcim drumul, ne trezim în apropierea pozițiilor ocupate de inamic! E ora 23.00. Domnul Boldișor propune să stăm pe locul unde ne aflăm până la ziuă, dar, la insistența mea, acceptă să mergem până la prima casă și să sculăm un ciolovec care să ne conducă până la șoseaua asfaltată. Zis și făcut, însă cu inima împietrită de teamă, căci bombardamentul inamicului reîncepuse, ne vedem, în fine, la șoseaua asfaltată, așa că, la ora 01.10, suntem iarăși la corturile noastre, „teferi”. Reintrat și culcat pe așternutul de paie din cort - după atâta zbucium și teamă - m-am simțit „ca la mine acasă”, căci, mărturisesc cinstit, cât timp m-am aflat la blestematul colhoz din marginea Bakssanului, „îmi luasem nădejdea că voi scăpa cu viață”.

De reținut faptul că ostașul însoțitor s-a rătăcit de noi ofițerii, fiind întuneric mare și ploaie, dar a ajuns la trenul de luptă înaintea noastră!?

02 septembrie 1942 (miercuri). Primesc o carte poștală scrisă de Georgeta, la radio, și altă carte poștală, adresată mie. **În deprimarea sufletească în care mă aflu, aceste cărți poștale datate 1 august a.c. constituie un foarte bun reconfortant.**

O patrulă inamică s-a infiltrat până la colhozul unde ne aflăm, dar a reușit să nu cadă capturată. Și, fiindcă afară plouă, scriu: Georgetei, preotului Jura din Jieț-Hunedoara, Deciu, părinților, Petre Toană-Dolj, comuna Negoii, și Petre Turcu-Petroșani.

03 septembrie 1942 (joi). Toată noaptea a plouat și încă plouă. Din cauza vremii și a confortului din cort, mă doare rău mijlocul. Sunt vizitat de doctorul Vrăjoiu, pe care îl tratez cu ciocolată de la preotul Moșișic, iar el îmi servește două aspirine, pe care le servesc seara, la culcare, cu ceai cald.

Servesc ciocolată cu soldatul Bolog Ioan. Primesc scrisoare de la preotul Jura din Jieț-Hunedoara, căruia, deși i-am scris ieri, îi răspund imediat.

Seara, mare zarvă printre ostași, auzindu-se că rușii au reușit să pătrundă în Bakssan și înaintează spre colhozul unde ne aflăm. Sunt instalate patrule înarmate peste tot, însă zvonul nu a corespuns realității faptice. Ieri, într-adevăr, au pătruns până la 3 km de Bakssan, dar au fost respinși de unitățile române din zonă. Foarte bine.

Noaptea, nu pot dormi din teama de a nu fi cumva surprinși și uciși de patrulele rusești care, cu sprijinul partizanilor, care sunt peste tot locul, se infiltrează,ucid și fug.

Prin plutonierul Buzatu, trimit soldatului Jura Petre (fratele preotului Jura) 2 cărți poștale și un pachet cu țigări. După-amiază, artileria germană, amplasată în apropierea colhozului, intră în acțiune. Iarăși, tensiune și grijă mărită. Domnul locotenent-colonel Boldișor o arestează pe Ira și pe prietena ei Clara, deși, inițial, a petrecut cu Ira.

În timpul zilei, nimic deosebit, dar la ora 21.00 suntem anunțați că inamicul s-a infiltrat până în apropierea noastră. Se dă alarma. Panică mare.

La ora 22.30, într-adevăr, rușii pătrund și atacă un post de radio și telefonie german, situat într-un colhoz la circa 200-300 m depărtare. Foc intens de mitralieră din ambele părți. Rușii folosesc grenade și un tun antitanc. Rezultatul final este „nul” pentru ruși, care, în retragere, au lăsat pe câmpul de luptă morți, tunul antitanc etc.

Noi, din fericire, ne-am ales numai cu spaima și, dezbrăcați, am tremurat de frig și am vegheat toată noaptea.

La ora 4 dimineața, încetând canonada, m-am culcat în șanțul din cort, însă nu am putut adormi. Dimineața, ieșind din cort, afară era un timp minunat, căci soarele strălucea iar zăpada din apropiere dădea o priveliște minunată, în lumina soarelui.

Rușii ocupau poziții în cazemate și în șanțuri fortificate, la poalele și pe colinele acestor munți, situați pe malul drept al râului Bakssan, iar pozițiile ocupate de români, pe malul stâng, erau în vale.

Deci, rușii aveau o situație de observare și de atac favorabilă. Observau la timp orice mișcare a unității adverse și imediat atacau, anihilându-le.

06 septembrie 1942 (duminică). Nimic deosebit-liniște din partea ambelor tabere beligerante. Datorită acestui fapt, la ora 10.00, am oficiat slujba „Te-Deumului”, explicând Evanghelia zilei. Au asistat ostașii prezenți la trenurile de luptă și regimentar, sub comanda locotenentului Tănase. Primesc telegramă de la Georgeta. Mă bucur și îi scriu imediat. Seara, după cină, jucăm remy.

07 septembrie 1942 (luni). Mă scol, aprind lumânarea și, cu fața plină de lacrimi, mă închin și rostesc rugăciuni în genunchi, pentru sufletul nespus de bun al harnicului meu frate, „Mircea”, mort la 07 septembrie 1941, în luptele purtate pe câmpia dintre comuna Freudenthal și Dalnic-Ucraina, în liziera de salcâmi de pe marginea șanțului antitanc. I-am identificat mormântul la data de 21.11.1941, cu prilejul revenirii în țară.

Ulterior, cu aprobarea Mareșalului Ion Antonescu - Conducătorul Statului, tata, fratele Alexandru și sora Cecilia au mers la Odessa și, potrivit indicațiilor mele, s-au deplasat pe câmpia com. Freudenthal și au identificat mormântul după masiva cruce din stejar, lucrată de mine în Odessa și instalată - fixată la mormânt. Apoi, l-au deshumat și l-au reînhumat într-un cimitir militar român din orașul Odessa, neadmițându-se aducerea rămășițelor pământești, ale ostașilor morți pe front, în România. Crimă morală!?

Îl plâng pe Mircică ziua întreagă, dar în zadar. Când mă gândesc la mârșăvia și lașitatea fratelui mai mare, Sandu, care, fără pic de conștiință, se zbate ca, pe jertfa lui Mircică și suferințele mari, de tot felul, ale mele și ale fratelui nostru Viorel, care ne aflăm pe front, în fața morții, încă din 22.06.1941, și de a cărui soartă nu mai știu nimic din luna iunie a.c., caută și stăruie, pe toate căile și prin toate mijloacele, să obțină întreaga avere a amărâților noștri părinți, negândindu-se că am trei copii expuși a rămâne orfani de tată în orice moment, durerea e și mai mare. Dar bun este Dumnezeu, la care mă rog neîncetat să mă ocrotească și să-mi ajute a mă reîntoarce, alături de scumpa mea soție și de dragele noastre copile, sănătos, spre a le crește și a face un rost bun în viață, iar lui să-i dea Dumnezeu după sufletul și faptele sale - mai ales că este preot.

La ora 03.20 din noapte, inamicul atacă puternic și, sub ocrotirea barajului de foc al artileriei sale, reușește să pătrundă și să ocupe poziția companiei a II-a, trecând râul Bakssan. Este rănit grav sublocotenentul Munteanu, iar mulți soldați au fost răniți și chiar omorâți. Atacul rușilor asupra companiei I-a, comandată de inimosul sublocotenent Surmei Mihai, este respins, în schimb, companiei a IV-a armament greu, comandată de căpitanul Dima Nicolae, îi produce pierderi în oameni și cai (sunt omorâți 11 cai). Artileria română și cea germană reușesc, în cele din urmă, să respingă pe inamic pe vechile poziții, de peste râul Bakssan, unitățile române și cele germane reocupând pozițiile inițiale.

Groznicile lupte au încetat în jurul orelor 14.00. Aviația ambelor tabere beligerante n-a fost prezentă azi. Atât colhozul, cât și șoseaua asfaltată au fost bombardate de către artileria inamică. Compania cercetare trimite 13 cai capturați de la inamic, cu harnașamentul și șeile respective, la colhoz.

La ora 16.30, rușii atacă din nou, reușind să treacă râul în sectoarele companiei I-a și a II-a, dar contraatacă companiile a III-a și a IV-a, reușind să respingă pe inamic peste apa râului, capturând mulți prizonieri și mult armament. Noi avem 5 morți și 15 răniți, între care sublocotenentul Rusu Victor și sublocotenentul Munteanu T., răniți ușor - neevacuabili.

La ora 02.00 din noapte, rușii reatacă, dar fără succes. A fost o zi și o noapte de groază!

(va urma)

PAGINI DINTR-O ISTORIE NECONVENȚIONALĂ A AERONAUTICII ROMÂNE

dr. Valeriu Avram,
dr. Marius Adrian Nicoară

Am prezentat în numerele precedente ale revistei valoroasa lucrare apărută în 2024 la Editura TipoMoldova din Iași, sub îngrijirea profesorului universitar dr. Valeriu Avram și comandorului (r.) dr. Marius Adrian Nicoară, Istoria Aeronauticii Române trăită de unul dintre întemeietorii acesteia generalul aviator inginer Gheorghe Negrescu. O istorie consemnată de autor cu sinceritate și durere, cu pasiune, chiar cu patimă, cu entuziasmul, cu împlinirile și eșecurile aviației, cu sacrificiile, cu victoriile, dar și cu dezamăgirile și durerea aviatorilor în diferite momente ale istoriei contemporane a României. În numărul de față inserăm un alt fragment din această lucrare, cu speranța că lectura lui va fi la fel de interesantă și agreabilă.

---Redacția

Activități aeronautice în anul 1931

În cadrul Aeroclubului Român evenimentele aeronautice din acest an s-au desfășurat într-un cadru mai larg și mai deosebit ca în alți ani. Activitatea propagandistică prin conferințe s-a manifestat prin două interesante expuneri ținute la București. Prima, cu subiectul original, cu titlul „Aviația romantică” a fost dezvoltată de Grigore Gafencu, un distins observator aerian din Grupul 2 Aeronautic, din timpul bătăliei de la Mărășești. Cealaltă conferință cu subiectul „Industria aeronautică în România” a fost ținută de mine, arătând și începuturile industriei aeronautice, în 1910/1911, aerodromul de la Chitila a lui Mihai Cerchez, continuată în atelierele militare și Arsenalul Aeronautic și desăvârșită cu Uzinele I.A.R. de la Brașov și S.E.T. din București, au reprezentat primele întreprinderi de construcții aeronautice după război.

Aeroclubul Român avea o sarcină mai grea în acest an și anume pregătirea Conferinței F.A.I., care se ținea anul acesta în România, iar ca dată fusese fixată în zilele de 7 - 14 iunie 1931. Eram numit raportor general al acestei conferințe și deci trebuia să adun materialul documentar de la toate aerocluburile afiliate și să le sintetizez în Raportul general.

În același timp, întreaga organizare a acestei conferințe, stabilirea programului, a vizitelor și recepțiilor ocazionate de acest congres cădea în sarcina mea ca membru în Comitetul de direcție al Aeroclubului și a secretarului general, căpitanul (r.) Gh. Bănculescu.

Cu ocazia conferinței, Aeroclubul Regal Român a organizat un rally aerian internațional cu premii în valoare de 800.000 lei, de a cărei reușită eram răspunzător ca președinte al Comisiei sportive a Aeroclubului. După modul cum s-a desfășurat programul, cred că pot afirma că deși activitatea oficială ca șef al Serviciului tehnic îmi dădea multe griji și cerea o muncă susținută, activitatea noastră ca organizatori ai Conferinței F.A.I. a fost încununată de succes.

Înainte de conferință, însă, puțin a lipsit ca prințul Bibescu, președintele F.A.I. și vicepreședinte al Aeroclubului Regal Român să nu aibă soarta contelui De la Vaulx. Urmând programul trasat de predecesorul său de a afilia la F.A.I. cât mai multe aerocluburi naționale și deoarece în Occident și în America, opera aceasta fusese realizată de contele De la Vaulx -, principele Bibescu ca președinte al F.A.I. hotărăște ca în acest an să-și îndreptate activitatea spre Orient.

Procurându-și un avion Ford trimotor, cu un fond de 11 milioane lei din subscripția asociației A.R.P.A. și formând echipaj cu căpitanul Traian Burduloiu ca pilot principal și locotenentul (r.) Radu Beller ca navigator și pilot secund, prințul Bibescu își ia zborul spre Indii, în ziua de 9 aprilie 1931. În ziua de 10 aprilie a ajuns la Roma, la 12 aprilie la Alep, la 13 aprilie la Bagdad. În ziua de 16 aprilie ajunge la Alahabad, iar în ziua de 17 aprilie, ajunge la Benares, în mijlocul Indiei unde a trăit o întâmplare puțin obișnuită și care a pus capăt zborului.

În această perioadă a anului, o specie de vulturi mari zboară din Himalaia spre câmpia Gangelui unde găseau hrană. Aceste păsări sunt foarte geloase de violarea domeniului lor aerian și nu odată au trecut la atac asupra celor care le-au încălcat sectorul lor de zbor. Un număr de trei vulturi au atacat avionul trimotor în care se afla principele Bibescu cu echipajul său. Rezultatul atacului a fost că o fâșie din învelișul de tablă al bordului de atac al aripei avionului a fost sfâșiată și a început să fâlfăie în aer. Echipajul a continuat zborul în speranța că va ajunge până la Benares care se afla destul de aproape. Din cauza vitezei, învelișul din tablă se desprindea din ce în ce mai mult până ce echipajul apreciind că continuarea zborului ar putea duce la o catastrofă a luat hotărârea să aterizeze, în care scop, a ales o porțiune de teren ce s-a părut potrivită. Valea Gangelui în regiunea unde zburau era irigată, fâșiile de teren erau înconjurate de șanțuri de irigații.

Aterizajul s-a făcut în bune condițiuni, dar terenul fiind scurt și avionul greu a intrat cu roțile într-un șanț de irigații de la capătul terenului și în acel moment, trenul de aterizaj a cedat și datorită șocului, o cantitate de benzină a sărit din rezervorul crăpat, rezervor aflat în dreptul sfâșieturii. Din cauza căldurii mari sau din cauza unei scânteii electrice benzina a luat foc, producând un incendiu. În câteva clipe avionul a fost cuprins de o mare de flăcări. Cu hainele aprinse de flăcări, echipajul a reușit să iasă din avion, tăvălindu-se pe pământ ca să-și stingă hainele. Toți cei trei membri ai echipajului s-au ales cu arsuri pe corp, mâini și față. Locuitorii aflați pe câmp au venit în ajutor și i-au condus până la prima localitate, unde au primit asistență medicală prin grija autorităților indiene și engleze. Locotenentul Radu Beller care a suferit cele mai grave arsuri, n-a supraviețuit și a fost înmormântat în India. În Carnetul de zbor al avionului ce purta numele contelui De Vault este trecută următoarea evocare a morții lui Beller: [„A fost un loial și un brav. Un caracter de elită. Acum odihnește, acolo, sub o cruce românească îngropat cu onoruri ale întregii garnizoane engleze, în frunte cu colonelul ei așa cum se cuvine unui erou căzut în serviciul comandat pe câmpul de glorie și onoare”.]

Principele Bibescu și pilotul Burduloiu, deși au avut grave arsuri de față, mâini și corp, au putut rezista și grație îngrijirilor date de autoritățile militare engleze și indiene au supraviețuit și cum conferința F.A.I. începea pe 7 iunie, prințul Bibescu fără a fi complet restabilit, a făcut un mare efort și a venit în țară cu 2-3 zile înainte de începerea lucrărilor acestui important for internațional aeronautic al cărui președinte era Căpitanul av. (Traian, n.n.) Burduloiu rănit mai grav, a stat câteva luni în India.

Aeroclubul Regal Român a fost reprezentat la această conferință prin Mihai Oromolu, generalul Vasile Rudeanu și colonelul Gheorghe Negrescu, acesta din urmă fiind și raportor general. Ședința solemnă a deschiderii lucrărilor a avut loc în dimineața zilei de duminică 7 iunie, la Fundația „Carol I”, în prezența M.S. regele Carol al II-lea, a membrilor guvernului și a autorităților civile și militare.

După cuvântările președintelui F.A.I., prințul Bibescu, a delegaților a răspuns M.S. regele Carol al II-lea care era un bun orator. Regele a exprimat în frumoase cuvinte importanța aviației din care ideea principală este de subliniat: [„Aeronautica reprezintă mai mult de solidaritate și de iubire reciprocă, pentru că în vremurile acestea de crâncen materialism, aviația salvează morala lumii”]. Era un elogiu adus și F.A.I.- ului prin eforturile acestei organizații internaționale de a apropia popoarele pe calea aerului.

În prezența tuturor participanților, în după-amiaza zilei, s-a inaugurat pe aerodromul de la Băneasa o placă comemorativă instalată din inițiativa Aeroclubului Regal Român în mijlocul aerodromului pe locul unde, cu un an înainte aterizase avionul care l-a adus în Capitală pe regele Carol al II-lea.

Cu această ocazie, regele a decorat pe unii ofițeri aviatori, alte persoane cu ordinul „Virtutea Aeronautică”, ordin nou creat de rege și care cuprindea o decorație cu spade în patru grade, pentru merite deosebite de război ca aviator; aceeași decorație fără spade, pentru merite ca aviator în timp de pace și o „Medalie aeronautică”, în trei feluri: de aur, argint și de bronz pentru merite în folosul și pentru propaganda aviației ce se putea decerna oricărei persoane, zburători sau nezburători.

La propunerea Aeroclubului României regele a aprobat ca o evocare a datei de 6 iunie 1930, data aterizării, toți cei decorați cu aceste ordine să se întrunească în fiecare an la această dată, în jurul acestei plăci, așa cum cavalerii Ordinului „Mihai Viteazul” se întrunesc anual, în jurul regelui, în ziua de 8 noiembrie.

În ziua de 8 iunie, după o recepție organizată de Aeroclubul Regal Român în onoarea participanților, la ora 18.00 toți au asistat la sosirea avioanelor concurente în rally-ul internațional în cinstea Congresului F.A.I. Valoarea totală a premiilor pentru această competiție era următoarea: premiul I - 400.000 lei, premiul II - 200.000 lei, premiul III - 100.000 lei. Urmau premiile IV - 50.000 lei, V - 30.000 lei și al VI-lea în valoare de 20.000 lei. Alte premii erau acordate de autoritățile de stat, instituții și societăți. Astfel, ing. Grigore Zamfirescu, patronul întreprinderii de construcții aeronautice S.E.T., acorda un premiu în valoare de 100.000 lei aceluia concurent care ar fi realizat cea mai bună viteză pe traseul Cluj - București.

S-au înscris în concurs 57 de concurenți din care au luat efectiv parte 35, proporția fiind de 20 de aviatori străini și 15 români. Din cauza condițiilor meteorologice nefavorabile, cu o furtună violență însoțită de ploaie, nu toate avioane s-au putut clasa. Concursul a fost câștigat de pilotul elvețian Robert Fretze cu avioaneta Pus Moth cu motor Gipsy III de 120 CP, care a luat premiul I, urmat de echipajul format din locotenentul pilot Olteanu-maiorul observator Cezar Știubei, premiul III a fost obținut de locotenentul polonez Skrspinski, apoi în ordine de către echipalele: plutonier pilot Max Manolescu-căpitan Gh. Iacobescu.

Primii doi clasati în acest concurs, d-nii Robert Fretze și locotenentul Olteanu cu această ocazie s-au asociat pentru a lua parte la un concurs aerian organizat în iulie în Italia, denumit „Giro d'Italia”, unde s-au clasat pe locul 3 la categoria a 2-a - avioane cu greutate între 485 - 600 kg., cu un premiu în valoare de 5000 lire italiene.

În ziua de 9 iunie, cu un tren special, congresiștii s-au deplasat la Sinaia, unde în următoarele trei zile au avut loc lucrările reuniunii internaționale. După comunicarea raportului general s-a trecut la discutarea ordinei de zi care cuprindea următoarele chestiuni: asigurările contra stricăciunilor cauzate terților de către aeronave, chestiune pusă de Aeroclubul Olandei, controlul recordurilor de înălțime propus de Aeroclubul Franței și Elveției, modificarea regulamentelor sportive și statutele F.A.I. „Deutscher Luftrach” a propus facilități de omologare pentru zborul fără motor. În această calitate de idei se decide numirea unei comisii speciale, care va avea rolul de comitet internațional al zborului fără motor, urmând a fi luate în seamă când zborurile sunt realizate în linie dreaptă sau cel mult o singură întoarcere la punctul de plecare. Aeroclubul Belgiei a cerut ca brevetul de pilot pentru avion fără motor să fie acordat în condiții mai grele, dar propunerea nu s-a admis.

Aeroclubul Regal Român a propus în scopul de a înlesni călătoriile aeriene internaționale, ca turiștii aeriени să fie pe viitor posesorii unor pașapoarte speciale „Carnet de passage en douanes” („Permis de liberă trecere la vamă”, n.n.), care să se poată viza la plecare în propria lor țară, de către ambasadorii, miniștrii de interne al țărilor peste care se va zbura. Această formalitate mult mai simplă, dispensa pe zburători de obligația solicitării autorizațiilor de zbor, care se obținea cu mare greutate și cu date fixe, care adesea depășesc programarea zborului. În același timp avionul să poată lua la bord un aparat f.f (telegrafie fără fir - Morse) pentru ușurința navigației. Congresul a fost unanim de acord cu aceste propuneri ale Aeroclubului Român urmând a face intervenții la toate guvernele aerocluburilor afiliate, aceste măsuri înlesnind turismul aerian. Congresul a decis ca „Medalia de aur” instituită de F.A.I. sub numele „Medaille de la Vault” să fie acordată numai unui pilot de linie aeriană, în baza unui regulament ceva fi stabilit de Comisia sportivă a F.A.I. și publicat anul viitor.

Participanții au votat afilierea Aeroclubului Greciei și Lituaniei, precum și gruparea „Canadian Flyind Clubs Association”.

S-a decis ca următorul congres al F.A.I. să se țină la Roma în anul 1932. Viitoarea conferință anuală a F.A.I. s-a stabilit pentru 1931 să aibă loc în Olanda la Haga.

„Medalia de aur” a F.A.I. pentru anul 1931 a fost atribuită lui Italo Balbo în amintirea traversării Atlanticului în fruntea grupului de 10 hidroavioane italiene. Congresul l-a reales în funcția de președinte pe principele G. V. Bibescu, admitând cu unanimitate de voturi ca vicepreședinte să fie Louis Bleriot.

În timpul celor trei zile de lucru de la Sinaia, congresiștii au fost sărbătoriți în mod deosebit de prof. Nicolae Iorga, președintele Consiliului de Miniștri, de Ministerul Afacerilor Extreme, de principele Bibescu și de Aeroclubul României. La sfârșit, s-au organizat două vizite: una la Brașov, la Uzina de avioane și motoare I.A.R., unde a fost și o prezentare a avioanelor naționale I.A.R. și S.E.T. și altă vizită în regiunea petroliferă la Moreni, unde ing. M. Constantinescu, membru al Aeroclubului României și director general al societății „Creditul Minier”, a făcut onorurile de gazdă la Cazinoul Creditului Minier de la Moreni, apoi s-a vizitat rafinăria de la Câmpina. Participanții au fost uimiți de un spectacol unic în lume la acea dată: vizita unei sonde de la Moreni care ardea de trei ani, în plină erupție, fără putința de a fi stinsă.

În ziua de 14 iunie, congresiștii au început a părăsi țara noastră unde autoritățile de stat și Aeroclubul au căutat să le facă o cât mai bună și instructivă primire.

După terminarea acestei întruniri internaționale, eu și căpitanul (r.) Gh. Bănciulescu, secretarul general al Aeroclubului Regal Român am putut răsufla ușurați că ne-am făcut treaba bine, totul petrecându-se în cea mai desăvârșită ordine.

Drept urmare a hotărârilor congresului F.A.I. din România, principele Bibescu a adresat o invitație miniștrilor Aerului din Anglia, Franța, Italia și Germania, de a se întruni, undeva spre a delibera chestiunile hotărâte de congresul F.A.I. Principele Bibescu a propus Bucureștiul și în calitate de gazdă, Palatul de la Mogoșoaia. Invitația a fost primită favorabil de miniștrii Aerului, întâlnirea fiind stabilită în zilele de 7-15 octombrie. La data fixată au venit pe calea aerului, următorii: lordul Amulree din Anglia, ministrul Aerului francez, dl. Dumesnil, avionul fiind pilotat de celebrul aviator Costes, ministrul Aerului din Italia, (mareșalul, n.n.) Italo Balbo, care a pilotat personal avionul cu care a venit. Din Germania a sosit generalul (r.) Von Hoepfner, vicepreședinte al Aeroclubului acestei țări.

S-au discutat probleme relative la condițiunile de simplificare a circulației aeriene, adoptându-se pe viitor un punct comun, astfel că pe teritoriul țării noastre s-au pus bazele unui bun început în jurul ideii „aviația în slujba păcii”.

O frumoasă încercare a avut în acest an pentru câștigarea „Cupelor Bibescu” pe distanța București - Roma și București - Paris. Pentru „Cupa București - Roma” au concurat echipajele române formate din: căpitanul Ion Negrescu-plutonierul Georgescu, locotenentul (Gheorghe, n.n.) Olteanu- căpitanul Drăgan, care au parcurs distanța cu o medie de 180 km./oră și echipajul format din locotenentul Popișteanu-căpitanul Iacobescu, care a realizat media de 215 km./oră pe traseul București - Roma. Pentru această cupă au concurat și două echipaje italiene formate din: colonelul Pinna-locotenentul Colangeli la bordul unui avion ER-3 cu motor Fiat 1000 CP, realizând o viteză de 251,7 km./oră, al doilea echipaj fiind format din căpitanul Giordano-căpitanul Bonino aflat la bordul unui monoplan A. 220 motor Fiat 750 CP, care a realizat voiajul aerian Roma - București, în ziua de 12 octombrie, în timp de 4 h. 31' câștigând „Cupa Bibescu” pe anul 1931, realizând o medie de 252,3 km./oră. Clasamentul final a fost pentru această cupă, în ordine: 1.căpitanul Giordano, 2. colonelul Pinna, 3. locotenentul (Alexandru, n.n.) Popișteanu., 4. căpitanul (Ion, n.n.) Negrescu.

Pentru „Cupa Bibescu Paris - București”, au concurat două echipaje: unul românesc format din căpitanul Radu Rusescu-căpitanul Leonard, care din cauza unui accident survenit pe aerodromul Le Bourget nu s-a putut clasa. Al doilea echipaj a fost francez, fiind format din lt. colonelul Bouscat care venind la București spre a face traiectul București - Paris, nu a putut pleca din cauza condițiilor meteorologice defavorabile și a schimbării itinerarului prin nordul Italiei din cauza neprimirii autorizației de a se zbura peste Germania.

Cupa aceasta n-a fost atribuită nimănui în anul 1931.

Un raid interesant a fost efectuat de echipajul format din locotenentul (Octav, n.n.) Oculeanu-maiorul (Emanoil, n.n.) Ionescu pe distanța Londra - București, fără escală, după ce acest echipaj efectuase zborul București - Varșovia și înapoi fără escală.

Aviația civilă a desfășurat o activitate frumoasă sub direcția generalului (r.) Gheorghe Rujinschi. Pentru coordonarea lucrărilor aeriene și stabilirea unei politici aeriene, Direcția aviației civile a cerut și i s-a aprobat prin Jurnalul Consiliului de Miniștri nr. 163 din 25 februarie 1931 înființarea Consiliului Superior al Aerului, organ consultativ al aviației civile în legătură cu apărarea națională. Direcția aviației civile era obligată prin acest jurnal să ceară în prealabil avizul acestui consiliu în special în următoarele condițiuni: a) Navigația aeriană comercială națională și internațională. Convențiile respective. b) Infrastructura aviației civile. c) Alegerea materialului (volant, n.n.) utilizat în navigația aeriană.

Compunerea Consiliului: președinte, A.S. regală, prințul Nicolae. Membri: subsecretarul de stat de la Președenția Consiliului de Miniștri, secretarul general al Ministerului Industriei și Comerțului, un delegat al Marelui Stat Major, un delegat al Ministerului Afacerilor Interne, comandantul Trupelor de aeronautică, directorul aviației civile, un inginer delegat al Aeroclubului României. În această din urmă calitate am fost numit în acest consiliu, care și-a dat avizul într-o serie de probleme aeriene puse de generalul Rujinschi - directorul aviației civile. Astfel, s-a reglementat circulația aeriană în interiorul țării, s-au elaborat și început lucrările de înfrumusețare și îmbunătățire a aeroportului Băneasa, s-a terminat construcția unui frumos aeroport la Cernăuți, s-au acordat o serie de avantaje companiilor C.I.D.N.A, în legătură cu Parisul și L.O.T, în legătură cu Varșovia și Salonic pentru îmbunătățirea legăturilor aeriene cu aceste capitale și orașe.

În interior s-a înființat compania de stat L.A.R.E.S (Liniile Aeriene Române Exploatate de Stat care avea în dotare: 6 Avia B.H.25, 2 Junkers F.13 și 1 Farman Goliath); care au funcționat pe traseul: București - Galați - Chișinău - Cernăuți - și în timpul verii s-a deschis linia aeriană București - Constanța - Balcic.

Activitatea Asociației A.R.P.A. s-a desfășurat cu folos și prin Școala „Voevodului Mihai” și prin Școala de pilotaj A.R.P.A. cu destulă însuflețire grație unor inimoase aviatore ca prințesa Ioana Cantacuzino, care a continuat cu mult succes opera fratelui său. Printre elevii acestei școli se distinge tânărul pilot, prințul Ionel Ghica, care în cursul acestui an execută raidul București - Khartum, în Africa și înapoi, cu un avion de turism.

În cadrul Aeroclubului Albastru s-a dat tot sprijinul parașutistei Smaranda Brăescu pentru a realiza recordul feminin de înălțime, la arucare cu parașuta. Punându-i-se la dispoziție un avion spre a realiza acest record, Smaranda Brăescu, pilotată de locotenentul (Alexandru, n.n.) Papană, s-a aruncat (lansat, n.n.) cu parașuta de la 6000 m., la 28 octombrie 1931, stabilind astfel un record european. În dorința de a bate recordul mondial și în lipsă, în țară, a avionului potrivit, am organizat în cadrul Aeroclubului Albastru, ca vicepreședinte al acestuia, un festival la Teatrul Național, urmărind ca din fondul ce se va strânge, Smaranda Brăescu să poată pleca în America pentru baterea recordului mondial. La acest festival și-au dat concursul, benevol, renumiți artiști: Maria Filotti, Constantin Sturza, Baldovin.

În cuvântul ce am ținut publicului asistent la terminarea festivalului, am arătat cum Smaranda Brăescu, de mică copilă nu a visat decât să se facă aviatore, într-un fel sau altul, și a reușit ca parașutistă. După cuvântarea mea, am adus-o și pe Smaranda (Brăescu, n.n.) spre a mulțumi publicului; fiind spontană și entuziastă, iar lumea a ovaționat-o timp îndelungat.

Însoțită de bunul gând al tuturor românilor, Smaranda a plecat în America unde în anul următor, a realizat recordul pe care și-l dorea, îndreptățind astfel speranțele ce se puseseră în curajul și patriotismul ei.

Alături de Smaranda Brăescu apare o nouă și inimoasă parașutistă în persoana domnișoarei Maria Mateșan care a executat prima aruncare din avion la 14 septembrie 1930 și de atunci a executat reușite aruncări (lansări, n.n.), în cadrul mitingurilor A.R.P.A. de la Cluj, Chișinău, Craiova și Turnu Severin.

Tot Aeroclubul Albastru a organizat, la 31 august, o pioasă solemnitate la 18 ani de la moartea lui Aurel Vlaicu, pe locul de lângă satul Bănești - Câmpina, unde a căzut acest mare aviator roman în tentativa lui de a trece în zbor Carpații.

În acest an, balul aviației a fost organizat de A.R.P.A. la 19 februarie, în saloanele Cercului Militar, iar la 28 iunie, pe aerodromul Băneasa a fost sărbătorită împlinirea a cinci ani de activitate a asociației în prezența generalului Ștefănescu Amza, ministrul Armatei.

ȘI TATA A LUPTAT LA COTUL DONULUI

(partea a II-a)

---Profesor universitar dr. Gheorghe Boaru.
Academia Oamenilor de Știință din România

Continuăm publicarea jurnalului de front al lui Gheorghe Boaru, protagonistul cărții Ști tata a luptat la Cotul Donului, publicată anul acesta de către domnul profesor universitar dr. Gheorghe Boaru, sub egida Academiei Oamenilor de Știință din România.

Cum am menționat și în numărul trecut, Gheorghe V. Boaru (Ghiță Boaru), protagonistul acestei cărți, a fost înrolat în Regimentul 13 Dorobanți din Iași la 20 februarie 1942, a participat la cel de Al Doilea Război Mondial în Campania din Est, a luptat la Cotul Donului și a căzut prizonier la 22 noiembrie 1942. A trecut prin infernul lagărelor rusești de prizonieri și s-a înrolat în Divizia de voluntari români „Tudor Vladimirescu”, cu care a participat la luptele pentru eliberarea Transilvaniei, Ungariei și Cehoslovaciei, ajungând până în Munții Tatra și Matra. A fost lăsat la vatră după patru ani, la 11 februarie 1946.

---Redacția

Bombardamentul de noapte al rușilor. Dumnezeu a fost cu noi și de data asta

În altă seară am fost opriți pentru a face o haltă mare de noapte într-un alt sat. De data aceasta s-a întâmplat un alt fenomen. De pe coasta satului unde eram noi s-a observat că din coșul unei case țâșnea un snop de cartușe trasoare. Un ofițer de-al nostru, Dumnezeu să-i dea sănătate dacă o mai trăi, a urlat cât l-a ținut pieptul să părăsim imediat satul și să fugim peste deal.

Bine că nici nu apucasem să ne instalăm pentru noapte căci am fugit repede din acel loc și cred că ne-am oprit undeva la vreun kilometru distanță. Am bombănit noi între noi că nici noaptea nu ne lasă-n pace șefii noștri după 10 ore de marș.

Cam la 15 minute, a apărut aviația rusă care a bombardat satul de-a lungul și de-a latul până l-a făcut numai flăcări și fum. Au omorât tot ce a întâlnit acolo pârjolul, inclusiv populația lor. Niciunul dintre ai noștri nu a fost prins în sat.

Informația că noi ne cartiruisem în sat a fost semnalizată cu trasoare de un localnic. Am avut noroc și de această dată. Dacă apucam să ne culcăm în sat, la cât de frânți de oboseală eram, nu mai scăpam niciunul.

Ne-am rugat apoi la Dumnezeu pentru sănătatea ofițerului care ne-a salvat.

Oricum pe timpul marșului am constatat că rușii stăpânesc văzduhul. Uneori veneau grupuri, grupuri, zi și noapte, mitraliaiu și aruncau bombe pe capete, din fericire nu cu prea mult efect deși se pare că primise avioane mai moderne de la americani.

Rușii întrebunțau vechile lor metode de bombardament la nimereală și mitraliere la repezeală. Uneori aruncau grămezi de grenade dintr-un fel de oală pe care noi am botezat-o „Oala lui Stalin”. Să te ferească Dumnezeu să fi fost pe-acolo.

Încă o dată m-am convins de valoarea sfatului lui tata de a-mi săpa adăpost oriunde m-aș afla. Îmi pare bine că mulți camarazi, care la început râdeau de mine când mă apucam de săpat adăpostul, s-au luat după mine și au scăpat cu viață. De cele mai multe ori săpam degeaba dar atunci când am fost atacați am scăpat cu viață.

Oricum pericolul venea de peste tot, nu numai din aer. În timpul unui marș pe drumul pe care mergeam și noi a trecut în goană o căruță trasă de doi cai frumoși. Căruța era încărcată cu muniții de artilerie și deasupra cu doi nemți.

La vreo 50 de metri de noi căruța a sărit în aer. A trecut peste o mină. Ce noroc pentru noi. La noi în sat am auzit un proverb care spunea că „nu este pentru cine se potrivește ci pentru cine se nimerește”. Nemții ne-au scutit de belea. Căruța a fost făcută țândări, muniția a fost aruncată peste tot dar nu a explodat iar, ca prin minune cei doi nemți au scăpat teferi. Caii s-au speriat rău de tot de nu i-au mai putut prinde chiar dacă am încercat și noi să-i oprim.

Marșul nostru continuă

Mergând în marș ziua eram în subzistența nemților cu mâncarea. Ne dădeau la trei zile câte o pâine, care avea ceva prin ea ca un rumeguș de lemn. Ne dădeau și ceva mâncare: dimineața ceai, la prânz ciorbă, seara o ciorbă, un tub de brânză (așa de mare cum este tubul cu pastă de dinți). Era foarte puțin, efortul era mare în marș cu tot harnașamentul personal plus armamentul și ne era tot timpul foame.

Nemții nu mâncau la fel ca noi. Ei primeau tuburi cu brânză topită, conserve cu carne chiar și ciocolată. Meniul nemțesc obișnuit cuprindea (n.a.): „marmeladă, ciocolată, brânzeturi, margarină, bomboane și țigarete Papastratos, Morava,...și alte bunătăți capturate din Grecia, Iugoslavia, Franța, Olanda, Polonia, Norvegia etc., totul de primă calitate”.

Ca să ne mai astâmpărăm foamea ne duceam pe unde au avut civilii ruși cartofi și mai găseam și noi din cei mici rămași după recoltare, îi fierbeam și după ce se răceau îi mâncam așa sau îi puneam în gamelă și-l mestecam cu lingura de făceam un fel de piure.

Aveam o mare problemă[căci nu aveam sare deloc. Nici civilii nu aveau fiind sub ocupația nemților și nici nu știam cum să cerem sarea. Am găsit un bulgăraș de sare pe prichiciul sobei la o casă și i-am zis că de asta să ne dea și a spus că nu are. Am învățat că la sare rușii îi spun „soli” dar tot degeaba că nu aveau nici ei.

Doamne, ce sărăcie era pe-acolo!

Prin părțile alea am găsit oameni foarte credincioși, majoritatea aveau cruciulițe la gât însă le purtau ascunse pe dedesubt fiindcă ai lor nu le dădeau voie.

Ne spuneau că lor li se cere numai muncă multă dar cu retribuție puțină de tot. Oamenii aceia, localnicii, știau clar că noi eram inamici dar de români nu se fereau. Cred că ei au înțeles că nici nouă nu ne convenea situația în care ne aflam și parcă nu ne purtau dușmănie dar se vedea clar în ochii lor ura față de nemți.

Noi, românii, le ceream dacă ne trebuia ceva, sau le dădeam ceva la schimb. Nemții le luau sub amenințarea armelor. În anumite sate nemții au mitraliat găinile de prin ogrăzi. Băștinașii ni se plângeau nouă care, spuneau ei, eram mai de omenie.

Să nu mai vorbesc despre faptul că nemții au spânzurat niște tineri de-ai ucrainenilor pe care i-au pedepsit pentru spionaj și sabotaj. Nici nu le-a dat voie localnicilor să-i înmormânteze, ca să rămână atârnați în ștreang ca exemplu pentru populație. Pe noi lucrul acesta ne-a cutremurat, nu mai văzusem așa ceva.

Atunci când eram aliați cu nemții i-am cunoscut și nu mi-au plăcut ca oameni. Le-am recunoscut rigoarea și disciplina dar nu am agreat cruzimea lor.

Când am fost aliați cu rușii, după 23 august 1944 i-am cunoscut atât eu cât și românii mei din zonele pe unde au trecut ei. Au furat, distrus, violat femei. Se îmbătau și deveneau fiare turbate. Una, două puneau mâna pe automat și amenințau pe oricine nu accepta ceea ce făceau ei. Așa erau rușii.

Marșul continuă spre răsărit

Noi ziceam că poate vom merge tot spre răsărit până unde răsare soarele și ne tot puneam întrebări, ce căutăm noi aici în țara asta a oamenilor cu șepci, și a pământului pietros?

Oricum la acea distanță nu mai aveam nici un chip de scăpare decât să mergem unde ne spuneau șefii noștri.

Ajunși la fluviul Nipru, ce să vezi, un pod mare ca al nostru de la Cernavodă de peste Dunăre, însă rupt în două și de care atârnav vagoane de cale ferată. Ce se întâmplase? Ca să încurce înaintarea nemților spre inima Rusiei, rușii au minat podul la jumătate, au legat vreo sută de vagoane de marfă și le-au împins cu o locomotivă încet, încet de la un capăt până când a ajuns primul vagon pe mină.

Podul a sărit în aer iar vagoanele stăteau spânzurate în apă și până undeva la mal și mai departe. Locomotiva fiind dezlegată a dat înapoi și s-a retras pe linie.

Rușii făceau tot ce le stăteau în putere pentru a întârzia înaintarea inamicului și aprovizionarea frontului acestuia. Noi am trecut Niprul cu niște șleपुरi și am continuat mai departe deplasarea în marș pe jos.

Despre ceea ce s-a întâmplat pe timpul marșului parcă n-aș vrea să povestesc și mai ales să-mi reamintesc, dar voi povesti totuși fiindcă așa s-a întâmplat, din păcate, spre rușinea armatei noastre.

Într-o zi, trecând printr-un sat, a ieșit la poartă o femeie cu o oală foarte mare, cam de 8-9 litri, cu lapte acru. Cum mergeam noi în marș femeia ne-a chemat la poartă să ne dea lapte. Plângea și ne-a spus că are și ea un băiat plecat pe front și nu mai știe nimic de el și poate o avea cineva îndurare și milă pentru el pe-acolo pe unde-o fi.

Ne-am scos gamelele din raniță și ne-am dus la ea. A început să ne toarne lapte la fiecare, cu o ulcică, în gamele. Eu am apucat să iau o porție și încă vreo doi colegi însă a venit căpitanul Vasiliu, și-a scos piciorul din scara șei calului și a tras cu șutul în oala femeii. Oala i-a sărit din brațe, a scăpat-o jos dar nu s-a spart că era din fontă. A început apoi a da cu cravașa în noi, am încasat și eu una de s-a cunoscut vânătaia mai multe zile însă laptele l-am mâncat repede că tare îmi mai era foame. L-am mâncat cu noduri și cu lacrimi ascunse gândindu-mă că noi ne duceam să luptăm, pentru rege, pentru cruce, pentru țară, iar el ne bate chiar și acum când ne apropiem de linia întâi a frontului.

Pentru faptele lor unii majuri care ne-au luat hrana noastră și au crescut porci acasă în țară și unii ofițeri care și-au bătut joc de noi, au fost sancționați. La plecarea din țară spre front o parte dintre cei în cauză chiar au fost mutați la alte unități. La noi au venit alții de la alte unități, dar parcă unii erau mai ai dracului decât cei care-au plecat.

Pe cei care au venit din alte unități la comanda noastră, și erau mai de treabă, am început să-i respectăm și chiar să-i protejăm mai târziu când am intrat în focul luptei.

Cei care au avut acel comportament urât și au săvârșit fapte neomenoase față de trupă, mai ales în acele momente grele pentru noi (oboseală foarte mare, foame, sete, spaimă, necunoaștere,...), au avut de suferit mai târziu, mai ales când am ajuns în lagăr.

În lagăr mi-a povestit un ungar, care știa destul de bine românește, că au avut și ei un comandant de pluton sau companie care-i bătea chiar și pe câmpul de luptă. A fost găsit mai târziu, după atac, împușcat din spate și de aproape. Noi n-am făcut așa ceva dar nici nu mai era mult până acolo.

N-am putut să înțeleg multe lucruri atunci. Adică noi mășăluiam pe jos spre moarte, la sute de kilometri de granițele țării, făceam foamea, dormeam sub cerul liber înveliți cu o foaie de cort și o pătură și mai eram și bătuți cu cravașa. Pentru ce?

Am aflat ulterior că s-a auzit despre aceste întâmplări până la comandantul de regiment. De atunci nu l-am mai văzut pe căpitanul Vasiliu niciodată, nu știu unde a fost mutat, sau ce s-a mai întâmplat cu el.

Pe lângă noi mai treceau în marș către front și trupe ale aliaților noștri-nemții, numai că ei erau îmbarcați pe camioane. Mai treceau și tancuri, tanchete, motociclete, căruțe trase de cai.

Trupa noastră românească continua marșul pe jos zile întregi.

Credința în Dumnezeu. O faptă creștinească

În marș spre poziție, fiind cantonați într-o localitate ne-a trimis veste preotul (cred că era preotul diviziei că noi la regiment n-aveam preot atunci) că cine vrea să vină la biserică din localitate la slujbă, să vină că s-a vorbit la comandant să ne dea voie.

M-am dus. Mi-era dor de o slujbă de-a noastră creștină la care nu mai participasem demult.

Ultima slujbă adevărată, la care am participat, a fost acasă la biserica din satul meu natal ltești când am fost în ultima permisie. Părinții mei au insistat să merg la biserică iar preotul a făcut o rugăciune pentru toți feciorii din sat plecați în armată și pe front, rugând pe bunul Dumnezeu să le dea zile și să se întoarcă sănătoși acasă.

Cred că tata i-a spus preotului că suntem câțiva care vom pleca imediat pe front iar alții urmau probabil să fie recrutați.

Preotul satului a trecut prin mijlocul mulțimii din biserică, ne-a chemat în față pe toți flăcăii care eram la slujbă și ne-a „botezat” pe fiecare în parte cu un buchet de busuioc pe care îl muia mereu într-un vas de argint plin cu agheasmă și apoi ne atingea creștetul capului. Am pupat crucea sfântă fiecare.

Preotul s-a mai rugat pentru armata română, pentru comandanții armatei și pentru regele nostru.

Ceea ce s-a întâmplat atunci la acea biserică din Ucraina n-am să uit niciodată. Se adunaseră câteva zeci de localnici (femei, copii și vârstnici) și vreo douăzeci de militari din unitatea noastră. A venit un om bătrân care a descuiat biserica, el era un fel de îngrijitor și clopotar.

În biserică erau pereții pictați cu sfinți dar pe iconostas nu mai era nicio icoană.

Am aflat ulterior că preotul lor fusese izgonit de bolșevici în 1918 după marea revoluție bolșevică, iar localnicii ascunsese icoanele pe la ei pe-acasă.

Clopotul nu l-au mai tras de-atunci, de teamă să nu fie luat și dat la topit pentru interesele armatei. De atunci în satul lor s-a instalat întunericul și teroarea bolșevică pentru lumea creștină, n-au mai avut nicio slujbă, nu s-au mai oficiat ceremonii de botez, cununii religioase, slujbe creștine de înmormântare.

Doamne Dumnezeule!, nu puteam să cred că s-a putut întâmpla așa ceva. Cum să nu ai preot în sat, cum să fie închisă biserica?

Au scos din „biserică” două mese din lemn și două scaune. O femeie a adus de acasă icoana Maicii Domnului cu pruncul.

Preotul, care avea gradul de căpitan, avea la el toate odăjdiile și a scos dintr-o valijoară accesoriile necesare. Odată cu preotul a mai venit și un interpret care știa limba rusă. Împreună cu cântărețul care-l însoțea preotul a așezat pe cele două mese câteva obiecte bisericesti necesare slujbei. Era tânăr și prezentabil iar uniforma de preot îi dădea o prestanță aparte. Vocea lui de bariton acoperea tot zumzetul mulțimii care venea în continuu acolo.

Localnicii, dar și militarii români îngânau refrenul bisericesc și plângeau. Unii de emoția momentului pe care nu-l mai trăiseră de 25 de ani iar ceilalți cu gândul la casa părintească și la slujbele religioase de-acasă. A fost un moment foarte emoționant și înălțător sufletește.

După oficierea slujbei religioase, la rugămintea femeilor din localitate, preotul militar a trecut la creștinarea unor copii care nu fusese botezați niciodată deși unii dintre ei erau cam măricei.

Localnicii spuneau că au mai fost asemenea evenimente imediat după intrarea trupelor române pe teritoriul lor, cu un an înainte, după cucerirea Odessei, dar într-o localitate vecină care era departe de ei și nu s-au putut duce.

M-am oferit și eu să botez un copilăș care avea cred vreo 3-4 luni și i-am pus numele meu - Gheorghe. Ceilalți camarazi care au botezat copii le-au pus nume de-ale noastre românești: Ion, Maria, Ileana,...

N-am avut ce să-i dau drept cadou, așa cum fac, de obicei, nașii pentru finii lor. Ranița am lăsat-o la locul de cartiruire a companiei nebănuind ce avea să se întâmple aici (aș fi avut niște conserve și ceva biscuiți).

Am avut însă în buzunar o monedă de argint de 200 lei cu capul regelui Mihai și i-am dat-o mamei copilului. Oricum nu mai aveam ce să fac cu banii românești. I-am explicat că Mihai este regele nostru și că noi suntem armata regală.

În jurul meu se adunaseră câteva femei, mama copilului și cred că încă câteva rude (mi s-a părut că semănau între ele), care erau foarte impresionate de cadoul meu deși poate că ar fi preferat mai degrabă niște conserve.

Dădeau moneda din mână în mână și se mirau tot timpul.

Au fost foarte impresionate de figura regelui Mihai, le-am explicat că regele Mihai este de seama mea. Regele era născut tot în 1921 dar pe 25 octombrie iar eu pe 6 februarie.

Am avut impresia că localnicii ne invidiau pentru că noi românii aveam un rege așa de tânăr și arătos iar ei aveau stăpâni niște bolșevici și bineînțeles pe „tătucul” Stalin. Cred că le era frică să-și exprime admirația cu voce tare.

Pe fețele acelor femei se vedea admirația dar și teama de nu fi văzute de cine nu trebuia.

Ne-am dus apoi în locul de cartiruire a companiei noastre și am povestit camarazilor despre cum am petrecut timpul la biserică și ce-am făcut fiecare. Celor care nu au venit le-a părut rău și ne-au felicitat pentru botezul copilașilor. Parcă aveau un nod în gât și un regret.

Eu m-am simțit ușurat sufletește și mă gândeam în sinea mea că la mine-n sat n-am botezat niciun copil și-am ajuns aici la sute de kilometri de țara mea și printre străini (de fapt eram inamici căci eram în război cu rușii) să botez un copil.

M-am rugat pentru sănătatea lui și mă gândeam că ce-ar fi ca acest copil (Gheorghe) să ajungă vreodată în țara mea și să spună că nașul lui a fost un român. De altfel ei nici nu știau cum mă cheamă, le-am spus că mi se zice Ghiță că la noi la români lui Gheorghe i se mai spune de către părinți și Ghiță. Poate că mama lui avea să-l strige cum au ei obiceiurile pe-acolo și nu Ghiță.

Doar bunul Dumnezeu știe ce soartă o fi avut bietul copilaș cu acest război nenorocit și nemilos. Nu există pe lume ceva mai rău și mai urât decât războiul.

Îmi făceam gânduri așa degeaba ca să mă mai amăgesc și să uit de casă. Deja dorul de casă, de părinți, de satul natal, de prieteni,..., mă urmărea tot timpul. Camarazii mei spuneau că la fel simt și ei, starea în care ne aflăm și depărtarea de casă, ca o apăsare și un gol în inimă.

Atunci nu prea știam mare lucru despre localnicii ucraineni decât că sunt, ca și noi, creștini ortodocși și că bolșevicii le-au alungat sau chiar omorât preoții și le-au jefuit bisericile.

Le era frică să vorbească despre asta deși se întâmplase mai demult (peste 20 de ani). Ne-a spus aceste lucruri interpretul care a venit cu preotul la slujbă și care a mai vorbit atunci cu ei.

Sursa foto: internet.

PUNȚI PESTE PRUT: DIPLOMAȚIA MULTILATERAL ȘI NOUA PARADIGMĂ A SECURITĂȚII REGIONALE

---Adrian-Gabriel Carpiuc

Relațiile dintre state pot fi fructuoase doar dacă au loc într-o formă de organizare acceptată de toate părțile și care implică respect reciproc față de legile și obiceiurile celorlalte țări. Chiar dacă fastul tradițional și ceremonialul pompos al vremurilor de altădată s-au diminuat considerabil, totuși, bunele maniere rămân, ca și în trecut, o necesitate între state. Ca urmare, diplomația guvernează relațiile dintre state. Această instituție, a cărei practică implementează politica externă, este una dintre cele mai vechi semne ale civilizației. Cu toate acestea, ea nu și-a pierdut utilitatea, iar procesele și rezultatele sale ne determină să îi punem sub semnul întrebării natura și semnificația.¹

De la începutul secolului, la nivel global au avut loc schimbări fundamentale în relațiile dintre guverne și societățile civile. Încheierea Războiului Rece a inaugurat o perioadă caracterizată prin schimbări semnificative în interacțiunile economice, politice, sociale și culturale, iar epoca de după acest moment a fost însoțită de modificări în geografia conflictelor la nivel Mondial.²

În domeniul strategiilor diplomatice, conceptul de diplomație multilateral reprezintă un subiect teoretic semnificativ. Dezbaterea academică privind potențialul său vast a fost revitalizată de contextul concret și pragmatic al schimbărilor profunde petrecute în Europa de Est după sfârșitul Războiului Rece. În anii 1990, când comunitatea internațională căuta noi garanții de securitate națională, țările fostului bloc sovietic au urmat căi diferite, dar similare, în vederea integrării în NATO și în Uniunea Europeană. Acestea au învățat să valorifice flexibilitatea proaspăt dobândită pentru a-și urmări interesele naționale prin diverse canale, inclusive diplomația multilaterală, recunoscându-i astfel importanța. Această tendință a coincis cu un interes tot mai mare al puterilor din afara Europei de Est pentru comunicarea într-un mod similar, favorizând astfel folosirea unor asemenea strategii diplomatice.³

Putem spune că scopul final al diplomației multilateral este de a implica toate nivelurile de diplomație în procesul construirii unei păci autentice și durabile. Etimologia cuvântului „diplomație” provine din grecescul *diplôo*, care înseamnă „dublu” - referindu-se la actul de redactare a documentelor oficiale în două exemplare, unul transmis emisarilor ca scrisoare de acreditare, iar celălalt păstrat în arhive⁴. În vorbirea curentă, termenul „diplomație” are cel puțin patru sensuri:

- (1) politica externă a unui stat sau, generic, diplomația unei țări (ex: diplomația românească), a unei regiuni (ex: diplomația africană) sau a unei epoci (ex: diplomația interbelică);
- (2) corpul de stat care implementează politica externă a unui stat (Ministerul Afacerilor Externe și misiunile diplomatice aflate sub coordonarea sa);
- (3) activitatea profesională desfășurată de membrii corpului diplomatic și consular;
- (4) o activitate cotidiană desfășurată cu tact și grijă față de ceilalți — dar care poate însemna și o atitudine duplicitară sau vicleană.

Definițiile menționate, care s-au modificat foarte puțin în ultimul secol și jumătate, ne conduc la distingerea câtorva trăsături fundamentale ale diplomației:

- reprezintă principalul instrument de implementare a politicii externe a unui stat, stabilită la nivel național în acord cu legile fundamentale;
- este exercitată de state sau organizații internaționale;

¹Jean-Francois de Raymond, *L'esprit de la diplomatie [The spirit of diplomacy]*, Les Belles Lettres, Paris, 2015, p. 21;

²Burcu Yesiladali, *Second Track Diplomacy, Peace and Conflict Studies*, 2005. Disponibil la: https://www.academia.edu/2313115/MA_Thesis_Second_Track_Diplomacy_Efforts_To_Mitigate_Conflicts_Between_Turks_and_Greeks_Turkish_Cypriots_and_Greek_Cypriots_and_Turks_and_Armenians. Accesat la data de 17.06.2022.

³Nadia Boyadjieva, Kostadin Grozev, *Diplomacy, International intervention and post-war reconstruction: interactions between states, international organisations and local authorities in the implementation of the Dayton Accords, Intercultural Communication and Diplomacy*. Disponibil la: https://www.diplomacy.edu/wp-content/uploads/2021/06/IC-and-Diplomacy-FINAL_Part20.pdf. Accesat la data de 17.06.2022.

⁴Mihai Cercel, *Diplomație și negocieri diplomatice (Diplomacy and Diplomatic Negotiations)*, C.H.Beck, 2019, p.32.

- include toate mijloacele prin care statele dezvoltă și mențin relații prietenoase în scopul asigurării securității și prosperității;
- este o artă prin care interesele naționale sunt apărate în relațiile cu alte state și organizații internaționale;
- este un proces continuu de negociere și cooperare, destinat dezvoltării unor relații pașnice și prietenoase în toate domeniile de interes comun;
- este o profesie care necesită un set specific de abilități și competențe;
- implică informarea continuă, prin mijloace legale, despre condițiile și evoluțiile din alte state cu care există relații diplomatice.

Relațiile bilaterale dintre România și Republica Moldova. Aplicarea diplomației multilaterale

Imediat după anunțarea independenței Republicii Moldova ca națiune suverană, România a fost prima țară din lume care a recunoscut independența acestei națiuni (27 august 1991). În acea zi, au fost inițiate legăturile diplomatice dintre cele două țări la nivel de ambasadă. Chișinăul, capitala Republicii Moldova, a găzduit prima misiune diplomatică deschisă vreodată către un stat – România – la data de 20 ianuarie 1992. Aceasta a fost condusă la nivel de însărcinat cu afaceri până în iunie 1993. În iunie 1993, Chișinăul a găzduit acreditarea primului ambasador al României. În ianuarie 1992, Republica Moldova și-a numit primul ambasador în capitala României, București.⁵

În anii care au urmat independenței Republicii Moldova, care până de curând nici măcar nu făcea obiect de drept internațional, au fost puse bazele politice și juridice ale activității de politică externă, s-au creat instituțiile și structurile statului corespunzătoare, corpul și serviciul diplomatic, sistemul de pregătire a specialiștilor în domeniul relațiilor internaționale, au apărut organizații civile neguvernamentale și structuri internaționale etc. Toate acestea au contribuit la afirmarea țării pe arena internațională, la stabilirea relațiilor internaționale, la promovarea intereselor naționale, la acumularea de experiență în activitatea internațională și diplomatică.⁶

Caracterul unic și complexitatea situației Republicii Moldova în domeniul relațiilor internaționale constă în faptul că această țară trebuie să facă posibilă simultan renașterea tradițiilor istorice ale relațiilor internaționale, să stabilească relațiile politice externe actuale, să răspundă adecvat, structural și funcțional riscurilor și provocărilor dezvoltării globale, regionale și naționale.⁷ În acest context, este deosebit de actual studiul critic al propriei experiențe, greșelilor, tendințelor, formarea bazei teoretico-conceptuale a interesului național, politica externă, strategia de securitate a Republicii Moldova, perspectivele și strategia dezvoltării durabile și integrării europene.⁸ În urma studierii exhaustive a elementelor emblematice ale diplomației Republicii Moldova pot spune că următoarele sunt principiile directe care ghidează politica externă a țării⁹:

(1) Republica Moldova are nevoie de o politică externă activă pentru a organiza sprijinul internațional.

Nu se știe încă dacă atitudinile publicului larg față de politica externă se vor schimba în timp. Cu toate acestea, este evident că politicienii trebuie să acorde atenție tendințelor clare în acest sens. Este necesară îmbunătățirea capacităților Republicii Moldova pentru a-i permite să desfășoare o politică externă eficientă și axată pe rezultate.

(2) Este necesar să se acționeze în direcția adoptării unei abordări constructive a politicii externe, în special având în vedere dificultățile cu care se confruntă regiunea și lumea în ansamblu.

În relațiile sale cu toate celelalte țări și organizații din lume, Republica Moldova ar trebui să acționeze pentru promovarea unei atmosfere lipsite de potențiale surse de conflict.

⁵Ministry of Foreign Affairs of Romania. *Bilateral relations with Republic of Moldova*. More details Disponibil la: <https://www.mae.ro/en/romanian-missions#827>. Accesat la data de 23.06.2022.

⁶*Ibidem*.

⁷Ministerul Afacerilor Externe, *Cartea Verde a diplomației multilaterale*, p. 3. Disponibil la: <http://mae.ro/node/4903>, Accesat la data de 30.01.2022;

⁸Valentina Teosa, *Serviciul diplomatic: Teorie și practică*, Universitatea de Stat din Moldavia, Chișinău, 2011, p. 10;

⁹Iulian Groza, Nicu Popescu, *Politica externă a Republicii Moldova: O diplomație inteligentă pentru o țară mai puternică [Foreign Policy of the Republic of Moldova: A smart diplomacy for a stronger country]*, Notă analitică. Disponibil la: <https://ipre.md/2021/05/07/moldovas-foreign-policy-smart-diplomacy-for-a-stronger-country/>. Accesat la data de 23.06.2022.

În același timp, în ciuda aspirației la relații stabile cu toți partenerii externi ai Republicii Moldova, acest lucru nu trebuie făcut în detrimentul securității naționale a Republicii Moldova, al suveranității țării, precum și al capacității de a decide prezentul și viitorul independent de orice influență din exterior.

Din acest motiv, este de maximă importanță pentru Republica Moldova să stabilească legături solide și durabile în domeniile economic și de securitate.

(3) Este necesară o abordare principală și previzibilă a politicii externe.

Acest lucru ar trebui să fie ghidat de priorități clare pentru creșterea rezilienței interne, valorificarea pe deplin a oportunităților oferite de partenerii internaționali pentru a promova dezvoltarea economică și democratică a țării și consolidarea rezilienței la amenințările hibride externe. Acest lucru ar trebui să fie ghidat de priorități clare pentru creșterea rezilienței interne. Politica externă a Republicii Moldova ar trebui să fie un instrument primordial atât pentru protejarea populației sale, cât și pentru oferirea de avantaje evidente acestor persoane.

(4) Menținerea coerenței în politica externă.

Președintele Republicii Moldova și Parlamentul Republicii Moldova au în comun anumite competențe în domeniul politicii externe. Aceste competențe includ negocierea și semnarea tratatelor internaționale, numirea ambasadurilor în străinătate și primirea acreditărilor de la reprezentanții diplomați ai altor state. În Republica Moldova, Parlamentul este responsabil pentru aprobarea principalelor obiective strategice de politică externă, iar Guvernul este responsabil pentru asigurarea îndeplinirii acestor obiective. Au existat numeroase ocazii în care actorii principali ai politicii externe a Republicii Moldova, în special președintele și cabinetul, au comunicat pe plan internațional în moduri contradictorii. Acest lucru continuă să fie valabil chiar și în timpurile moderne, chiar și în ceea ce privește un subiect atât de delicat precum soluționarea conflictului din Transnistria. Acest lucru are un impact negativ asupra reputației Republicii Moldova ca partener de încredere în comunitatea internațională și reduce eficiența activităților sale legate de politica externă. În viitor, este important să se evite această caracteristică. Toți actorii principali trebuie să își rezolve diferențele politice de pe plan intern, să ajungă la un consens asupra celor mai importante priorități de politică externă și să realizeze aceste obiective într-un mod consecvent. Președinția și Guvernul, în special Ministerul Afacerilor Externe și Integrării Europene, ar trebui să ajungă la un acord privind mecanismele clare de cooperare instituțională și orientările practice pentru eforturile de implementare a politicii externe.

(5) Succesul Republicii Moldova în demersurile sale de politică externă este direct corelat cu calitatea parteneriatelor bilaterale pe care le menține.

Un astfel de exemplu în acest sens este relația pe care Republica Moldova o are cu România. În timpul epidemiei de COVID-19, România a oferit Republicii Moldova un sprijin extraordinar, inclusiv un număr semnificativ de vaccinuri. În ciuda faptului că situațiile de urgență necesită atenție imediată, este de o importanță capitală să se aloce o cantitate semnificativă de timp pentru a pune bazele unei integrări mai eficiente a infrastructurii cu România.

(6) Planificarea unor proiecte de anvergură pentru următorii 20 de ani.

Ca parte a acestui proces, ar fi benefic să existe deja o viziune pentru facilitarea interconectărilor feroviare de mare viteză cu capitalele țărilor vecine, precum și noi autostrăzi și poduri.

(7) Politica externă a Republicii Moldova trebuie să conveargă cu oportunitățile care decurg din prioritățile viitoare ale partenerilor europeni și transatlantici.

(8) Atunci când vine vorba de atingerea obiectivelor sale de politică externă, Republica Moldova trebuie să profite la maximum de beneficiile care decurg din adoptarea unei perspective regionale.

Republica Moldova este prea mică pentru a putea interacționa strategic cu actorii globali și pentru a atrage sprijinul necesar pentru a-și implementa cu succes obiectivele de politică internă și externă. Acest lucru face imposibilă implementarea cu succes a obiectivelor Republicii Moldova în domeniul politicii interne și externe. Diplomația Republicii Moldova ar trebui să caute instrumente și sinergii în colaborările regionale și internaționale pentru a promova inițiativele economice, de infrastructură și de transport, ca parte a unei abordări regionale. Este posibil ca Moldova să devină un centru de tranzit între Est și Vest. Acest lucru este important și în ceea ce privește obiectivele de securitate.¹⁰

¹⁰ *Ibidem*.

PE ARIPILE LECTURII

„Cartea rămâne cea mai fină daltă care îți sculptează mintea”

Omar Kayam

---**Angela Petre**, Baza Aeriană Boboc,
membră a Uniunii Ziarștilor Profesioniști din România

Cred că acest citat reușește să rămână o vreme în mintea fiecăruia dintre noi și să comunice esențialul, și anume, că informația dobândită prin lectură stimulează și dezvoltă gândirea și creativitatea.

Începând cu anul 2022, la data de 15 februarie, este sărbătorită Ziua Națională a Lecturii. Această dată nu a fost aleasă întâmplător de către inițiatorii legii, deoarece în această zi sunt omagiate două mari personalități ale României: Titu Maiorescu (n. 1840, Craiova) și Spiru Haret (n. 1851, Iași).

Cu ocazia Zilei Naționale a Lecturii, în Baza Aeriană Boboc/Școala de Instruire Interarme a Forțelor Aeriene au avut loc o serie de activități și evenimente menite să încurajeze lectura în rândul tinerilor și adulților. Astfel, după o săptămână agitată, plină de activități de zbor și pregătiri, cu aprobarea și sprijinul comenzii bazei aeriene și cu un efort uriaș depus de organizatori, în clubul unității s-a desfășurat pentru al treilea an consecutiv Ziua Lecturii.

Înainte de ora stabilită pentru începerea evenimentului, deși spectatorii începuseră să sosească și să umple sala, pregătirile erau în toi! Prezentatoarele, două domnișoare drăguțe, lt. Ruth Drăgușin și s.c. Iulia Besnea, își pregăteau cu profesionalism materialele și coordonau ultimile detalii. Se făceau probele de microfon și emoțiile creșteau.

Invitați de onoare la eveniment au fost de această dată publicistul și epigramistul Viorel Frâncu, recunoscut la noi la Buzău, împreună cu poeta Luminița Cristina Leșevschi. Și eu am avut onoarea și privilegiul să fiu invitată să recit câteva dintre poeziile pe care le-am scris, legate de acest fenomen unic și totuși atât de uzual într-o bază aeriană, „zborul”.

Sala parcă devenise neîncăpătoare atunci când scaunele au început să se coloreze rapid în albastru. Exact la ora stabilită activitatea a început cu intonarea Imnului de Stat, apoi s-a dat startul la bună dispoziție. Pe parcursul evenimentului, pe ecran s-au succedat slide-uri cu imagini surprinse în timpul activităților de zbor desfășurate în cadrul bazei și s-au recitat poezii pe temă, venite să completeze fin legătura omului cu cerul.

Au fost invitați pe scenă elevi de la Școala de Maiștri Militari și Subofițeri a Forțelor Aeriene, dar și doamna Elena Bunea, care au dat citire unor texte esențiale cu privire la importanța lecturii, mai ales în rândul tinerilor. S-a subliniat, în câteva rânduri, că lectura este un exercițiu care ne permite nu doar să înțelegem mai bine lumea din jur, dar să ne și modelăm propria gândire. Iar informația, așa cum știm înseamnă putere.

Deoarece trăim în era tehnologiei, s-a amintit pe parcursul activității că nu trebuie să uităm diversele suporturi prin care lectura poate fi accesibilă. Indiferent dacă optăm pentru formatul tradițional al cărții tipărite, pentru dispozitive de citit ebook-uri sau pentru utilizarea unei biblioteci digitale pe calculator sau pe dispozitive mobile, esențial este să cultivăm obiceiul lecturii pentru toate beneficiile directe aduse: dezvoltarea gândirii critice, îmbunătățirea memoriei și concentrării, și stimularea imaginației și creativității, printre multe altele.

De asemenea, pe același subiect, a avut loc și o scenetă cu accent pe mesajele motivaționale, menite să încurajeze cititul. Actorii au fost de această dată cpt. Georgian Stoica, slt. Elisei Soltuzu și lt. Larisa Demșa.

Apoi, a venit rândul și invitaților speciali, care prin aportul lor au dat valoare dar și un plus de veselie evenimentului. Domnul Viorel Frâncu a citit câteva pasaje din cartea sa, despre povestea incredibilă a vulturului Ilie, personaj emblematic din Gara Buzău, în perioada 1924-1942, apoi au urmat câteva epigrame care au stârnit mult haz, iar prietena noastră, Luminița Cristina Leșevschi a recitat câteva poezii despre zbor, exprimându-și emoția și bucuria de a se afla între oamenii aflați în slujba cerului.

Comandantul unității domnul general de flotilă aeriană Ovidiu Bălan, a încheiat acest eveniment reamintind tinerilor cât de importantă trebuie să fie dorința de a citi și de a continua consolidarea calității pe care nu ne-o poate lua nimeni niciodată: INFORMAȚIA.

RAFTUL CU CĂRȚI

Ion Giurcă, **1918 - UNIREA BASARABIEI CU ROMÂNIA DE-A PURURI ȘI TOTDEAUNA**, Chișinău, Editura Lexon-Prim, 2025

Despre unirea Basarabiei cu România, în 1918, ca prim pas spre întregirea României în 1918, s-a scris mult după 1989, dar, mai ales, în preajma și după Centenarul României Mari. Subiectul a fost, este și va fi în continuare generos pentru oricine abordează acest moment crucial al istoriei României, rezultatele sunt însă diferite, funcție de profesionalismul și seriozitatea celui care se apleacă, cu mai multă sau mai puțină pricepere, asupra problematicii. Și, mai ales, funcție de poziționarea în raport cu evenimentul și consecințele acestuia în istorie.

Profesorul universitar dr. Ion Giurcă, reputat istoric militar, cu o valoroasă și incontestabilă operă științifică, ne oferă, încă o dată, o veritabilă lucrare, un volum de referință pentru toți cei interesați de o analiză pertinentă, documentată arhivistic și susținută cu argumente incontestabile, a actului unirii Basarabiei cu România de la 1918. Desigur, formația sa militară și, mai ales, expertiza didactică de excepție dobândită în mulți ani de profesorat în cadrul Universității Naționale de Apărare „Carol I” din București, l-au îndemnat să se aplece într-o măsură mai mare asupra aspectelor politico-militare ale evenimentului, cu o analiză detaliată asupra contribuției armatei române pentru restabilirea ordinii și siguranței populației dintre Prut și Nistru, grav amenințate de acțiunile de jaf și de bandă ale trupelor ruse intrate în disoluție după declanșarea Revoluției bolșevice în 1917.

Nu este minimalizat nici rolul bisericii și al personalităților artei și culturii românești în înfăptuirea acestui act de demnitate națională.

Lucrarea este susținută de un solid aparat critic, o bogată bibliografie, un număr consistent de anexe (64), un foarte folositor indice de nume și de o impresionantă și sugestivă iconografie.

Aprecierile de mai jos vin să întărească și să certifice și ele valoarea acestei lucrări.

„Lucrarea de față reprezintă o remarcabilă contribuție istoriografică semnată de profesorul universitar dr. Ion Giurcă, care abordează cu meticulozitate un subiect de importanță majoră pentru istoria noastră: unirea Basarabiei cu România, de la 1918. Actul istoric-esențial pentru configurarea granițelor României întregite-este privit dintr-o perspectivă complexă, ce aduce în lumină nu doar evenimentele politice, ci și contextul economic, cultural și militar care au favorizat realizarea idealului național pentru românii basarabeni. [...] Construită pe formatul unei cronici documentare care evocă pas cu pas evoluția evenimentelor premergătoare actului unirii din 27 martie/9 aprilie 1918 în Sfatul Țării, lucrarea cuprinde un capitol dedicat analizei rolului Armatei Române, de la intrarea trupelor române în Chișinău, primirea generalului Ernest Broșteanu la Sfatul Țării (parlamentul ales al Republicii Democratice Moldovenești) și până la operațiunile militare din sudul Basarabiei, toate acestea contribuind la susținerea și încurajarea populației locale împotriva actelor de sabotaj și la consolidarea autorității noii administrații. [...]

Lucrarea este și un act de justiție istorică, corectând distorsiunile vehiculate în trecut de istoriografia sovietică și aducând în prim-plan adevărul bazat pe izvoare istorice solide. Autorul volumului, un reputat istoric militar, reușește să integreze diverse perspective și să ofere o imagine echilibrată asupra evenimentelor, fără a minimaliza rolul niciunui actor implicat.”(Igor Șarov, conferențiar universitar, doctor în istorie, rector al Universității de Stat din Moldova-prefațatorul cărții).

„Ion Giurcă, nume de referință al istoriografiei militare românești, este istoricul cu condei și cu viză de reședință la arhivele din România, autorul care știe să mânuiască cu măiestrie narativul științific și să-l purifice de ingerințele factorului politic și ideologic. [...] Este un cercetător prolific și principial, cu o abordare strict metodologică a temelor sensibile de istorie, și polemizează cu oricine încearcă să practice o istorie speculativă.” (Ion Xenofontov, istoric, cercetător la Academia de Științe a Moldovei)

Așadar, o carte de referință, un document de certă valoare științifică, utilă atât cercetătorilor domeniului, cât și celor interesați de acest subiect deosebit de important al istoriei naționale.

---General de brigadă (rtr) dr. Mircea Tănase

Florentin Popescu, *Din Buzăul de altădată*, Buzău, Editura „Editgraph”, 2025

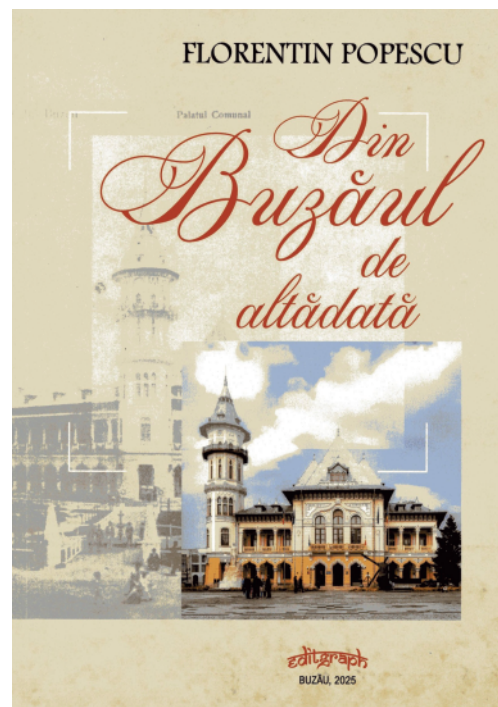
Acest volum a apărut ca un omagiu adus scriitorului Florentin Popescu, cu prilejul împlinirii vârstei de 80 de ani.

Născut la Lera-Chiojd, la 3 aprilie 1945, octogenarul buzoian se înscrie cu cinste și pasiune în marea panoplie a scriitorilor români, dovedit prin plurivalența operelor sale literare.

În „Nota autorului”, Florentin Popescu precizează cum a fost alcătuit acest volum: *Această carte scrisă din iubire pentru plaiurile mele natale s-a născut în urma publicării în revista **Literadura** a serialului, **Oameni și locuri din Buzăul de altădată**, al cărui subiect deductibil din titlul reprezintă o întoarcere în timpurile pe care le-am trăit în copilărie, la Lera Chiojdului și în orașul Buzău, de care mă leagă nenumărate amintiri.*

Aidoma unui culegător de fructe de pădure, am adunat ca într-un coș aceste amintiri în speranța și cu credința că îi vor interesa pe cititorii mei de toate vârstele, probabil dornici să privească mai îndeaproape „fotografiile” unor oameni și locuri de odinioară, fie empatizând cu autorul, fie din simplă curiozitate.

Cartea este o autobiografie a autorului, toate capitolele făcând referire la anii copilăriei, apoi la cel de gimnazist la „pedagogică” și elev la Liceul „B. P. Hașdeu”. În acest context, Florentin Popescu evocă, în nu mai puțin de șapte capitole, o „galerie a minunaților dascăli”, personalități marcante ale pedagogiei buzoiene, în care sunt strecurate întâmplări, mai mult sau mai puțin plăcute, inerente statutului de elev.

Scriitorul descrie cu nostalgie evoluția urbei Buzăului cu stabilimentele sale reprezentative: cofetăria „Macul Roșu”, o „Capșa” a orașului de odinioară, loc de întâlnire a intelectualității locale, cinematograful „Moldavia”, Hotelul „Coroana”, unde se desfășurau ședințele Cenaclului „Alexandru Sahia”, Parcul „Crâng” ș.a..

Florentin Popescu a fost legat pasional de viața și opera scriitorului Vasile Voiculescu, căreia i-a dedicat numeroase articole și volume (vezi capitolele *Cu V. Voiculescu la Pârscov și mai departe*).

Volumul este susținut de o bogată iconografie, multe din fotografiile incluse fiind inedite.

Ca o concluzie, despre scriitorul Florentin Popescu, prof. univ. dr Ion Dodu Bălan menționează: *Prin toată opera sa Florentin Popescu ni se înfățișează ca un intelectual adevărat, cu formație plurivalentă, prozator talentat, poet inspirat, sociolog, etnopsiholog, critic literar de prestigiu, journalist curajos, implicat plener, cu decență, deloc gălăgios în viața culturală a societății noastre.*

Cristian Ionescu, *Parfum de târg interbelic. Viața de zi cu zi a buzoienilor în publicitatea vremii (1925-1935)*, București, Editura „Alias”, 2025

Absolvent al Facultății de Jurnalism și Științele Comunicării, Universitatea București, Cristian Ionescu s-a dovedit a fi un gazetar profesionist, dacă amintim doar mulți ani petrecuți, în calitate de redactor șef la cotidianul „Opinia”.

Prezenta lucrare este rodul unei munci asidue de cercetare în jurnalele vremii, dar și din scrierile altor autori care au abordat teme referitoare la istoria presei, în general, și mai ales la cea buzoiană.

Autorul face o radiografie complexă a societății buzoiene din perioada interbelică, structura cărții demonstrând amplitudinea cercetărilor.

Iată câteva din capitolele lucrării:

1.Contextul economic și efectele „marii depresiuni” asupra economiei Buzăului, prăvălii și negustori, între lux și sărăcie.

2.Presa buzoiană în perioada 1925-1935, forme asociative ale gazetarilor.

3.„Anunțuri”, „reclame” și „insertii” în paginile ziarelor buzoiene, în perioada 1925-1935, asezonate cu fotografii, ilustrații grafice și reclame inedite.

Sunt inserate articole de tip can-can, precum:

- *Un ministru celebru dă un mare tun cu petrolul de la Buzău;*

- *Marginalii, cerșetori, hoți și prostituate;*

- *Crime pasionale și un proces urmărit de ziarele din capitală;*

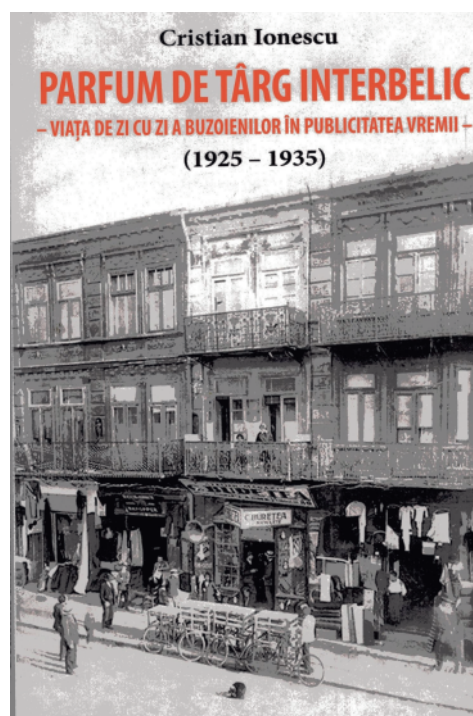
- *Produse de igienă, dentiști și prezervative;*

- *Produse alimentare, meseriași și clarvăzători;*

- *Vulturul Ilie, mascota Buzăului interbelic;*

- *Ziariști din lumea întreagă vin să vadă cvadrupleții de la Pătârlagele;*

- *Tragedia de la Vintileanca și acarul Păun.*

Volumul are o bogată bibliografie și o galerie foto cu ziare buzoiene interbelice și imagini din Buzăul acelor ani.

Referitor la modul cum a fost abordat subiectul acestui volum, autorul menționa: *Cercetarea publicității din presa buzoiană din perioada 1925-1935 s-a dovedit o ocazie de a realiza o pagină inedită din istoria orașului, o istorie a comercianților și firmelor locale emblematice în Buzăul interbelic, dar și una a mentalităților, nevoilor, obiceiurilor, posibilităților și limitărilor comunității în acel moment.*

Doru Brătulescu, *Din zestrea ținutului Buzăului*, Buzău, Editura „Teocora”, 2025

Cu fiecare carte editată, Doru Brătulescu face un acribic excurs la memorie, utilizând, deopotrivă, arhiva, încă vie, dar și o bibliografie și iconografie istorică bogată, ce aduce în fața cititorului prezent un trecut al ținutului Buzăului, cu lumini și umbre.

Autorul precizează încă din debutul cărții motivul pentru care a alcătuit această lucrare: „am încercat să scotocesc câte ceva din istoria secolelor trecute și să recuperez mai multe amintiri din anii '60-89, pe care le-am așezat apoi în două părți.

Prima parte aparține unor evenimente și întâmplări de pe Valea Buzăului, iar a doua parte aparține oamenilor și orașului Buzău. De ce așa?

Pentru că aglomerația dintotdeauna a orașului nu se poate compara niciodată cu locurile și natura aflată la poalele munților, unde singurul zgomot atât pe timp de zi cât și noaptea, este susurului izvoarelor și al râului Buzău”.

Și, într-adevăr, autorul ne amintește în prima parte a volumului, chiar în primul capitol, despre construcția unei șosele denumită „Buzău-Frontiera, secția Bâsca-Mica”, pe teritoriul românesc, despre „Vama Bâsca Rosilii. Biroul vamal Bratocea. Sucursala Bâsca Rosilii”, despre căile ferate forestiere, cu ale sale „mocănițe”, despre viața socială și economică a localităților Nehoiu, Nehoiașu și aparținătoarelor acestora.

Într-un alt capitol, se face vorbire despre miza resurselor de bogății minerale pe metrou pătrat, multe dintre acestea sarea, petrolul, gazele naturale, chihlimbarul s.a., neexploatate, din varii motive.

Tot din prima parte a cărții - „De prin sate adunate” - reținem date și informații despre muzeele sătești, dar și despre legendarul tren al navetiștilor cunoscut sub numele de „Țuicarul”.

Un loc important îl ocupă felul cum sunt redată istoria, amintirile și întâmplările legate de orașul Pătârlagele, localitatea de baștină a autorului, prin patru capitole distincte: „Extemporal la Pătârlagele de pe Valea Buzăului”, „Iazul Morilor din Pătârlagele”, „Luntrașul, casa Mitache și viitura de pe Valea Buzăului” și „A fost odată internatul, cantina, tanti Țăru și măgărița Liceului din Pătârlagele”, dar și despre nenorocirile care s-au abătut peste gospodăriile sătenilor din pricina viiturilor din fatidica zi de 3 iulie 1975.

Partea întâi a cărții se sfârșește cu o descriere a sărbătoririi Zilei de 9 mai, la Cimitirul Eroilor de la Siriu, monument ridicat în cinstea ostașilor români căzuți în luptele pentru apărarea țării, în Primul Război Mondial, și încheiată tragic pentru primul secretar al raionului, la întoarcerea de la festivități.

Cea de-a doua parte a volumului este dedicată urbei Buzăului, cu luminile și umbrele sale. Încă din primul capitol, autorul face o radiografie pertinent asupra unităților economice din Zona industrială, acuzând o privatizare și un management dubios care au condus la falimentul acestora.

În celelalte capitole aflăm istorii, mai puțin cunoscute, despre orologiul și arhiva Palatului Comunal, despre celebrii ceasornicari ai Buzăului, Nicu Ispas și Titi Condruț, dar și despre construcția Tribunalului, după planurile arhitectului Petre Antonescu, originar din Râmnicu Sărat.

Sunt amintite stabilimentele simbol ale Buzăului: Sala „Moldavia”, Cofetăria „Macul Roșu”, astăzi dispărute, Gara „Drăgaica”, precum și parohiile „Neguțatori” („Greci”) și „Adormirea Maicii Domnului” din cartierul Broșteni.

Ca de obicei, autorul oferă cititorilor pagini de istorie nescrisă: „Legea țuicii și marea răscoală de la 1907”, dar și un scurt remember despre personalitatea domnitorului Alexandru Ioan Cuza, de două ori oaspete al Buzăului.

Din această carte nu putea să lipsească istoria celebrilor covrigi de Buzău, date și informații, în marea lor majoritate inedite.

Acest volum întrecește pe deplin bibliografia istorică a județului Buzău și este o sursă de informație la îndemâna tuturor celor care o vor avea în biblioteca personală.

Gheorghe Petcu, Pr. Marian Gegea, Tomiță Claudel Ionașcu, Constantin Târcolea, **Cartierul Poșta din Buzău. Oameni și întâmplări, Buzău, Editura „Editgraph”, 2025**

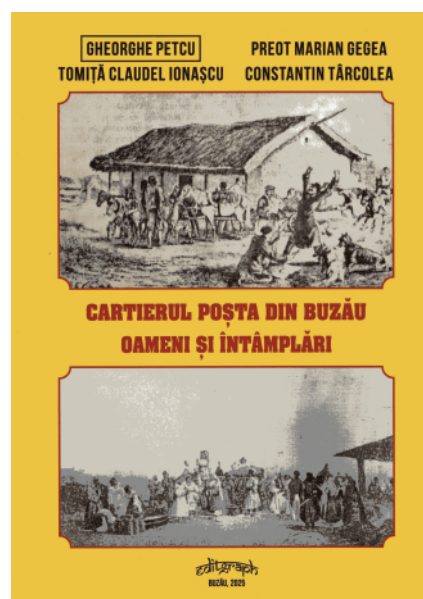
În anul 2010, scriitorul Bucur Chiriac și subsemnatul alcătuim o „Monografie sentimentală” a Cartierului „Mihai Viteazu”. După 15 ani, un grup de entuziaști din Cartierul „Poșta” editează o lucrare, fără pretenții de monografie, ce încearcă să descrie câteva aspecte specifice zonei, a vieții comunității, cu date și fapte reale, cu familii sau grupuri care au viețuit sau trăiesc în prezent aici.

La începutul volumului, regretatul scriitor Gheorghe Petcu face un scurt istoric al cartierului, cu o descriere generală, amintind așezarea geografică a acestuia și faptul că denumirea de „Poșta” este foarte veche, aici fiind o stație de schimbare a cailor de la poștalioanele ce intersectau orașul Buzău.

Pe parcursul lucrării sunt redată poveștile unor vechi familii, dar și biografii ale unor mari personalități originare din acest cartier, precum: viceamiralii Ion Murgescu și Sebastian Munteanu și prof. univ. dr. Constantin Târcolea.

De asemenea, sunt menționați: avocatul Nanciu, cerealistul Alexandru Stroe, prof. Virgil Poteraș, negustorul Chiriță și alții. În același context, unul din capitol este dedicat „Doamnelor Poștei”, cu preocupările lor, în general, casnice, dar și cele în care sunt menționate diverse biografii ale unor familii: Cărbuneanu, Zota, Sandu Matei și Sandu Constantinescu, Claudel Tomiță Ionașcu, Valeriu Matei ș.a..

Preotul paroh Marian Gegea alcătuiește o interesantă schiță monografică a Bisericii cu hramul Sfântului „Ioan Botezătorul” și a slujitorilor săi, din care aflăm că, la data de 19 februarie 1937, Permanența Consiliului Eparhial propune episcopului Ghenadie Niculescu și acesta semnează decizia 1038, care stipulează:

„Se înființează pe data acestei decizii Parohia Poșta din orașul Buzău pentru cartierul cu același nume prin dezlipire de la parohia Mihai Viteazu – Poșta. Cancelaria noastră va duce la îndeplinire prezenta decizie”.

Printre slujitorii bisericii din cartier sunt menționați preoții: Gheorghe Leșovici, Nicolae Popescu, Horia Constantinescu, Nicolae Dumitrașcu și Marian Gegea.

La lansarea cărții, care a avut loc la Corpul B al Bibliotecii Județene „Vasile Voiculescu”, a participat majoritatea familiilor din cartier care au primit gratuit această lucrare.

Bibliotecar de serviciu
Viorel Frîncu, membru al Uniunii Ziariștilor
Profesioniști din România

Cum să transformi o zi liberă într-o amintire de suflet: o vizită la Poiana Cozanei și Grota Pustnicului

---Plutonier adjutant principal Sandu Popa,
Divizia 2 Infanterie „Getica”, membru al Uniunii Ziariștilor Profesioniști din România

Sunt zile în care nu-ți mai ajunge orașul. Zile în care simți că betonul și zgomotul nu-ți mai spun nimic și că trebuie, pur și simplu, să pleci. Nu departe, ci undeva unde liniștea are altă greutate și aerul miroase a pământ și a fân. Pentru astfel de zile, Poiana Cozanei, un mic sat din comuna Bozioru, e ca o poartă deschisă spre alt timp. Un timp în care oamenii trăiau mai încet, iar frumusețea nu trebuia căutată - era pretutindeni.

Drumul până acolo nu e complicat, dar are farmecul lui. Din Buzău, urmezi DN10 spre Pătărlagele, apoi faci dreapta pe DJ203L, trecând prin Brăești și urcând spre Bozioru. De aici, asfaltul se oprește brusc, iar drumul devine o potecă de pământ care șerpuiește printre dealuri. Ultimii kilometri, până în Poiana Cozanei, par să te poarte într-o altă lume: livezi de meri, garduri din piatră, gospodării tăcute și oameni care salută simplu, de parcă te-ar cunoaște dintotdeauna. Pe măsură ce urci, zgomotul lumii se stinge încet. Satul e mic, aproape risipit între dealuri. Nu sunt pensiuni, nu sunt terase, nu e semnal bun. Doar liniște. O liniște care nu e gol, ci prezență. Aici, timpul pare că a uitat să mai alerge. Casele sunt din lemn și piatră, cu acoperișuri grele, iar fumul subțire de la sobă se ridică domol în amiază. E un loc care nu-ți cere nimic, dar îți oferă totul.

La marginea satului, o cărare urcă ușor spre Grotă Pustnicului. Există câteva panouri orientative, dar mai sigur te bazezi pe urmele pașilor care știu drumul. Grotă e mică, săpată în stâncă, și se spune că acolo ar fi trăit, cu secole în urmă, un pustnic care se retrăsese pentru rugăciune. Nu știu dacă legenda e adevărată, dar locul are o liniște care te face să crezi. Din fața grotăi, valea se deschide larg, iar lumina cade peste dealuri ca o mângâiere. E genul de priveliște care te face să taci fără motiv, doar pentru a nu o tulbura.

E o priveliște care pare pictată, cu satele mici pierdute între coline și cu norii care alunecă ușor peste munți. Vântul bate curat, iar liniștea e atât de profundă încât auzi aproape tot: foșnetul frunzelor, un cocoș care strigă în vale, un clopot îndepărtat.

Cei care ajung aici își dau seama repede că Poiana Cozanei nu e un loc de vizitat, ci de trăit. Nu e pentru turiștii care caută „ce e de făcut”, ci pentru cei care caută un sens. E o pauză sinceră de la tot ce ne grăbește. O zi petrecută aici e ca o curățare tăcută: respiri adânc, te oprești, ascuți. Poate stai de vorbă cu un localnic care îți povestește despre iernile de altădată. Poate mănânci o bucată de brânză pe iarbă și bei apă rece dintr-un izvor. Poate doar stai, fără să faci nimic.

Seara, când cobori spre vale, simți că ai lăsat ceva acolo sus. Poate o parte din oboseală, poate gândurile care nu-ți dădeau pace. Dar iei cu tine altceva - o liniște blândă, care te însoțește mult după ce ai plecat.

Poiana Cozanei și Grotă Pustnicului nu sunt locuri de bifat pe o listă. Sunt locuri de păstrat în suflet. Acolo unde simplitatea și tăcerea se întâlnesc, și unde înveți, fără să ți se spună, că uneori nu trebuie să pleci departe ca să te regăsești.

ZIUA DRAPELULUI NAȚIONAL

Joi, 26 iunie 2025, a avut loc ceremonia de înălțare pe catarg a Drapelului Național al României, pe platoul din fața Primăriei Municipiului Buzău. Sub privirile pline de respect ale celor prezenți, tricolorul a fost ridicat cu onoare, simbolizând unitatea, curajul și demnitatea poporului român.

În forma curentă, Constituția confirmă, prin Articolul 12, că drapelul României este tricolor, iar culorile sunt așezate vertical, în ordinea următoare, începând de la lance: albastru, galben, roșu. Fiecare culoare a Drapelului Național spune o poveste:

Albastrul - seninul cerului și idealurile de libertate;

Galbenul - bogăția pământului și hărnicia celor care îl muncesc;

Roșul - jertfa și sângele eroilor care au luptat pentru libertatea și independența noastră.

Originile acestei zile se află în trecut, pe 26 iunie 1848, atunci când Guvernul Revoluționar a decis adoptarea tricolorului ca simbol reprezentativ pentru toți românii.

Instituită prin Legea 96/1998, Ziua Drapelului Național este marcată anual la 26 iunie, prin evenimente menite să exprime istoria patriei noastre și prin parade militare specifice, în cadrul unităților Ministerului Apărării Naționale și ale Ministerului de Interne. În general, în marile orașe ale țării sunt organizate ceremonii publice de înălțare a Drapelului Național.

Alături de stemă, sigiliu și imn, Drapelul României este un simbol național oficial, așa cum prevede Constituția României din 1991, modificată și completată prin Legea de revizuire nr. 429/2003.

Prin această ceremonie, ne-am dorit să reafirmăm importanța respectului față de simbolurile naționale și să aducem un omagiu tuturor celor care contribuie, zi de zi, la păstrarea identității și valorilor românești. Manifestările au început miercuri seara, pe 25 iunie 2025, la ora 22:00, cu ceremonia de coborâre a Drapelului României și depunerea acestuia la Biserica Militară „Pogorârea Sfântului Duh”.

Respect și recunoștință celor care țin vie semnificația Drapelului Național!
La mulți ani, România!

---Locotenent Nicoleta Pană, Divizia 2 Infanterie „Getica”

BOTEZUL AERULUI PENTRU CEI MAI NOI PILOȚI MILITARI AI ARMATEI ROMÂNIEI

---Maistru militar clasa I Liviu Badiu,

Divizia 2 Infanterie „Getica”, membru al Uniunii Ziaristilor Profesioniști din România

Luni, 21 iulie 2025, la Baza Aeriană de Instruire și Formare a Personalului Aeronautic „Aurel Vlaicu” Boboc, a avut loc ceremonia de absolvire a cursului de bază Aviație-naviganți, înmânarea brevetului și insignei de pilot, un moment emoționant care marchează primul pas din cariera de pilot militar.

Evenimentul a fost onorat de prezența locțiitorului șefului Statului Major al Forțelor Aeriene, generalul maior Constantin Dobre, comandantul Comandamentului Forțelor Întrunite, generalul-maior Valerică Vrăjescu, comandantul Diviziei 2 Infanterie „Getica”, generalul-maior Claudiu-Mihail Sava, comandanți ai bazelor aeriene unde tinerii ofițeri își vor desfășura activitatea, rectorul Academiei Forțelor Aeriene „Henri Coandă” din Brașov, generalul de flotilă aeriană Marius Șerbezski, comandanți ai unităților militare din garnizoana Buzău, comandantul Inspectoratului General de Aviație, oficialitățile publice locale, dar și familiile și cei apropiați absolvenților.

Salutul din aer a fost asigurat de aeronavele din dotarea unității, dar și de către un elicopter Black Hawk din cadrul Ministerului Afacerilor Interne.

Momentele spectaculoase de acrobație au fost asigurate prin prezența piloților Aeroclubului României cu o formație de 3 aeronave Extra 300.

A deveni pilot militar este un vis pentru mulți, o carieră ce promite nu doar adrenalină și măiestrie tehnică, ci și o dedicare profundă față de serviciul militar. Dar cât durează exact această călătorie transformatoare, de la student la pilot de elită? Procesul de pregătire este unul complex și riguros, marcat de etape distincte, aeronave diverse și inovații constante.

Pregătirea inițială a piloților militari este o fundație crucială care pune bazele abilităților de zbor și ale disciplinei necesare. În inima acestui proces, la Academia Forțelor Aeriene Brașov „Henri Coandă” și la Baza Aeriană de Instruire și Formare a Personalului Aeronautic „Aurel Vlaicu” Boboc, se desfășoară instruirea fundamentală. Aceste instituții reprezintă punctul de plecare pentru viitorii piloți militari. Un aspect cheie al instruirii inițiale este durata orelor de zbor. Candidații acumulează zeci de ore de zbor efectiv, completate de alte ore petrecute pe simulatoare de zbor. Această combinație de experiență practică în aer și antrenament imersiv la sol este esențială pentru dezvoltarea reflexelor, a conștientizării situaționale și a capacității de a gestiona scenarii complexe, toate acestea fiind vitale pentru siguranța și succesul misiunilor viitoare.

Călătoria unui viitor pilot militar începe la Academia Forțelor Aeriene „Henri Coandă” Brașov unde, studenții se angajează într-o serie de etape fundamentale în ceea ce privește formarea lor profesională.

Ulterior la Baza Aeriană de Instruire și Formare a Personalului Aeronautic „Aurel Vlaicu”, Boboc subordonată Statului Major al Forțelor Aeriene, acea instituție de învățământ militar, parte integrantă a sistemului național de învățământ din rețeaua de învățământ militar de stat, care instruieste în arme și interarme, la nivelul Statului Major al Forțelor Aeriene, precum și a personalului specializat pentru Forțele Navale, Forțele Terestre și celelalte structuri ale Sistemul de Apărare, Ordine Publică și Securitate Națională, piloții își vor continua pregătirea pe tipul specific de aeronavă.

Aceste etape inițiale sunt cruciale pentru a insufla disciplina militară, valorile și etica necesare oricărui ofițer. După această pregătire de bază, studenții urmează diferite forme de pregătire, unde învață elementele esențiale ale aeronauticii, dezvoltându-și simțul aerodinamic și înțelegerea principiilor de zbor, în centre de simulare.

Această experiență timpurie cu diferite aparate de zbor oferă o înțelegere intuitivă a zborului, esențială înainte de a trece la aeronave motorizate.

Pe măsură ce studenții progresează, antrenamentul avansat începe cu instruirea inițială de zbor pe simulatoare, apoi pe aeronave în dublă comandă. Această fază le permite studenților să-și perfecționeze abilitățile de bază de pilotaj în condiții de zbor controlate. După această etapă, urmează o altă fază de o importanță critică, deoarece aici se determină specializarea lor viitoare: piloți de vânătoare sau piloți de transport.

Alegerea specializării este influențată de performanțele și aptitudinile demonstrate de fiecare student în timpul acestor zboruri intensive.

Festivitatea de brevetare reprezintă bucuria unei etape de instruire, încheiată cu succes și începutul unei misiuni de viață pentru care va fi nevoie de aceeași muncă susținută, antrenament continuu și dăruire.

Dupa obținerea brevetului, piloții sunt repartizați la unități de luptă, fiind astfel integrați în sistemul militar. Perfecționarea deprinderilor de zbor și pregătirea pentru a executa cele mai dificile manevre, în orice condiții meteo, vor continua în următoarele etape de instruire.

Noi, cei din marea familie a Armatei României, le tinem pumnii celor mai noi piloti militari și suntem siguri că vor reuși să treacă peste toate încercările vieții și carierei și vor ajunge într-o zi, să realizeze că au într-adevăr cea mai frumoasă meserie din lume.

Mult succes!

Cer Senin și felicitări promoției 2025!

Sursa foto: Baza Aeriană de Instruire și Formare a Personalului Aeronautic Boboc

BATALIONUL 202 APĂRARE CHIMICĂ, BIOLOGICĂ, RADIOLOGICĂ ȘI NUCLEARĂ „GENERAL GHEORGHE TELEMAN” –ARC PESTE TIMP, 75 DE ANI

---General-maior Claudiu-Mihail Sava, locțiitor pentru planificare al șefului Statului Major al Apărării

La ceas aniversar, 20 octombrie 2025, Batalionul 202 Apărare CBRN „Gheorghe Telean” se prezintă ca o unitate de referință a armatei române, cu o bogată tradiție și o puternică motivare pentru a-și îndeplini misiunile în noua paradigmă a războiului modern, în care amenințarea cu arme nucleare, biologice și chimice este o realitate care nu va trebui nicidecum minimalizată sau ignorată.

Istoricul unității de la înființare până în anul 2010.

În baza Decretului Consiliului de stat nr. 87/12.10.1950 și a Ordinului Marelui Stat Major nr. 12325/18.10.1950 la data de 20 octombrie 1950 se înființează Batalionul 42 Chimic în garnizoana Făgăraș.

Până în anul 1965, unitatea a purtat următoarele denumiri:

- 1951-23.02.1959-Batalionul 399 Cercetare Chimică și Degazare;
- 23.02.1959-01.06.1960 - Batalionul 42 Cercetare Chimică și Degazare;
- 01.06.1960-27.02.1964 - Batalionul 63 Protecție Antichimică;
- 27.02.1964-11.09.1965 - Batalionul 109 Protecție Antichimică.

Pe parcursul existenței sale, batalionul a fost succesiv redislocat din garnizoana Făgăraș, în garnizoana Sighișoara, ulterior în Vaslui, ajungând la Huși în octombrie 1956, unde avea să funcționeze în două cazărmi - cea administrativă pentru personal, unde se regăsește și astăzi, precum și o altă cazarmă unde funcționa Parcul cu tehnică militară (în prezent, sediul Poliției de frontieră).

Începând cu 11.09.1965, unitatea este reorganizată sub denumirea de Batalionul 202 Protecție Antichimică, ulterior schimbându-se numai terminologia de specialitate (adaptată la terminologia NATO). Din 01.05.2009 poartă denumirea „Batalionul 202 Apărare Chimică, Biologică, Radiologică și Nucleară (Intervenție la Dezastre)”.

La 25.10.1962, Batalionul a primit Drapelul de Luptă, iar prin Decretul Prezidențial nr. 126/07.05.1977 acesta a fost decorat cu Ordinul „Tudor Vladimirescu clasa a IV-a” cu panglică.

Ulterior, la 03.08.1996, Batalionul 202 Protecție Nucleară, Biologică și Chimică a primit noul Drapel de Luptă, în baza ordinului Ministrului Apărării Naționale nr. M 5190/09.07.1996 și a Decretului prezidențial nr. 295/15.07.1996.

Unitatea de chimie militară, așa cum a fost și este cunoscută în comunitatea hușeană, a luat parte la o gamă largă de misiuni și activități importante, fapt pentru care a primit aprecieri din partea eșaloanelor superioare și din partea autorităților în sprijinul cărora a acționat.

Merită enumerate acele activități relevante în domeniul pregătirii și instrucției forțelor, precum și pentru sprijinul autorităților în gestionarea situațiilor de urgență:

- participarea la exerciții tactice în poligoanele de instrucție care permit desfășurarea de forțe de manevră de nivel batalion/brigadă, de pe teritoriul național;
- instalarea de dispozitive/raioane de decontaminare în folosul unor mari unități și unități pe întreg teritoriul țării;

- experimentarea unor echipamente individuale de protecție Nucleară, Biologică și Chimică (NBC) și de decontaminare;
- primirea unor delegații străine și realizarea de schimburi de experiență în domeniul militar cu acestea, înainte de anul 1989 (Polonia, Cehoslovacia, S.U.A.);-instruirea unei subunități de militari din armata Republicii Moldova în specialitatea cercetare NBC (1993);
- participarea cu personal de specialitate și tehnică din dotare la constituirea spitalelor militare de campanie care au desfășurat acțiuni umanitare în Arabia Saudită (1991), Somalia (1993-1994) și Angola (1995-1996).
- participarea cu structuri proprii la acțiunile de limitare a dezastrelor produse de inundații și înzăpeziri din anii 1970, 1974 și 2005, precum și în anii 2003 (Vaslui), 2005 (Bacău), 2008 (Iași);
- participarea cu structuri de cercetare NBC și de decontaminare la exercițiile pentru managementul situațiilor de urgență desfășurate în raionul Fetești-Cernavodă „AXIOPOLIS 2001”, „CONVEX-3 2005” și „AXIOPOLIS 2009”, pentru testarea capacității de intervenție în caz de urgență radiologică, în afara amplasamentului la Centrala nucleareo-electrică de la Cernavodă.

Este important de menționat anul 1995, care a marcat trecerea batalionului la o organizare structurală mai flexibilă, care să-i permită îndeplinirea misiunilor de specialitate, în scopul realizării măsurilor de asigurare a acțiunilor și protecție a trupelor pe linia apărării NBC, într-un mod mai eficient și oportun, unitatea devenind astfel una din structurile de bază pe linie de armă, în armata română.

Un moment de referință în ceea ce avea să însemne contribuția unității în cadrul angajamentelor naționale la organizația NATO, l-a reprezentat participarea la exercițiul național „DEMEX-05” (2005), în Poligonul Cincu, pe timpul căruia Compania Decontaminare Radiologică, Biologică și Chimică (RBC) a fost evaluată, certificată și afirmată ca forță dislocabilă NATO, ulterior fiind reafirmată în 2008 sub o nouă structură care cuprindea 3 Echipe de Decontaminare RBC.

Batalionul 202 Apărare CBRN, structură de sprijin luptă în cadrul Diviziei 2 Infanterie „Getica”.

Batalionul 202 Apărare CBRN (Intervenție la Dezastre) din garnizoana Huși se subordonează Diviziei 2 Infanterie „Getica”, începând cu anul 2010. Până la acest moment evidențiem faptul că acronimul NBC din denumirea armei a fost înlocuit cu CBRN (chimic/biologic/radiologic și nuclear), în acord cu documentele internaționale pe linia standardizării (STANAG) pe care armata noastră le-a agreat și implementat ca atare.

În același an, în baza aprobării cu numărul CP2-8496 din 25.11.2010, batalionul primește denumirea onorifică de „General Gheorghe Teleman”.

În anul 2015, cu ocazia aniversării a 65 de ani, a fost decorat Drapelul de luptă al unității, cu Emblema de Onoare a Forțelor Terestre.

Batalionul 202 Apărare CBRN a continuat parcursul său pe linia participării la activități de instrucție internaționale, fiind angrenat periodic în cadrul ciclurilor rotaționale în cadrul NRF (NATO Responce Force) cu subunități de nivel pluton/companie și în perioada 2013- 2024.

Astfel, pe timpul ciclului rotațional NRF 2013-2015, având ca națiune lider pentru forța multinațională CBRN (Combined Joint Task Force CBRN) Spania, în perioada 19.10-06.11.2015, batalionul a participat cu un Pluton de Decontaminare RBC, la exercițiul multinațional „Trident Juncture 15” (TRJE 15), desfășurat în această țară.

Pe timpul ciclului rotațional NRF 2015-2017, în perioada 15-30.09.2017, un pluton din cadrul Companiei Decontaminare RBC, a participat la exercițiul multinațional LIVEX „DRAGON-17” în Poligonul Drawsko Pomarske, Polonia.

În anul 2019, Compania Decontaminare RBC din organica batalionului a fost certificată multinațional pentru CJ-CBRND-TF NRF 2020, în poligonul de instruire Orzysz, Polonia, pe timpul exercițiului „DRAGON-19”. Pe timpul exercițiului, Compania Decontaminare RBC a fost integrată în organica Forței Întrunite pentru Apărare CBRN (CJ CBRND TF), structură multinațională de nivel batalion, având ca națiune lider Polonia.

Ultima reorganizare structurală a unității s-a produs începând cu data de 01.10.2021, odată cu intrarea în vigoare a unui nou stat de organizare prin care subunitățile de sprijin specializat au fost constituite în companii multifuncționale CBRN, care să asigure capabilități în toate specialitățile armei și anume, cercetare CBRN, avertizare/protecție CBRN, respectiv decontaminare RBC. Cu această ocazie, din denumirea unității a dispărut sintagma „Intervenție la dezastre”.

În perioada 20.04-13.05.2023, în cadrul ciclului rotațional NRF 2022-2024, Batalionul 202 Apărare CBRN a participat cu un detașament din cadrul Companiei 1 CBRN Multifuncțională la exercițiul de evaluare multinațională „WHITE CLOUD-23” desfășurat în Poligonul Drawsko Pomorskje, Polonia.

În domeniul sprijinului pentru situații de urgență, în luna aprilie a anului 2020, pe timpul pandemiei COVID-19, Batalionul 202 Apărare CBRN a contribuit, la efortul național de reducere/neutralizare a efectelor generate de virusul SARS COV-2. Astfel, la solicitarea autorităților publice locale, un detașament din cadrul batalionului a participat la operația PHOENIX, prin executarea de misiuni de decontaminare în municipiul Suceava. În acest context, la finalizarea activităților, personal din cadrul batalionului a participat la un schimb de experiență, alături de specialiști din domeniul militar și medical, organizat în S.U.A, de către reprezentanții ai Gărzii Naționale a Statului Alabama.

Sarcinile în domeniul managementului situațiilor de urgență s-au materializat și în perioada 2023-2025, prin participarea unității cu detașamente de militari și tehnică în cadrul exercițiilor de testare a Planului Național de Răspuns la Urgențe Radiologice și Nucleare (PNRUNR), „VALAHIA 23” și „CONVEX-3 25”, din raionul Fetești-Cernavodă.

Urmare a rezultatelor obținute și ca recunoaștere a eforturilor și meritelor personalului pe timpul desfășurării activităților și îndeplinirii misiunilor, unității i-au fost conferite distincții militare cu prilejul evenimentelor aniversare, astfel:

- În anul 2020, la aniversarea a 70 de ani, a fost decorat Drapelul de luptă al Batalionului 202 Apărare CBRN „General Gheorghe Teleman” cu Emblema de Onoare a Statului Major al Apărării;

- În anul 2023, cu ocazia aniversării a 100 de ani de la înființarea armeei Apărare CBRN, a fost decorat Drapelul de luptă al Batalionului 202 Apărare CBRN „General Gheorghe Teleman” cu Emblema de Onoare a Armatei României.

Astăzi, Batalionul 202 Apărare CBRN își desfășoară activitatea urmând traseul firesc al evoluției, modernizării și dezvoltării pe toate planurile: promovarea unei imagini corecte și favorabile a organismului militar în rândul societății civile, atragerea și formarea personalului, experimentarea, dotarea și instruirea cu echipamente noi de specialitate. Vorbind despre dotare, merită amintite noile echipamente CBRN intrate în înzestrare în perioada 2024-2025 – echipamente de protecție individuală și protecție colectivă CBRN COLPRO, sisteme de decontaminare modulare containerizate, aparatură de detecție, identificare și monitorizare CBRN.

Experiența acumulată prin participarea unității la activități de instruire se completează și se diversifică și prin desfășurarea de activități în comun cu partenerii din armatele statelor NATO, în țară sau în străinătate. Sunt relevante exercițiile și schimburile de experiență desfășurate în perioada 2024-2025, cu militari din structuri de Apărare CBRN din Divizia 101 Aeropurtată/SUA, ale Gărzii Naționale a Statului Alabama/ SUA, sau din Regimentul 7 CBRN Cremona/Italia).

În încheiere, la aniversarea a 75 de ani de existență, se poate afirma cu tărie că Batalionul 202 Apărare CBRN „General Gheorghe Teleman” este o unitate consolidată, aflată într-un permanent proces de adaptare la noile cerințe și provocări regionale, în care întregul personal depune eforturi pentru menținerea la standarde înalte a nivelului capacității de luptă, pentru a fi în măsură să-și îndeplinească cu succes misiunea de bază – sprijinul de Apărare CBRN, integrat în sistemul național de apărare.

Am convingerea că personalul unității este angajat în efortul comun al armatei române de a se situa la nivelul angajamentelor asumate în cadrul alianțelor politico-militare la care România a aderat și va acționa, în orice moment, pentru apărarea independenței și suveranității naționale.

La mulți ani, cu multe împliniri, camarazilor din cadrul Batalionului 202 Apărare CBRN „Gheorghe Teleman”!

N.R. : Articolul a fost preluat din volumul „Batalionul 202 Apărare CBRN „General Gheorghe Teleman” din Huși - 75 de ani, Editura PIM, Iași 2025.

---Redacția

CEREMONIA DE PREDARE-PRIMIRE A COMENZII DIVIZIEI 2 INFANTERIE „GETICA”

În data de 27 august 2025, la sediul comandamentului Diviziei 2 Infanterie „Getica”, în prezența șefului Statului Major al Apărării, generalul Gheorghită Vlad, și a șefului Statului Major al Forțelor Terestre, generalul-locotenent Ciprian Marin, a avut loc ceremonia de predare-primire a comenzii marii unități.

Astfel, generalul-maior Claudiu-Mihail Sava a predat comanda și Drapelul de luptă al Diviziei 2 Infanterie „Getica” generalului-maior Gabriel-Constantin Turculeț.

La ceremonie au participat întregul efectiv al comandamentului, comandanți de mari unități și unități din cadrul diviziei și din garnizoană, reprezentanți ai instituțiilor și autorităților publice locale.

După un mandat de 2 ani în care a fost la conducerea Diviziei 2 Infanterie „Getica”, generalul-maior Claudiu-Mihail Sava a mulțumit tuturor pentru implicarea și colaborarea din acești ani și și-a exprimat încrederea că instituția va continua să crească prin profesionalismul și dedicarea întregului personal.

Ne exprimăm recunoștința față de generalul-maior Claudiu-Mihail Sava pentru activitatea desfășurată și urăm success noului comandant în realizarea obiectivelor asumate!

Generalul-maior Gabriel-Constantin Turculeț a absolvit Liceul Militar „Ștefan cel Mare” din Câmpulung Moldovenesc în anul 1991 și a continuat studiile la Institutul Militar de Tancuri între anii 1991–1995. Începând cu anul 1995, a fost numit în prima funcție la Batalionul 154 Tancuri.

Din anul 1995 până în anul 2016, a ocupat mai multe funcții de conducere precum comandant pluton, comandant companie, dar și ofițer de stat major în compartimentul Operații și Instrucție la Brigada 15 Mecanizată „Podu Înalt” din Iași.

În anul 2016, a fost numit comandantul Batalionului 631 Tancuri „Oituz”, și după doi ani, în 2018, a fost promovat în cadrul Statului Major al Forțelor Terestre. Ulterior, în perioada august 2021 – august 2023 s-a aflat la comanda Brigăzii 282 Blindată „Unirea Principatelor” Focșani.

În data de 2 august 2023 a preluat comanda Comandamentului Componentei Terestre „General Alexandru Cernat”.

De la numirea în prima funcție și până în prezent, generalul-maior Gabriel-Constantin Turculeț a participat la o misiune în Irak și 4 misiuni în Afganistan, dintre care una la comanda Batalionului 151 Infanterie „Lupii Negri”.

În ceea ce privește pregătirea militară, generalul-maior Gabriel-Constantin Turculeț a absolvit mai multe cursuri militare, atât în România, cât și în străinătate, după cum urmează: curs de perfecționare pentru comandanți companie, curs de bază pentru ofițeri din arma Tancuri și curs pentru ofițeri de stat major în Franța. A absolvit Cursul postuniversitar de formare și dezvoltare continuă-conducere Forțe Terestre, a absolvit Colegiul de Comandă și Stat Major, Cursul Post universitar de perfecționare pentru înaintarea la gradul de general de brigadă – conducere strategic în domeniul informațiilor pentru apărare și Cursul internațional CAPSTONE la Centrul de Înalte Studii Militare din Paris.

De asemenea, este inginer în domeniul Construcției de mașini.

În semn de apreciere pentru contribuția adusă la creșterea prestigiului Armatei României și pentru rezultatele obținute de-a lungul timpului, generalului-maior Gabriel-Constantin Turculeț i-au fost acordate distincții dintre care amintim Medalia NATO Non article 5, the Army Commendation Medal și NATO Meritorious Service Medal, Emblema de Onoare a Statului Major General, Emblema de Merit „În slujba păcii”, clasele I, II, III, Emblema de Merit „În serviciul Armatei României”, clasele II și III,

Emblema de Onoare a Armatei României, Emblema de Onoare a Statului Major al Forțelor Terestre, Emblema de Onoare a Comandamentului Forțelor Întrunite, Emblema de Onoare a Comunicațiilor și Informaticii, Emblema de Onoare a Statului Major al Forțelor Aeriene, Emblema de Merit „Acțiuni Umanitare” clasa III, Medalia de Merit a Armatei Portugheze „D’Afonso Henriques”, clasa I, Insigna „Participant la misiuni în străinătate”, titlul onorific de „Military Veteran”, și Emblema de Onoare a Comandamentului Apărării Cibernetice.

---Locotenent Nicoleta Pană, Divizia 2 Infanterie „Getica”.

Ceremonii de predare-primire a comenzii unor unități din subordinea Diviziei 2 Infanterie „Getica”

-Regimentul 61 Rachete Antiaeriene „Pelendava”-

În data de 4 septembrie 2025, la sediul Regimentului 61 Rachete Antiaeriene „Pelendava” din Craiova, a avut loc ceremonia de predare-primire a comenzii unității.

Prin ordin al eșaloanelor superioare, în prezența comandantului Diviziei 2 Infanterie „Getica”, general maior Gabriel-Constantin Turculeț, colonelul Irinel-lonuț Florea a preluat comanda regimentului, unitate de elită a Armatei României.

Noul comandant a subliniat importanța continuării tradițiilor unității și a orientat direcțiile de acțiune viitoare pe trei piloni

fundamentali: pregătire riguroasă, competiție loială și inovație permanentă.

Totodată, a arătat că proiectele de înzestrare și transformare în care regimentul este implicat, alături de consolidarea cooperării cu garnizoana Craiova și cu toate unitățile de aceeași armă și din alte arme, vor contribui la creșterea coeziunii și a capacității operaționale.

La eveniment au participat reprezentanți ai eșaloanelor superioare, foști și actuali comandanți, cadre militare, invitați și familiile celor implicați, într-o atmosferă solemnă și încărcată de emoție.

Regimentul 61 Rachete Antiaeriene „Pelendava” își continuă misiunea de apărare a spațiului aerian național, cu profesionalism, determinare și încredere în viitor.

În data de 18 septembrie 2025, la sediul Regimentului 52 Artilerie „General Alexandru Tell” din Bârlad, a avut loc ceremonia de predare-primire a comenzii unității.

Prin ordin al eșaloanelor superioare, în prezența comandantului Diviziei 2 Infanterie „Getica”, general-maior Gabriel-Constantin Turculeț, colonelul Mihai Calinciuc a preluat comanda regimentului de la colonelul Florin Coteț, care a fost detașat în cadrul Statului Major al Forțelor Terestre.

După o perioadă de 3 ani în care a fost la conducerea regimentului, colonelul Florin Coteț a mulțumit întregului personal al unității pentru profesionalism, dedicare și modul exemplar de realizare al obiectivelor unității și și-a exprimat încrederea că toate proiectele viitoare vor fi duse la bun sfârșit.

De asemenea, a transmis mult succes noului comandant în îndeplinirea misiunilor încredințate.

Noul comandant a subliniat importanța continuării tradițiilor unității și a orientat direcțiile de acțiune viitoare pe trei piloni fundamentali: pregătire riguroasă, competiție loială și inovație permanentă. Totodată, a arătat că proiectele de înzestrare și transformare în care regimentul este implicat, alături de consolidarea cooperării cu garnizoana Bârlad și cu toate unitățile de aceeași armă și din alte arme, vor contribui la creșterea coeziunii și a capacității operaționale.

La eveniment au participat reprezentanți ai eșaloanelor superioare, comandanți ai instituțiilor din sistemul național de apărare din garnizoană, cadre militare ale unităților din garnizoană, invitați ai instituțiilor publice locale, într-o atmosferă solemnă și încărcată de emoție.

---Locotenent Nicoleta Pană, Divizia 2 Infanterie „Getica”.

EMIL NICULESCU, O VIAȚĂ PRIN(TRE) CĂRȚI

---Adriana Anghelescu, Cercul Militar Buzău

„Emil Niculescu a pus Buzăul, în felul lui inimitabil, pe harta poeziei românești contemporane” (Liviu Vișan)

În ziua în care ar fi împlinit 71 de ani, la 26 septembrie 2025, poetul, eseistul, istoricul și critical literar Emil Niculescu a fost evocat de prieteni, colegi și iubitori de cultură, în sala amfiteatru a Centrului Muzeal „I.C. Brătianu”. Manifestarea, organizată de Biblioteca Cercului Militar Buzău, în parteneriat cu Liceul de Arte „Margareta Sterian” și Muzeul Județean Buzău, a adus împreună oameni de litere și de artă, jurnaliști, pentru a reda, prin cuvinte și muzică, profilul unui scriitor care „a pus Buzăul pe harta poeziei românești contemporane”, după cum afirma colonel (rtr.) Liviu Vișan, președintele Societății Scriitorilor Militari.

Manifestarea a debutat cu un moment muzical susținut de orchestra „Cantabile”, a Liceului de Arte „Margareta Sterian”, condusă de profesorul Florentin Boroghină, care a încântat auditoriul cu câteva piese reprezentative din repertoriul muzical românesc.

Membru al Uniunii Scriitorilor din România, filiala Bacău, și al Societății Scriitorilor Militari, Emil Niculescu a publicat mai multe volume de versuri, eseuri și istorie militară, fiind și un colaborator de bază al revistei Fundației „Mareșal Alexandru Averescu”, „Străjer în calea furtunilor”.

„Când un poet a plecat dintre noi, despre el cel mai bine poate povesti tot un poet”, afirma scriitorul Ion Stratan, într-un interviu din anul 2001. În consecință, manifestarea a fost structurată ca un dialog al amintirilor, având ca punct de plecare întrebarea adresată de moderator scriitorilor buzoieni: „Ce ați învățat, personal, de la Emil Niculescu, ca scriitor sau ca om?”

Scriitorul Dumitru Pană, membru al Uniunii Scriitorilor din România, a deschis seria evocărilor, creionând, în câteva cuvinte, un portret al prietenului său: „Emil Niculescu era un om de cultură remarcabil, cu o cunoaștere vastă istorico-literară și un simț al valorii deosebit. Versul lui era impecabil ca ritm și armonie”. Dumitru Pană a evocat și o dedicație emoționantă pe care i-a făcut-o Emil Niculescu în urmă cu mai mulți ani: „Îți amintești, Pane Dumitre, cum stam deasupra unei litre, visând la viața literară? Era vară, eram tineri. Urcam la Chiojd, pe susul plaiurilor, căutând cetini pentru ceaiuri, fără a sacrifica nimic, precum aztecii. Noi am jertfit bibliotecii.”

Viorel Frîncu, unul dintre prietenii apropiați și editorul ultimelor două volume de versuri ale poetului, „Supernove” și „Jurnal de molimă”, a mărturisit că deține, în manuscris, ultimele poezii scrise de Emil Niculescu, încredințate cu puțin timp înainte de trecerea în veșnicie, exprimându-și speranța că vor vedea lumina tiparului într-un viitor nu prea îndepărtat.

În urma lecturii volumelor publicate și pe baza afirmațiilor prietenilor săi, am încercat să-i conturez un portret scriitorului Emil Niculescu, bibliotecar, timp de peste 20 de ani, la Biblioteca Cercului Militar Buzău: „Emil Niculescu a fost un om care fugea de solemnitate și de „misionarismul poetic”, nu căuta aplauze, nu era abonat la concursurile de poezie. Își cizela versul cu răbdare, avea o recuzită lexicală aparte și își îmbogățea creația printr-o infuzie de ironie, autoironie și umor.” (Adriana Anghelescu, Cercul Militar Buzău).

Ion Nicolescu, vărul poetului, promotor al culturii buzoiene, și-a exprimat admirația față de erudiția lui Emil Niculescu: „A fost o personalitate enciclopedică. Extrem de vaste domenii stăpâna.”

De-a lungul întâlnirii, au luat cuvântul numeroși scriitori și apropiați - Tudor Cicu, Stan Brebenel, Ștefan Dima, Marcela Chiriță, Steluța Niculescu, Luminița Leșevschi și Mihai Macovei, fiecare adăugând câte o trăsătură la portretul complex al lui Emil Niculescu.

Prieteni apropiați ai lui Emil Niculescu, general de brigadă (rtr.) dr. Mircea Tănase, colonel (r) Liviu Vișan și criticul literar Octavian Mihalcea nu au putut participa la manifestare, dar au transmis omagiile lor de la distanță:

„A fost un străjer al cărților, un slujitor al acestora, dar mai ales un soldat pe frontal cuvintelor. Au urmat ani frumoși de colaborări, în

cadru Cercului Militar, de întâlniri ale Cenaclului epigramiștilor buzoieni „Amprenta”, dar, mai ales, la revista Fundației „Mareșal Alexandru Averescu”. (...) Din 2007, de la prima apariție a revistei „Străjer în calea furtunilor”, Emil a vegheat și a trudit cu pasiune, cu dăruire, cu durere uneori, pentru viața acesteia.

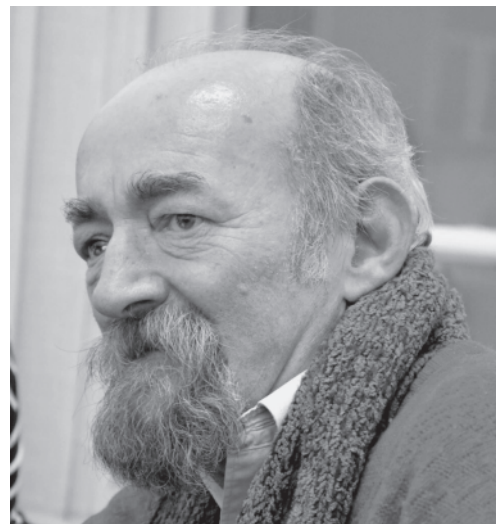
„Raftul cu cărți” este rubrica lui, care a făcut istorie odată cu revista și pe care ne dorim s-o ducem mai departe, chiar și numai ca un modest omagiu pentru inițiatorul ei. Emil Niculescu a fost un pasionat al tratării literare, uneori romanțate, dar de multe ori și caustice, a unor secvențe de istorie militară, dar și a vieții cazone.

A fost un erudit care ne-a pus la dispoziție texte și aprecieri pe care, poate, fără ajutorul lui, nu le-am fi aflat niciodată. A fost, rod al lecturilor și cercetărilor sale, inclusiv în arhivele militare, un bun cunoscător al istoriei militare naționale, dar mai ales buzoiene. A avut o contribuție substanțială la lucrarea „Armata în județul Buzău”, cele două volume apărute și lansate în august 2016, la 100 de ani de la intrarea României în Primul Război Mondial.” (Mircea Tănase, *Remember Emil Niculescu-Străjerul de la Bibliotecă*)

„Instituția militară se poate mândri că a avut în garnizoana Buzău un astfel de bibliotecar. Cu talent, cu dăruire, cu ștaif! Colegii din Biblioteca Militară Națională, unde am lucrat și eu un sfert de secol, l-au prețuit foarte mult și l-au invitat la cele mai importante colocvii. În numele lor depun aici mărturie că portretul «Bibliotecarul», realizat de pictorul renaștivist Giuseppe Archimboldo, celebrul cap alcătuit din cărți, i se potrivește cel mai bine lui Emil, în șirul bibliotecarilor de astăzi.

Emil este un cărturar în sensul clasic al cuvântului, un erudit, un enciclopedist. A încercat, în scrierile lui, să cuprindă spiritual Buzăului. A întreprins o vastă operă de cercetare, o impresionantă documentare, meticuloasă și cât mai exactă, despre cultura buzoiană, sub toate aspectele ei. (...) Emil Niculescu a pus Buzăul, în felul lui inimitabil, pe harta poeziei românești contemporane.” (Liviu Vișan, *Elogiu întârziat*)

„Poetul Emil Niculescu face parte din nobila familie a idealștilor, transfigurând realitatea și cu ajutorul erudiției spectaculoase. Ipostazierile imaginației au aromă de stampă, astfel încât contribuie la un tip inedit de impact estetic. Aici găsim lumina himerofilă proprie nervalianului soare negru al melancoliei. Paradigmaticul El Desdichado nu poate fi ocultat ... Maximalizanta știință de carte a lui Emil Niculescu face deliciul unei tipologii ce nu-i foarte valorizată în contemporaneitate: cărturarul. Scrierile lui Emil Niculescu invită la inițieri ample cu nimb calofil, sub atenta supraveghere a lui François Villon sau Mateiu Caragiale. Astfel, savurăm o luxurianță livrescă greu de uitat, nelipsind consistentele abordări (auto)ironice. Melancolii nedisimulate însoțesc barochizantul ton sincretic marca Emil Niculescu.” (Octavian Mihalcea, *ESENȚE ALCHIMIZANTE. In Memoriam Emil Niculescu*)

Festivalul de Romanețe și Poezie „Rapsodii de toamnă”, ediția a XIX-a

---Adriana Anghelescu, Cercul Militar Buzău

În perioada 1-3 octombrie 2025, municipiul Câmpulung Muscel a găzduit cea de-a XIX-a ediție a Festivalului de Romanețe și Poezie „Rapsodii de toamnă”, un eveniment cultural de tradiție, organizat de Cercul Militar Câmpulung și Casa de Cultură a Sindicatelor „C.D. Aricescu”, cu sprijinul Batalionului 30 Vânători de Munte „Dragoslavele”.

Festivalul a reunit două secțiuni distincte - Poezie și Romanețe - oferind publicului iubitor de cultură o veritabilă sărbătoare a sensibilității și a valorilor artistice românești.

Secțiunea „Poezie” s-a desfășurat la Cercul Militar Câmpulung, Premiul I revenind concurenteii Bianca Andreea Maria Popescu, reprezentanta gazdelor, care a participat cu o creație proprie, poezia „Glasul toamnei”.

Secțiunea „Romanețe” a reunit 11 concurenți din țară și din Republica Moldova și s-a desfășurat pe scena Casei de Cultură a Sindicatelor „C.D. Aricescu”.

Într-un tablou autumnal de început de octombrie, în care ploaia bacoviană ar fi putut fi un obstacol, sala Casei de Cultură a fost aproape plină, prezentatorul festivalului, Octavian Ursulescu, o enciclopedie a muzicii românești, reușind să capteze atenția spectatorilor timp de peste trei ore.

Juriul, format din interpreți și compozitori, a fost prezidat de Petre Marcel Vârlan, profesor universitar, reputat muzicolog, deținător al recordului de premii consecutive, timp de cinci ediții la rând, la Festivalul „Crizantema de Aur” de la Târgoviște.

Cercul Militar Buzău a fost reprezentat cu succes de două eleve ale Liceului de Arte „Margareta Sterian” - Alexandra-Lavinia Fedeleș și Beatrice Georgiana Pîcleanu, cele mai tinere participante, având doar 16 ani, care au demonstrat că romaneța nu are granițe de vârstă și că nu sunt cu nimic mai prejos față de colegile de scenă, cu o experiență mult mai vastă.

În urma deliberării juriului de specialitate, Beatrice Georgiana Pîcleanu a obținut Mențiunea I, iar Alexandra-Lavinia Fedeleș, Premiul Special „Vulturul Carpaților”, din partea Batalionului 30 Vânători de Munte „Dragoslavele”, oferit de preotul militar Daniel Oprescu.

Trofeul festivalului a revenit concurenteii Ionela Mardare Mirică, din Piatra Neamț.

Deși au fost cele mai tinere participante, cele două concurențe din Buzău au cucerit prin sensibilitate și maturitate artistică, reușind să se afirme alături de artiști consacrați ai acestui gen muzical.

PREMIILE CONCURSULUI DE CREAȚIE LITERARĂ „FASCINAȚIA MĂRII”, 2025

---Adriana Anghelescu, Cercul Militar Buzău

În perioada 1 iulie - 23 octombrie 2025 s-a desfășurat ediția a XII-a, online, a Concursului de Creație Literară „Fascinația mării”, organizat de Cercul Militar Constanța și Cenaclul literar „Mihail Sadoveanu”, coordonat de scriitorul Aurel Lăzăroiu, sub patronajul Statului Major al Forțelor Navale.

Juriul, prezidat de cdr (r) Ananie Gagniuc, a fost alcătuit din scriitorii Emilia Dabu și Nicolae Dumitru, la secțiunea „Poezie”, Ovidiu Dunăreanu și Corneliu Caraivan, la secțiunea „Proză scurtă”.

Trofeul secțiunii „Poezie” a revenit scriitoarei Mirela Grigore, din Râmnicu Sărat, iar trofeul secțiunii „Proză scurtă” a ajuns la Marcu Erika, de la Colegiul Național Militar „Mihai Viteazul” din Alba Iulia.

Reprezentantul Cercului Militar Buzău, poetul și publicistul Teo Cabel, redactor-șef al revistei „Literadura”, a obținut Premiul Special al Cercului Militar Constanța la categoria „Poezie”.

Teo Cabel a participat, în concurs, cu două poezii, una dintre acestea respectând tematica impusă, „Marea și oamenii ei”.

Când e roșu la semafor pentru zodiac?

Te-am văzut la carrefour*
Mă îmbrățișai cu coada ochiului
știam că nu trebuie să zic nimic
privirea ta împungea spațiul să facă loc la culoarea verde
când a apărut
ai zbughit-o

pe partea cealaltă
ai stat câteva secunde
te-ai întors
ai făcut cu mâna
așa la nivelul pieptului
de salut sau

...

la mine verdele s-a făcut roșu
știam că nu trebuie să zic nimic
am zâmbit
data viitoare mergem pe aceeași culoare
pe același culoar
ne-am întâlnit la țarm
ieșeai din valurile mării
eu mă uitam atent
să văd

nu cumva ai fugit din vreo scoică
 te-ai așezat șiroind pe nisip privind la mine
 bună, pe unde ai umblat?
 *carrefour – substantiv franțuzesc
 Când am fugit amândoi să ne regăsim
 ne-am îmbrăcat dimineață
 cu apa din lac
 am umblat toată ziua prin pădure
 eu cu tine
 tu cu mine
 pe la prânz m-am uitat la tine
 și mă vedeam pe mine
 tu te-ai uitat surprinsă la mine
 și m-ai întrebat
 de ce mă văd pe mine
 am început să râdem
 se auzea zgomotul orașului /claxoane
 noi aici prin pădure evadați în verde
 îmbrăcați cu apa lacului de dimineață
 prima dată când am intrat în pădure
 am zis că ne debarasăm de toate

dar

multe întrebări au venit peste noi
 am mers o bună vreme privindu-ne în ochi
 întrebările dispăreau una câte una
 ne-am luat de mână și atunci
 eu s-a întors la mine
 tu te-ai întors la tine
 ce zi am avut
 nici nu am realizat când s-a făcut seară
 e întuneric
 ne-am întors să lăsăm haina împrumutată apei
 pe hainele noastre desenase cineva
 cu markerul câte o pasăre
 și scrisese vintage
 am râs
 ieșeam din parc
 lumea de care ne apropiam
 atâtea ore depărtată
 acum mergem acasă
 ai zis
 dar îmi vine să mă întorc să mă mai uit odată la mine prin ochii tăi noaptea
 îmbrăcați cu flori de nufăr
 eu nu am zis nimic
 eram cu tine
 și în gând
 tot cu tine sunt
 ce amintiri ni se dă voie să luăm cu noi
 din colo?

---Teo Cabel

Ștafeta Veteranilor Invictus 2025 a ajuns la Buzău!

Garnizoana Buzău a primit joi, 9 octombrie 2025, Ștafeta Veteranilor Invictus – un eveniment național de tradiție, aflat la cea de-a XII-a ediție, dedicat onorării eroilor, veteranilor de război și militarilor răniți în teatrele de operații.

Voluntarii Invictus au fost întâmpinați pe Platoul Dacia de locțiitorul comandantului Diviziei 2 Infanterie „Getica”, general de brigadă Daniel Condruz, împreună cu reprezentanți ai instituțiilor publice locale și comandanți ai structurilor militare din Garnizoana Buzău. Momentul de predare-primire a ștafetei a marcat o nouă etapă din Traseul Roșu, care a pornit pe 1 octombrie din București și se va încheia pe 25 octombrie la Carei, de Ziua Armatei României.

În dimineața zilei de 10 octombrie 2025, ștafeta a pornit mai departe spre Focșani, din fața Comandamentului Diviziei 2 Infanterie „Getica”, însoțită de încurajările celor prezenți.

Felicităm voluntarii pentru devotament și le dorim drum bun și succes în continuare!

Go Invictus!

---Locotenent Nicoleta Pană, Divizia 2 Infanterie „Getica”

SIMPOZION - „EROII NEȘTIUȚI AI FRONTULUI” LA COLEGIUL NAȚIONAL „MIHAI EMINESCU” BUZĂU

---Adriana Anghelescu, Cercul Militar Buzău

În data de 22 octombrie 2025, în amfiteatrul Colegiului Național „Mihai Eminescu”, a avut loc un simpozion dedicat Zilei Armatei României- „Eroii neștiuți ai frontului”, organizat de Cercul Militar Buzău, în parteneriat cu Colegiul Național „Mihai Eminescu”.

Ziua Armatei României ne oferă prilejul de a onora memoria eroilor știuți și neștiuți care au contribuit, chiar cu prețul vieții, la formarea României de astăzi și de a readuce în atenție importanța Armatei Române în această perioadă plină de provocări.

Activitatea s-a adresat elevilor de gimnaziu și de liceu și a fost concepută drept „o lecție de istorie altfel”.

Au luat cuvântul general de brigadă (rtr.) dr. Mircea Tănase, colonel (rtr.) dr. Mihai Goia, colonel (rtr.) Ion Nicolescu, Adriana Anghelescu și elevii Maria Stemate și Andrei Cueru.

De regulă, la astfel de zile festive se omagiază marii conducători de oști și personalitățile de seamă ale istoriei țării noastre.

De data aceasta organizatorul activității a intenționat să aducă în lumină chipurile mai puțin cunoscute ale eroilor neștiuți din cadrul serviciului sanitar și al clerului militar. De asemenea, a fost reliefată activitatea neobosită a personalităților culturii și istoriei naționale, Regina Maria, George Enescu și Smaranda Brăescu, în timpul Primului și celui de-Al Doilea Război Mondial, în sprijinul ostașilor români.

Activitatea a debutat cu intonarea Imnului Național de către corul Colegiului Național „Mihai Eminescu”, condus de profesorul Ciprian Rădulescu.

Moderatorul evenimentului, Adriana Anghelescu, a prezentat, în câteva cuvinte, semnificația datei de 25 octombrie, stabilită prin Decretul nr. 381 din 1 octombrie 1959, drept Ziua Armatei Române. Această decizie a marcat oficial celebrarea anuală a Armatei Române, ziua fiind aleasă pentru a sărbători eliberarea Transilvaniei de Nord în Bătălia de la Carei, la 25 octombrie 1944.

Generalul de brigadă (rtr.) dr. Mircea Tănase a reliefat în fața elevilor personalitatea remarcabilă a Smarandei Brăescu, rămasă într-un con de umbră în perioada comunistă.

Absolventă a Academiei de Arte Frumoase din București, în anul 1928, devine a patra femeie din lume care sare cu parașuta. În anul 1932, la Sacramento, în SUA, Smaranda Brăescu sare de la 7233 m și doboară recordul mondial. Campioană europeană și mondială la parașutism, Smaranda Brăescu a avut o contribuție însemnată și la pregătirea primului batalion de parașutiști din armata română. În timpul celui de-Al Doilea Război Mondial, alături de celelalte femei pilot ale Escadrilei Albe, Mariana Drăgescu, Nadia Russo, Mariana Știrbei, Virginia Duțescu, Virginia Thomas, Irina Burnaia, a avut misiunea de a evacua răniții de pe front, pe calea aerului.

Dragostea pentru înălțimile cerului și pentru aparatele de zbor a determinat-o să-și dedice întreaga viață zborului. După venirea comuniștilor la putere a fost nevoită să renunțe la pasiunea sa și să aibă o viață retrasă, pentru a se putea sustrage executării unei pedepse cu închisoarea.

Seria alocuțiunilor a continuat cu prezentarea eroilor nevăzuți ai frontului. Dacă despre sacrificiile uriașe ale soldaților români s-au scris rafturi întregi de cărți, prea puțini sunt cei care s-au aplecat asupra eroilor în halate albe sau asupra eroilor în sutană. Aceștia nu apar foarte des în cronicile glorioase, deși au avut un rol însemnat în istorie.

Pe linia frontului, în trenuri sanitare, în spitale de campanie, în ambulanțe, au stat mereu la căpătâiul răniților, aducându-le alinare, salvând vieți. Au fost eroii din umbră care au

redat familiilor de români fiii, frații, tații... Acești oameni au dovedit că eroismul nu se măsoară doar prin fapte de arme, ci și prin curajul de a salva vieți acolo unde moartea părea de neînvins.

A fost evidențiată activitatea generalului de divizie Dr. Carol Davila, considerat un reformator al serviciilor sanitare ale oștirii, acesta punând bazele medicinei moderne civile și militare, a serviciului român de ambulanțe, a învățământului superior medical, farmaceutic și veterinar din România și rolul determinat al medicului militar Ioan Cantacuzino în lichidarea focarelor de holeră și de tifos exantematic în timpul Primului Război Mondial.

Alături de sanitari, oriunde era nevoie de un cuvânt de alinare sau de îmbărbătare, la căpătâiul răniților sau pe linia frontului s-au aflat și preoții militari.

Alături de răniți, s-au aflat și mari personalități ale istoriei și culturii naționale: Regina Maria și George Enescu.

Eleva Maria Stemate a descris implicarea suveranei, numită și „Mama răniților” sau „Regina Soldat” în ajutorarea ostașilor români. Îmbrăcată în uniformă de soră medicală, Regina mergea în spitalele de campanie, încuraja ostașii, pansa răniții, organiza colecte pentru aprovizionarea spitalelor, pentru îngrijirea orfanilor de război.

Colonelul (rtr) dr. Mihai Goia a prezentat cele trei volume de memorii ale Reginei Maria, citind câteva fragmente reprezentative și încurajând elevii să descopere aspecte inedite din viața suveranei.

Reprezentanta Cercului Militar Buzău a conturat un portret al celui care este considerat cel mai mare muzician român, „Artistul-soldat George Enescu”. În anii grei ai războiului, unii au ales să mânuiască arma, alții au slujit țara mânuind condeiul, pensula, bagheta, arcușul...

„Nu mi-am servit țara decât cu armele mele-pana, vioara și bagheta”.

Prin concertele pe care le-a susținut în marile orașe ale țării sau la Chișinău și Bălți, prin reprezentațiile date în spitale sau oriunde era nevoie de alinare, atât în Primul Război Mondial cât și în cel de-Al Doilea, George Enescu nu numai că a adus mângâiere ostașilor români, dar a contribuit substanțial la strângerea de fonduri pentru familiile acestora, pentru orfani și văduvele de război, pentru armată și Statul român.

Seria alocuțiunilor a fost încheiată de colonel (rtr) Ion Nicolescu, care a prezentat un domeniu mai puțin cunoscut, diplomația militară. I-a încurajat pe elevi să facă alegeri înțelepte în viață și să nu se abată de la drumul ales.

În cadrul simpozionului, eleva Elena Gherghe, sub coordonarea profesorului Ciprian Rădulescu, a interpretat cu măiestrie piesele „România” și „Pentru ea”.

În holul liceului a fost organizată o expoziție de colaje și desene realizate de elevii claselor a IX-a, sub îndrumarea doamnei profesor Elisabeta Sava.

În curtea liceului, militari din garnizoana Buzău au prezentat elevilor echipamente și tehnică militară, iar reprezentanții Biroului Informare-Recrutare au prezentat, elevilor interesați, oferta educațională a instituțiilor de învățământ de profil.

Manifestarea din data de 22 octombrie 2025 a fost una complexă, pentru a înfățișa un tablou cât mai complet al activităților Armatei României.

La mulți ani Armatei României și glorie eternă eroilor neamului!

Ziua Armatei României

- Proiectul „Armata în școli” - Garnizoana Buzău -

Proiectul „Armata în școli” s-a desfășurat în liceele Liceul Tehnologic Economic „Elena Matei Basarab” din Râmnicu Sărat, Liceul Tehnologic Agricol din Smeeni și Colegiul Național „Mihai Eminescu” din Buzău. Ne-am bucurat să fim alături de elevii care au primit cu zâmbete, curiozitate și entuziasm activitățile noastre.

Mulțumim gazdelor noastre pentru primirea caldă, dar și tuturor elevilor care au dorit să ne cunoască și să afle mai multe despre viața militară.

Militarii garnizoanei Buzău se implică activ în educarea tinerei generații, oferind exemple de disciplină, respect și

spirit de echipă.

Prin astfel de activități, dorim să fim mai aproape de comunitatea din care facem parte și să contribuim la formarea unei legături solide între armată și societate.

Manifestările dedicate Zilei Armatei României s-au încheiat sâmbătă, 25 octombrie 2025, prin următoarele activități:

- Ceremonie militară și religioasă la Cimitirul Eroilor, Siriu;
- Ceremonie de retragere cu torțe pe itinerarul: Platou Dacia - Aleea Trandafirilor - Str. Ostrovului - Bulevardul Unirii - Bulevardul Mareșal Alexandru Averescu.

- Ceremonia militară și religioasă la Monumentul Eroilor din Siriu -

Sâmbătă, 25 octombrie 2025, Divizia 2 Infanterie „Getica” a desfășurat, la Monumentul Eroilor din Siriu, ceremonia militară și religioasă dedicată Zilei Armatei României.

Într-un cadru solemn, au fost depuse coroane de flori în semn de recunoștință față de eroii care s-au jertfit pentru apărarea independenței și suveranității României.

Prin prezența lor, militarii activi, în rezervă și în retragere, precum și numeroșii participanți civili au reafirmat legătura dintre generațiile de ostași și continuitatea tradițiilor Armatei României.

Cinste și onoare eroilor neamului românesc!

La mulți ani, Armata României!

- Retragere cu torțe -

Retragerea cu torțe, un ceremonial preluat recent în țara noastră, are origini din timpul Imperiului Roman, de la luptătorii care se întorceau din bătălie. Aceștia aprindeau torțele atunci când treceau pe sub poștile Imperiului, tocmai pentru ca toată lumea să știe că au dus o victorie în luptă.

Militarii refac acest ceremonial în memoria camarazilor căzuți la datorie pe câmpurile de luptă din țară sau străinătate. La acest eveniment au participat sute de buzoieni care au venit să vadă acest spectacol, iar cei mai impresionați au părut să fie cei mici.

Mulțumim tuturor celor care au fost alături de noi!

---Locotenent Nicoleta Pană, Divizia 2 Infanterie „Getica”

- „Armata la Mall” -

Publicul buzoian a avut ocazia să descopere îndeaproape tehnica și echipamentele militare expuse la standurile organizate de Divizia 2 Infanterie „Getica”, împreună cu militarii din unitățile din garnizoana Buzău.

Vizitatorii au discutat cu elevi și studenți ai instituțiilor de învățământ militar, iar cei interesați de o carieră militară au primit informații direct de la militarii prezenți și de la reprezentanții Biroului Informare Recrutare.

Atmosfera plăcută a fost întreținută printr-un spectacol susținut de Muzica Militară a Diviziei 2 Infanterie „Getica”, care a adus bucurie tuturor celor prezenți.

Mulțumim tuturor celor care au răspuns invitației noastre și au fost alături de noi!

Ziua Armatei României sărbătorită la Iași

Cu ocazia Zilei Armatei României, la Palatul Oștirii din Iași a avut loc o ceremonie militară și religioasă. Evenimentul a fost onorat de prezența președintelui României, Nicușor Dan, a șefului Statului Major al Apărării, generalul Gheorghiță Vlad, a șefului Statului Major al Forțelor Terestre, generalul-locotenent Ciprian Marin și a comandantului Diviziei 2 Infanterie „Getica”, generalul-maior Gabriel-Constantin Turculeț.

Data de 25 octombrie 1944, reprezintă specificația istorică și marchează finalizarea eliberării teritoriului național. Au urmat luptele armatei române pe teritoriul Ungariei, Cehoslovaciei și Austriei, alături de aliați, contribuind la victoria finală din cel de-Al Doilea Război Mondial.

Ziua de 25 Octombrie se înscrie astfel, alături de alte sărbători cu specific militar-Ziua Forțelor Terestre, Ziua Aviației și Forțelor Aerine, Ziua Marinei, zilele diferitelor arme și specialități - în categoria acelor momente aniversare la care participă, sub diverse forme, nu doar cei îmbrăcați în uniformă militară, ci toate segmentele societății civile.

Cu gândul la misiunile prezente și la cele viitoare, militarii armatei române aflați la datorie sub faldurile drapelului tricolor, acasă sau în locuri îndepărtate, în diferite teatre de acțiuni militare, folosesc răgazul acestei zile de sărbătoare pentru a evoca, plini de emoție, faptele de arme ale înaintașilor.

25 Octombrie este, prin urmare, una dintre cele mai importante sărbători naționale, în care poporul român își omagiază armata, faptele ei de arme din trecutul mai depărtat și mai apropiat, pe toți cei care astăzi, în haină militară, sunt permanent la datorie.

Sursa foto: Brigada 15 Mecanizată „Podu Înalt”.

---Mastru militar clasa I Liviu Badiu, Divizia 2 Infanterie „Getica”

BATALIONUL 52 OPERAȚII SPECIALE „BĂNEASA-OTOPENI”-LA ANIVERSARE

---General de brigadă (rtr) dr. Mircea Tănase

Istoria parașutismului militar românesc a început la 10 iunie 1941, când, prin Decretul nr. 93/ iunie 1941, semnat de mareșalul Ion Antonescu, a fost înființată la Popești - Leordeni prima companie-școală de parașutiști din Armata României. În martie 1942 s-a înființat a doua companie, constituindu-se astfel primul batalion de parașutiști din Armata României.

Militarii care încadrau batalionul beneficiau de o pregătire specială, fiind instruiți în tehnica saltului cu parașuta, supraviețuirea în teren necunoscut, tehnici de culegere de informații, luptă apropiată, executarea tragerilor cu diferite tipuri de armament și inițierea în conducerea diferitelor mijloace de transport.

Evenimentele de la 23 august 1944 au consacrat Batalionul de parașutiști, acesta remarcându-se în luptele pentru apărarea aerodromului Boteni, cucerirea aerodromurilor Băneasa și Otopeni, a unor obiective importante din Capitală și nimicirea forțelor germane dispuse în nordul Bucureștiului. Au căzut la datorie 19 militari, ofițeri, subofițeri și trupă, și au fost răniți alți 54.

La 1 martie 1945, Comisia Aliată de Control (sovietică) a desființat Batalionul de Parașutiști.

La 1 noiembrie 1950 a luat ființă, la Centrul de Instrucție al Aviației de la Tecuci, Batalionul 1 Parașutiști, continuator al tradițiilor de luptă ale primei subunități de parașutiști din armata română. În 1951 batalionul a fost dislocat la Buzău și a participat la construcția propriei cazărmi din marginea pădurii Crâng. În 1952 batalionul a fost transformat în Regiment de Parașutiști, ulterior Regiment Aerodesant, iar la 2 octombrie 1954 a primit Drapelul de Luptă.

La 21 octombrie 1974 a primit denumirea onorifică Regimentul 60 Desant-Parașutare „Băneasa-Otopeni”. Timp de aproape 30 de ani a fost o adevărată școală a parașutismului militar, până în anul 1980 unitatea de la Buzău având și misiunea de instruire și brevetare a tuturor parașutiștilor din Armata României.

La 1 februarie 1958, în cadrul regimentului de parașutiști a fost înființată Compania Cercetare Specială, devenită în 1963 Batalionul Cercetare prin Parașutare, destinat cercetării în adâncimea dispozitivului inamicului prin parașutare, subordonat, din 1977, Direcției Informații din Marele Stat Major.

În anul 1971 s-a înființat în cadrul regimentului de parașutiști Asociația Sportivă a Armatei Șoimii Buzău, care a obținut o serie de rezultate remarcabile la competițiile de parașutism interne și internaționale.

Un moment important l-a constituit anul 1980, când militari cu experiență din cadrul unității au format nuclee pentru înființarea a încă trei regimente de parașutiști, la Caracal, Câmpia Turzii și Boteni.

La 1 iulie 1986, în cadrul Regimentului 60 Parașutiști „Băneasa-Otopeni”, a fost înființat Cursul de pregătire și perfecționare cadre-parașutiști, prima structură de învățământ militar din trupele de parașutiști, devenit mai târziu Centrul de Instrucție a Parașutiștilor, Școala de Aplicație a Parașutiștilor și Școala de Aplicație a Forțelor pentru Operații Speciale “General-maior Grigore Baștan.”

Evenimentele din decembrie 1989 au consacrat definitiv gradul înalt de instruire și capacitatea combativă a unităților de parașutiști, acestea fiind angrenate, încă de la început, în cele mai fierbinți puncte ale revoluției: Timișoara, Caransebeș, București. În dramaticele confruntări și-au pierdut viața un număr de 13 parașutiști - cadre și militari în termen. Locotenentul-major Laurențiu Purchasea, comandantul unui pluton din Regimentul 60 Parașutiști „Băneasa-Otopeni” și-a pierdut viața în luptele pentru apărarea aeroportului militar Otopeni.

La 30 noiembrie 1990, în urma restructurării celor 4 regimente, s-au înființat 3 brigăzi de parașutiști, la Câmpia Turzii, Clinceni și Bacău, Centrul de instrucție la Buzău, toate subordonate Comandamentului Trupelor de Parașutiști din Comandamentul Aviației Militare.

Regimentul 60 Parașutiști „Băneasa – Otopeni” a fost transformat în Batalionul 60 Parașutiști, subordonat Brigăzii 3 Parașutiști. Celelalte efective ale acestuia au constituit nuclee pentru înființarea Centrului de Instrucție a parașutiștilor, Brigăzii 3 Parașutiști și Batalionului 500 Misiuni Speciale.

La 1 noiembrie 1995, la sărbătorirea a 45 de ani de la înființarea unității, Batalionul 60 Parașutiști a primit denumirea onorifică „Băneasa-Otopeni”, iar în 1996, prin Decret Prezidențial, a primit noul Drapel de Luptă.

Prin desființarea Brigăzii 3 Parașutiști, în anul 1998, batalionul a intrat în subordinea nemijlocită a Comandamentului Trupelor de Parașutiști, iar la 15 februarie 2000 unitatea a fost subordonată Brigăzii 2 Aeromobile „Maior Teodor Dobre”. La 29 mai 2002 a fost subordonat Corpului 1 Armată Teritorială „Ioan Culcer”, transformat ulterior în Divizia 1 Infanterie „Dacica”.

La 23 august 2004, ca o recunoaștere a jertfei parașutiștilor militari în apărarea părții de nord a capitalei în august 1944, Batalionul 60 Parașutiști „Băneasa - Otopeni” a fost decorat prin Decret Prezidențial, conferindu-i-se Ordinul Național „Serviciul Credincios”, în grad de cavaler.

În 2009 și 2010, militari din cadrul batalionului au încadrat detașamentele care au executat misiuni în sprijinul păcii în teatrul de operații KOSOVO.

La 1 decembrie 2009 unitatea a intrat în subordinea Regimentului 1 Operații Speciale, pentru ca la 25 octombrie 2011 să devină Batalionul 620 Operații Speciale „Băneasa-Otopeni”, în subordinea Brigăzii 6 Operații Speciale „Mihai Viteazul”.

Începând cu 4 ianuarie 2013 primul detașament de forțe pentru operații speciale din cadrul unității a desfășurat misiuni în Teatrul de Operații Afganistan. Din anul 2015 unitatea a dezvoltat un parteneriat regional cu Forțele pentru Operații Speciale din R. Republica Moldova și Republica Georgia.

În data de 7 mai 2016 au căzut la datorie în Teatrul de Operații Afganistan subofițerii Iulian Dumitrescu și Adrian-Ion Vizireanu, avansați la gradul de sublocotenent post-mortem și decorați de președintele României cu Ordinul Național Steaua României, în grad de Cavaler, cu însemne de război. În același incident a fost rănit și sergentul Bogdan-Emanuel Dragomir, acesta fiind avansat la excepțional la gradul următor.

După înființarea Comandamentului Forțelor pentru Operații Speciale, la 1 martie 2018, unitatea a fost reorganizată și subordonată acestui comandament, sub titulatura de Batalionul 52 Operații Speciale „Băneasa-Otopeni”.

Începând cu iulie 2018 a batalionul asigurat mai multe rotiri în Teatrul de Operații Irak, cu misiunea de a antrena forțele de securitate irakiene din cadrul Școlii Serviciului Contraterorist.

La 5 mai 2019 a căzut la datorie în Afganistan soldatul Ciprian POLSCHI. A fost avansat la gradul de sublocotenent post-mortem și decorat de președintele României cu Ordinul Național Steaua României, în grad de Cavaler, cu însemne de război.

Cu prilejul aniversării a 70 de ani de la înființarea unității, la 30 octombrie 2020 Drapelul de luptă al Batalionului 52 Operații Speciale „Băneasa – Otopeni” a fost decorat prin Decretul Prezidențial, conferindu-i-se Ordinul Național "Serviciul Credincios", în grad de ofițer, cu însemn pentru militari.

Începând cu 2023, unitatea a generat elemente de protecția forței în cadrul Misiunii Uniunii Europene în Mozambic, unde desfășoară misiuni de antrenament a celorlalte structuri participante.

În cei 75 de ani de existență în structurile armatei române, unitatea de parașutiști, ulterior de operații speciale din Crângul Buzăului s-a consacrat ca port-drapel al parașutismului militar românesc și se afirmă în continuare ca o unitate de referință în structura de forțe pentru operații speciale a Armatei României.

Stindardul parașutiștilor, astăzi luptători în forțele pentru operații speciale, s-a înălțat și rămâne mândru în Crângul Buzăului, ca o realitate incontestabilă, o certitudine, o filă prețioasă din pașaportul cu care acest oraș a ieșit în lume și merge mai departe mândru spre viitor.

Forța combativă, curajul, determinarea, spiritul de corp, prestigiul, împlinirile, dar și isprăvile și poveștile parașutiștilor de la Buzău au intrat de mult în tezaurul și folclorul armatei române, precum și în cotidianul colectiv al unui oraș care s-a făcut cunoscut în țară și în lume cu etichete nefalsificate. Printre ele, *Albastrul de Buzău* al aviatorilor și parașutiștilor militari a fost, este și trebuie să rămână un brand strict autentic, de certă valoare și binemeritată prețuire.

La mulți ani Batalionului 52 Operații Speciale „Băneasa-Otopeni”!

Ziua Veteranilor din Teatrele de Operații

În data de 11 noiembrie 2025, în Garnizoana Buzău, au avut loc ceremonii militare și religioase la Cimitirul Eroilor din Buzău și la Monumentul Eroilor din comuna Smeeni, în semn de recunoștință pentru militarii care au căzut la datorie în teatrele de operații.

Prin Legea nr. 168/2020, în semn de recunoaștere a meritelor veteranilor din teatrele de operații și zonele de misiuni pentru apărarea intereselor României, în ultimele trei decenii, a fost instituită „Ziua veteranilor din teatrele de operații”, care se aniversează, anual, pe data de 11 noiembrie, prin grija Ministerului Apărării Naționale, în întreg Sistemul național de apărare, ordine publică și securitate națională.

Departate de casă, ei și-au îndeplinit obligațiile cu devotament și onoare, cu respect față de valorile umane generale, dar și față de cultura și civilizația în rândul cărora s-au aflat temporar; unii s-au întors în mijlocul familiei răniți sufletește sau fizic, iar alții au făcut supremul sacrificiu în slujba păcii.

Semnificația acestei zile pentru Armata României este legată și de faptul că, pe data de 11 noiembrie 2003, a căzut la datorie sublocotenentul p.m. Iosif Silviu Fogorași, primul militar decedat în teatrul de operații din Afganistan, care a fost împușcat, în urma unui atac asupra transportorului amfibiu blindat în care se afla. A fost decorat cu Ordinul „Virtutea Militară” în grad de Cavaler, cu însemn de război.

România se alătură, astfel, Australiei, Canadei, Statelor Unite ale Americii, precum și altor state din Europa care, la 11 noiembrie, își arată recunoștința pentru militarii întorși din misiuni și își comemorează eroii.

România a ales bujorul românesc să reprezinte recunoștința, considerația și respectul nostru pentru veteranii de război și veteranii din teatrele de operații.

Cinste și recunoștință eroilor noștri!

Sursa foto: Divizia 2 Infanterie „Getica”

---Mastru militar clasa I Liviu Badiu, Divizia 2 Infanterie „Getica”

Fundația „Mareșal Alexandru Averescu” premiată de Statul Major al Apărării

Anual, în preajma sărbătoririi zilei Statului Major al Apărării (12 noiembrie 1859), Revista „Gândirea Militară Românească”, revistă de știință militară și studii de securitate, organizează, sub patronajul Statului Major al Apărării, o conferință internațională pe teme de maxim interes pentru apărarea națională.

Organizată în perioada 13-14 noiembrie, în cadrul Palatului Cercului Militar Național din București, Conferința Revistei „Gândirea Militară Românească 2025”, aflată la a șaptea ediție, s-a bucurat și de această dată de o participare pe măsura prestigiului și interesului tematicii abordate. Tema de anul acesta, „Reziliența strategică și apărarea națională de la planificare la acțiune în fața amenințărilor hibride” a strâns laolaltă experți români și străini din domeniul apărării, ai instituțiilor publice, profesori, cercetători și experți din instituții civile, structuri ale sistemului național de apărare, ordine publică și siguranță națională.

În cadrul Conferinței, un loc aparte îl are festivitatea decernării Premiilor Revistei „Gândirea Militară Românească”, pentru recompensarea celor mai valoroase lucrări științifice din domeniul științei și artei militare apărute în anul precedent.

De asemenea, se conferă Diploma de Excelență unor instituții, structuri militare, organizații sau personalități care s-au remarcat printr-o activitate prestigioasă în promovarea valorilor autentice ale Armatei României.

În fastuoasa Sală de Marmură a Palatului Cercului Militar Național din București, Fundația „Mareșal Alexandru Averescu” a primit Diploma de Excelență, „la împlinirea a 20 de ani de activitate, în semn de apreciere pentru promovarea tradițiilor și valorilor militare și naționale, cultivarea și menținerea unei puternice coeziuni între armată și societate civilă, organizarea de acțiuni caritabile și umanitare, precum și pentru susținerea constantă a revistei „Străjer în calea furtunilor.”

Diploma de Excelență a fost înmănată domnului general de brigadă (rtr.) Mircea Tănase, membru în Consiliul de Conducere al Fundației „Mareșal Alexandru Averescu”, de către domnul general-locotenent Dragoș-Dumitru Iacob, locțiitorul șefului Statului Major al Apărării.

---Redacția

Acordați 3,5% din impozitul anual pe venit Fundației „Mareșal Alexandru Averescu”,
(organizație nonprofit, de utilitate publică, recunoscută conform HG 860 din 12.11.2013)
pentru a reda patrimoniului național o clădire istorică
CERCUL MILITAR BUZĂU

Detalii de completare și trimitere a formularului 230 pe site-ul
www.fundatia-averescu.ro

Consiliul Județean Buzău

SITUAȚIA CONTRACTELOR DE SPONSORIZARE

INCHEIATE ÎN ANUL 2024

NR CRT	DENUMIRE SPONSOR SI REPREZENTANT LEGAL	OBIECTUL DE ACTIVITATE SPONSOR	Suma
1	SER TRANSPORT SRL- ENACHESCU DAN	TRANSPORT INTERNATIONAL DE MARFA	2484
2	CLOPOTEI VESELI SRL	COMERT CU PRODUSE DIVERSE	1885
3	SKID ASS PROD&CONSULTING S.R.L., - DUMITRACHE ALEXANDRU-COSTIN	SERVICII DE CONSULTANTA	3799
4	ARIACEREAL ECOPLANT SRL	CULTIVAREA CEREALELOR	1569
	TOTAL		9,737

Colectivul redacțional și colaboratorii Cadranului militar buzoian mulțumesc cititorilor pentru fidelitatea și interesul cu care ne urmăresc paginile, dorindu-ne să ne rezerve, în continuare, un loc privilegiat în lecturile dumneavoastră.

